Uchwała Nr VII / 55 / 11
Rady Miejskiej w Opocznie
z dnia 2 czerwca 2011 r.

zmieniająca uchwałę nr XIV/133/07 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie uchwalenia Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 - 2022.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.[1)]) Rada Miejska w Opocznie uchwala, co następuje:

§ 1. Plan Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022, stanowiący załącznik do uchwały nr XIV/133/07 z dnia 28 grudnia 2007 r., otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Opoczna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Opocznie

Zdzisław Wojciechowski

RADA MIEJSKA W OPOCZNIE

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675 i z 2011 r. Nr 21, poz. 113.

URZĄD MIEJSKI w Opocznie
Wydział Funduszy Europejskich
ul. Staromiejska 6, 26-300 Opoczno
tel. 44/736 31 57, 736 31 45,
736 31 27, 736 31 28
FE.041.8.2011

Opoczno, 30 maja 2011 r.

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Opocznie zmieniającej uchwałę nr XIV/133/07 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie uchwalenia Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 - 2022.

Gmina Opoczno aktualnie realizuje zadanie pn. Modernizacja ulic Janasa, Zjazdowa, Szpitalna, Plac Kilińskiego, dł. 500 mb. Zadanie to, po odpowiednim uzupełnieniu, może wpisywać się w rodzaje projektów, które mogą uzyskać dofinansowanie w ogłoszonym w dniu 18 kwietnia 2011 r. przez Zarząd Województwa Łódzkiego konkursie na dofinansowanie projektów w ramach Osi Priorytetowej VI Odnowa obszarów miejskich, Działanie VI.1 Rewitalizacja obszarów problemowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2013. Termin składania wniosków upływa 3 czerwca 2011 r.

Wsparcie w ramach VI osi priorytetowej będą mogły uzyskać jedynie te projekty, które zlokalizowane są na wyznaczonym obszarze rewitalizacji objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji i wpisane są na listę projektów do realizacji. Aktualny LPR jest obowiązkowym załącznikiem do wniosku.

Lokalny Program Rewitalizacji jest wielokierunkowym dokumentem operacyjnym opracowanym i przyjętym przez samorząd lokalny, przedstawiającym wieloletni program działań w sferze przestrzeni, społeczeństwa i gospodarki, zmierzającym do wyprowadzenia danego obszaru z sytuacji kryzysowej oraz stworzenie warunków dla jego dalszego rozwoju.

Rada Miejska uchwałą nr XIV/133/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. uchwaliła Program Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022. Jest to dokument strategiczny, który określił potrzeby społeczne, wytyczył kierunki działań i określił priorytety. Pracom nad programem towarzyszyły szerokie konsultacje społeczne, w których uczestniczyły podmioty gospodarcze i społeczne, mieszkańcy oraz wszyscy, których bezpośrednio dotyczyły planowane przedsięwzięcia. Istotną rolę odegrała Komisja Rady Miejskiej w Opocznie ds. Rewitalizacji, która opiniowała całość prac nad Programem oraz rekomendowała Program Radzie Miejskiej.

Po przyjęciu Programu przez Radę Miejską, Zarząd Województwa Łódzkiego uchwałą z dnia 9 kwietnia 2008 r. przyjął dokument pt. Zasady przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji / Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 (zmieniany później 19 listopada 2008 r. i 21 grudnia 2010 r.).

Obecnie uchwalany Program Rewitalizacji Miasta Opoczna jest dostosowaniem wcześniej uchwalonego Programu do obowiązujących wymagań określonych w Zasadach przygotowywania LPR. Ponadto zaktualizowano planowane terminy i czas realizacji, przewidywane koszty, wyeliminowano zadania już zrealizowane, a w zamian uzupełniono o zadanie Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap I, obejmujący między innymi zakres realizowanej inwestycji (przedmiot przygotowywanego wniosku) oraz zadanie Adaptacja budynku zamieszkania zbiorowego na lokale socjalne przy ul. Przemysłowej 2, którego poprzednia wersja nie obejmowała.

Zaktualizowany Program definiuje też 7 podstawowych obszarów koncentracji działań rewitalizacyjnych:

1. Centrum z obszarem miasta średniowiecznego.
2. Zalew.
3. Bloki mieszkalne przy ul. Przemysłowej.
4. Targowisko przy ul. Piotrkowskiej.
5. Teren kolejowy, ul. Dworcowa.
6. Targowisko przy ul. Targowej.
7. Przestrzenie publiczne ulice Cicha, 1. Maja, Limanowskiego, Partyzantów.

Obszary te zostały wcześniej wyodrębnione i scharakteryzowane dla potrzeb Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi (Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego), opracowującego bazę danych terenów wymagających rewitalizacji.

Warunkiem bezwzględnie koniecznym jest, aby uchwała Rady Miejskiej uchwalająca Lokalny Program Rewitalizacji nastąpiła przez złożeniem wniosku o dofinansowanie, co zakładane jest na ostatni możliwy termin, tj. 3 czerwca b.r.

Naczelnik Wydziału
Funduszy Europejskich
mgr Adam Kozłowski

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA OPOCZNA NA LATA 2007 – 2022

Załącznik do uchwały Nr VII / 55 / 11
Rady Miejskiej w Opocznie
z dnia 2 czerwca 2011 r.

Euro-Direct Consulting

Opracowanie:

EURO-DIRECT CONSULTING
ul. Poligonowa 2B/37, 20-819 Lublin
tel. / fax. 81 533 24 17
biuro@euro-direct.pl , www.euro-direct.pl

Maj 2011

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1 4
CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM 4
1. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE 6
2. SFERA SPOŁECZNA 22
3. SFERA GOSPODARCZA 44
4. OKREŚLENIE KLUCZOWYCH PROBLEMÓW I ICH SKUTKÓW DLA OBSZARÓW PRZEWIDZIANYCH DO REWITALIZACJI 49
5. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE REWITALIZOWANEGO OBSZARU 54
6. ANALIZA SWOT MIASTA OPOCZNO 54
7. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTOW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO - SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO MIASTA, REGIONU I KRAJU 59

ROZDZIAŁ 2 66
ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 66
1. ZASIĘG TERYTORAILNY I WYZNACZENIE OBSZARÓW WSPARCIA 68
2. CELE PROGRAMU REWITALIZACJI 89
3. CZAS REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI 92
4. PODZIAŁ NA PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE 93
5. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI EFEKTÓW REALIZACJI LPR 97

ROZDZIAŁ 3 98
PLANOWANE ZADANIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM 98
1. ZADANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO – MATERIALNE) 98
2. ZADANIA GOSPODARCZE 106
3. ZADANIA SPOŁECZNE 107

ROZDZIAŁ 4 108
PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2007 – 2022 108

ROZDZIAŁ 5 118
SYSTEM WDRAŻANIA 118

ROZDZIAŁ 6 119
SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ LOKALNEGO PROGRAMU REWIATALIZACJI119
1. SYSTEM MONITOROWANIA LPR 119
2. SPOSOBY OCENY 119
3. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYMI ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI 122
4. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 122

Rozdział 1

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Zagospodarowanie przestrzenne, obok zasobów gospodarczych i społecznych, stanowi jeden z głównych elementów, w kontekście tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji, w oparciu o które, zostanie dokonana ocena szans i możliwości przeprowadzenia niezbędnych procesów rewitalizacyjnych w Opocznie. Ze względu na wewnętrzną różnorodność Miasta, należy zidentyfikować te obszary, które w rzeczywistości spełniają kryteria poddania ich procesom rewitalizacji w szerokim tego słowa znaczeniu.

Gmina Opoczno położona jest w centrum Polski, w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego, w odległości 80 km od Łodzi, 120 km od Warszawy i 70 km od Kielc, na styku ważnych szlaków komunikacyjnych: drogi krajowej 12 i Centralnej Magistrali Kolejowej. Dogodne połączenia komunikacyjne zapewnia ponadto sieć dróg wojewódzkich oraz linie kolejowe Koluszki – Tomaszów Maz. - Skarżysko Kamienna.

Miasto stanowi centrum powiatu opoczyńskiego. Na jego terenie zlokalizowane są jednostki pełniące funkcje administracyjne, usługowe i oświatowo-kulturalne o znaczeniu ponadlokalnym m.in.: Starostwo Powiatowe, Szpital Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Urząd Pracy, Powszechny Zakład Ubezpieczeń, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy.

Powierzchnia terytorialna miasta Opoczna to 24,75 km^2. Stanowi to 12,98% obszaru całej gminy miejsko – wiejskiej Opoczno, która zajmuje 190,64 km^2.

Ryc. 1. Województwo łódzkie – powiat opoczyński

Źródło: Zasoby Internetu

Ryc. 2. Powiat opoczyński – Miasto Opoczno

Źródło: Zasoby Internetu

Ryc. 3. Plan miasta Opoczno

Źródło: Zasoby Internetu

1. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Wodociągi i kanalizacja

Eksploatacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście Opoczno zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. z siedzibą w Opocznie.

Długość sieci wodociągowej na terenie miasta wynosi 56,4 km. Sieć wodociągowa oparta jest na komunalnych ujęciach podziemnych. Do budynków mieszkalnych prowadzą 2 465 przyłącza. Z sieci wodociągowej korzystają wszyscy mieszkańcy miasta w liczbie 21 996.

Tabela 1. Sieć wodociągowa w obszarze terytorialnym miasta Opoczna w 2009 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	J.M.	LICZBA
Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej	km	56,4
Przyłącza wodociągowe (połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania)	szt.	2465,0
Woda dostarczona do gospodarstw domowych	dam^3	631,3
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoby	21 996

Źródło: dane liczbowe GUS

Sieć wodociągową w obszarze administracyjnym miasta Opoczno obsługuje ujęcie wody „Opoczno". Jego łączna długość wynosi 100,8 km natomiast dobowa wielkość poboru wody wynosi 3056 m^3/dobę. Ujęcie posiada zbiornik wyrównawczy o pojemności 2000 m^3, do którego tłoczona jest woda ze studni głębinowej S I, S III i S III a. Z pozostałych studni głębinowych tj. S-1, S-IVa woda pompowana jest bezpośrednio do sieci. Poza miastem ujęcie zaopatruje w wodę okoliczne wsie gminy Opoczno. Pozostałe wioski w wodę zaopatruje Ujęcie Kraśnica, Ujęcie Mroczków.

Poza w/w siecią wodociągową na terenie miasta funkcjonują także zakładowe ujęcia wód podziemnych. Są to:

- ✓ ujęcie wody będące własnością OPOCZNO 1.,
- ✓ studnia nr 1 ZP "Śląsk" zlokalizowana przy ul. Piotrkowskiej 244,
- ✓ studnia nr 1 ZP "Pomorze" ul. Przemysłowa 5,
- ✓ studnia nr 1 ZP "Mazowsze" ul. Przemysłowa 5b,
- ✓ ujęcie wody należące do SANARE S.A. Kraków,
- ✓ studnia P-1 w Opocznie przy ul. Staromiejskiej 2.

Oczyszczalnia ścieków dla miasta Opoczna zlokalizowana jest w północno-wschodniej części miasta na lewym brzegu rzeki Drzewiczki. Dopływają do niej ścieki ze skanalizowanej części miasta Opoczna. Z lewobrzeżnej części miasta ścieki miejskie dopływają dwoma kolektorami Ø 500 i Ø 600 (zwane zwyczajowo ściekami miejskimi). Z prawobrzeżnej części miasta Opoczna dopływają ścieki sanitarne i przemysłowe z zakładu OPTEX S.A. oraz ścieki miejskie (1 kolektor Ø250 i 2 kolektory Ø500). Ścieki z tej części miasta zwane są zwyczajowo ściekami przemysłowymi.

W mieście Opocznie istnieje system kanalizacji rozdzielczej. Ścieki sanitarne odprowadzane są kolektorami do oczyszczalni, natomiast ścieki opadowe odprowadzane są kanałami do rzeki Wąglanki i rzeki Drzewiczki.

Oczyszczalnia została wybudowana na potrzeby miasta i terenów do niej przyległych. Jest oczyszczalnią mechaniczno - biologiczną opartą na metodzie osadu czynnego wspomaganą chemicznym strącaniem oraz beztlenowej przeróbce osadów. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Drzewiczka będąca prawym dopływem Pilicy. Średnia ilość oczyszczonych ścieków wyniosła za 2009r. 4478 m^3/dobę czyli 186 m^3/h.

Tabela 2. Sieć kanalizacyjna w obszarze terytorialnym miasta Opoczna w 2009 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	J.M.	LICZBA
Długość czynnej kanalizacji rozdzielczej	km	61,6
Przyłącza kanalizacyjne (połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania)	szt.	2341,0
Ścieki odprowadzane z gospodarstw domowych	dam^3	621,9
Ścieki odprowadzane z jednostek działalności produkcyjnej	dam^3	449,6
Liczba ludności korzystająca z kanalizacji sanitarnej	osoby	21743

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych liczbowych GUS

Długość czynnej kanalizacji rozdzielczej w mieście wynosi 61,6 km. Skanalizowane jest ok. 98% obszaru miasta. Do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 2341 mieszkań, korzysta z niej ok. 21743 mieszkańców. Odprowadzanych jest 1071,5 dam^3 ścieków.

Poza kanalizacją sanitarną, w Opocznie znajduje się również sieć kanalizacji burzowej (deszczowej). Kanalizacja deszczowa obejmuje swoim zasięgiem centralną część oraz dzielnicę przemysłową miasta. Jej długość wynosi ok. 19,7 km.

W południowo – zachodniej części miasta, charakteryzującej się budownictwem indywidualnym, kanalizacja deszczowa występuje tylko częściowo– woda odprowadzana jest do rzeki Wąglanki przy pomocy krótkich kanałów oraz rowów odwadniających z wylotami. Ponadto wody deszczowe z terenów miasta odprowadzane są również do gruntu i przydrożnych rowów.

Sieć drogowa

Podstawowy układ drogowy w mieście Opoczno tworzą ciągi zaliczane do kategorii dróg krajowych i wojewódzkich. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 12 relacji Piotrków Trybunalski – Radom oraz droga wojewódzka nr 726 relacji Rawa Mazowiecka – Opoczno – Żarnów.

Jako przedłużenie dróg krajowych funkcjonuje ciąg ulic: Piotrkowska – Leśna – Piotrkowska – Plac Kilińskiego – 17-go Stycznia – Kolberga. Długość tego odcinka wynosi 7,248 km. Szerokość jezdni wynosi 7,0 m. Wzdłuż w/w ulic nie znajdują się żadne parkingi. Wg Generalnego Pomiaru Ruchu przeprowadzanego na drogach krajowych cyklicznie co 5 lat przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad wynika, że natężenie ruchu na drodze krajowej nr 12 w mieście Opoczno wynosi 14 111 pojazdów średnio na dobę.

Przebieg drogi krajowej przez obszar centralny miasta jest bardzo konfliktogenny. Ruch tranzytowy przez najbardziej newralgiczne rejony miasta jest przyczyną kolizji. To również potencjalne zagrożenie środowiska związane z transportem materiałów niebezpiecznych

i rzeczywiste związane ze skażeniem powietrza i hałasem. Kolizyjny jest także ruch samochodowy w kierunku północnym od drogi krajowej nr 12.

Miejski odcinek drogi wojewódzkiej nr 726 z Rawy Mazowieckiej do Żarnowa stanowią ulice: Inowłodzka – Biernackiego – Inowłodzka – Plac Kilińskiego – 17 Stycznia - Waryńskiego. Długość drogi w granicach administracyjnych miasta wynosi 4,661 km. Szerokość jezdni waha się w granicach 6,5 – 7,0 m. Wzdłuż drogi wojewódzkiej nie są zlokalizowane parkingi. Natężenie ruchu wg pomiarów z 2005 roku wynosi 5366 pojazdów średnio w ciągu doby. Uzupełnieniem dróg krajowych i wojewódzkich są drogi powiatowe i gminne.

W mieście Opoczno zlokalizowanych jest łącznie 5,9645 km ulic głównych, 6,503 km ulic zbiorczych oraz 3,7181 km ulic lokalnych. Wg oceny stanu technicznego ulic miejskich przeprowadzonego w styczniu 2007 roku, 2,425 km ulic głównych, czyli 40,66% wymaga całkowitego remontu, 1,162 km (19,48%) remontu cząstkowego, a 2,3775 km (39,86%) wymaga budowy bądź przebudowy. Nieco lepiej przedstawia się natomiast stan techniczny ulic zbiorczych, wśród których co piąta droga (1,250 km) ma stan techniczny określony jako „dobry". 0,850 km ulic zbiorczych (13,07%) wymaga remontu cząstkowego, 3,749 km (57,65%) bieżących remontów, a 0,654 km (10,06%) powinno być przebudowane bądź wybudowane na nowo. Z kolei z ulic lokalnych 0,9443 km wymaga remontu cząstkowego, zaś 1,9515 km powinno być remontowane na bieżąco.

Przeprowadzony przegląd stanu technicznego wskazuje, że w Opocznie stan techniczny ulic miejskich i dróg gminnych wymaga remontu, budowy, przebudowy lub rozbudowy a gmina dysponuje ograniczonymi środkami.

Sieć gazowa

Na terenie miasta, w rejonie ul. Partyzantów, zlokalizowana jest stacja redukcyjna II stopnia, która zasila w gaz osiedla mieszkaniowe: ZPC, ZPW, PKP, bloki spółdzielni mieszkaniowej, Westerplatte oraz Powstańców Wielkopolskich.

Długość gazociągu w mieście wynosi 12,98 km, z czego 0,40 km stanowi czynna sieć przesyłowa, a 12,58 km sieć rozdzielcza. Czynnych jest 218 połączeń gazowych. Liczba odbiorców gazu w mieście wynosi 3171 osoby. Pozostali mieszkańcy miasta korzystają z gazu bezprzewodowego (butle wymienne), bądź innego źródła zasilania.

Tabela 3. Sieć gazowa w obszarze terytorialnym miasta Opoczna w 2009 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	J.M.	LICZBA
Długość czynnej sieci ogółem	km	12,98
Długość czynnej sieci przesyłowej	km	0,40
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	12,58
Czynne połączenia do budynków mieszkalnych	szt.	218
Liczba odbiorców gazu	osoba	3171,0

Źródło: dane liczbowe GUS

Sieć energetyczna

Miasto Opoczno jest zaopatrywane w prąd przez Zakład Energetyczny Łódź – Teren S.A., Rejon Energetyczny Tomaszów Mazowiecki. Miasto jest zasilane za pośrednictwem dwóch stacji elektroenergetycznych 110/15 kV: „Opoczno" oraz „Ceramika". Stacje te są połączone systemem elektroenergetycznym następującymi liniami 110 kV:

- ✓ GPZ Opoczno – GPZ Ceramika,
- ✓ GPZ Ceramika – GPZ Myślibórz,
- ✓ GPZ Opoczno – Tomaszów 1,
- ✓ GPZ Opoczno – Radzice, oraz
- ✓ GPZ Opoczno – Końskie.

Przez obszar miasta przebiegają linie energetyczne napowietrzne 110 kV. Na terenie miasta znajdują się linie napowietrzne 15 kV oraz linie kablowe 15kV zasilające stacje transformatorowe 15/0,4 kV. W obrębie miasta znajduje się 69 stacji 15/0,4 kV, w tym 45 szt. stacji budynkowych.

Średnie zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę wynosi:

- ✓ 137 kWh w lokalach mieszkalnych, oraz
- ✓ 1247 kWh w lokalach niemieszkalnych.

Stan techniczny urządzeń elektroenergetycznych na terenie miasta Opoczno określa się jako dobry.

Sieć telekomunikacyjna

W Opocznie działa 2 operatorów sieci telefonii stacjonarnej: Telekomunikacja Polska S.A. oraz MNI Telecom 2 z siedzibą w Radomiu. Ponadto w mieście działają wszyscy krajowi operatorzy sieci komórkowej. 5 firm na terenie miasta prowadzi usługi związane z udostępnianiem Internetu drogą radiową.

WŁASNOŚĆ GRUNTÓW I BUDYNKÓW

Struktura użytkowania gruntów na obszarze miasta Opoczna, wg danych GUS za 2005 rok, przedstawia się następująco:

- ✓ ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 1892 ha (18,92 km^2) czyli 76,44% powierzchni miasta,
- ✓ powierzchnia gruntów ornych wynosi 1426 ha (57,62% obszaru zajmowanego przez miasto),
- ✓ sady stanowią 0,93% terytorium (23 ha),
- ✓ łąki liczą 329 ha (13,29%),
- ✓ pastwiska 114 ha (4,61%),
- ✓ lasy i grunty leśne zajmują obszar 182 ha (1,82 km^2), tj. 7,35% powierzchni miasta.

Wg stanu na maj 2010r. na obszarze miasta Opoczno obowiązywały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Akt prawny	Ogłoszenie	Pow. objęta planem	Uwagi
1	Uchwała RM Nr IV/36/98 z dn. 9 czerwca 1998 r. w sprawie zmiany fragmentów miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna,	Dz. Urz. Wojew. Piotrkowskiego Nr 15,poz.2191	61,25 ha	
2	Uchwała RM Nr XXXVIII/117/01 z dn. 30 kwietnia 2001r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna, osiedla „Kwiatowa II"	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 95,poz.981	97,65 ha	
3	Uchwała RM Nr XXXV/174/02 z dn. 21 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna w rejonie ul. Rolnej	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 81,poz.1528	7,8 ha	
4	Uchwała RM Nr XLI/241/02 z dn. 31 sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna, obejmującej obszar położony na północ od ul. Rolnej	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 258,poz.3237	19,3ha	
5	Uchwała RM Nr XLI/244 z dn. 31 sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna, dla terenu zawartego między ulicami Rolną, Inowłodzką, ulicą oznaczoną w obowiązującym planie ogólnym 018Z oraz zachodnią granicą działki 147	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 295,poz.3519	8,8ha	
6	Uchwała RM Nr XLI/245 z dn. 31 sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna dla terenu zawartego między ulicami: Przemysłową, Westerplatte, Partyzantów oraz projektowana ulicą Jana Pawła II	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 295 ,poz.3520	19,5 ha	
7	Uchwała RM Nr X/117/03 z dn. 27 sierpnia 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna obejmującej obszar położony na zachód od ul. Partyzantów	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 278 ,poz.2447	32,13 ha	Sprostow. błędu Uchwała RM Nr X/100/07(Dz. Urz. z 2007 r. Nr 310, poz.2823)
8	Uchwała RM Nr IV/35/07 z dn. 12 lutego 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Opoczna w rejonie ulic: Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Jasnogórskiej, Wojciecha Kossaka	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 66 ,poz.560	0,75 ha	Sprostow. błędu Uchwała RM Nr XVI/152/08 (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 128,poz.1265)
9	Uchwała RM Nr V/53/07 z dn. 29 marca 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna położonego między ulicami: Waryńskiego, 17-stycznia, rzeką Drzewiczką, a granicą administracyjną miasta od strony południowo – wschodniej – Uchwała Nr XVIII/196/04 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30.06.2004 r.	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 137 ,poz.1238	128 ha	Sprostow. błędu Uchwała RM Nr VII/70/07(Dz.Urz.z 2007 r. Nr 233,poz.2145)
10	Uchwała RM Nr XXIV/234/09 z dn. 30 stycznia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna położonego w rejonie ulicy Powstańców Wielkopolskich	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 53 ,poz.531	29 ha	

Oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w toku sporządzania (stan na maj 2010):

- ✓ Uchwała Nr XXIX/284/05 z dnia 29 sierpnia 2005 r. Rady Miejskiej w Opocznie - rejon ulicy Biernackiego,
- ✓ Uchwała Nr XII/111/07 z dnia 11 października 2007 r. Rady Miejskiej w Opocznie - rejon ulicy Przemysłowej,
- ✓ Uchwała Nr XXII/211/08 z dnia 21 listopada 2008 r. Rady Miejskiej w Opocznie - rejon cmentarza komunalnego,
- ✓ Uchwała Nr XXVI/241/09 z dnia 20 marca 2009 r. Rady Miejskiej w Opocznie - rejon ulic: Jana Pawła II, Partyzantów, Granicznej,
- ✓ Uchwała Nr XXXII/281/09 z dnia 28 sierpnia 2009 r. Rady Miejskiej w Opocznie - rejon ulic: Jana Pawła II, Kossaka, Jasnogórska, Studzieńska.

Własność gruntów i budynków wybranych instytucji użyteczności publicznej w mieście Opoczno w 2009 roku prezentuje kolejna tabela.

Tabela 4. Własność gruntów i budynków wybranych instytucji użyteczności publicznej na terenie miasta Opoczna w 2009 roku

NAZWA INSTYTUCJI	Lokalizacja	Nr działki	Księgi Wieczyste	Właściciel nieruchomości	Stan techniczny budynku	UWAGI
Urząd Miejski w Opocznie	Staromiejska 6	77 obręb 14	KW 21605	GMINA OPOCZNO	DOBRY	Własność
Komenda Powiatowa Policji w Opocznie	Mickiewicza 5a	220/2 obręb 13	KW 26219	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie	Rolna 1	114 obręb 7	KW 22070	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Sąd Rejonowy w Opocznie	Biernackiego 20	108 obręb 13	KW 22745	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Urząd Skarbowy w Opocznie	Piotrkowska 14	164/1 obręb 13	KW 19477	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Opocznie	Moniuszki 1	418/1 418/4 obręb 13	KW 47537	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Opocznie	Biernackiego 18b	109/3 obręb 13	KW 26882	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Opocznie	Pl. Kościuszki 9	541 obręb 13	KW 31379	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Zakład Energetyczny w Opocznie	Inowłodzka 19	51/1 51/3 51/4 51/8 obręb 13	KW 45729 KW 4475 KW 33998	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Opocznie	Krótka 1	303 obręb 14	KW 48659	PGK Sp. z o.o.	-	Właściciel
Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Opocznie	Sobieskiego 1	541 obręb 13	KW 31379	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Wynajem pomieszczeń
Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie	Staromiejska 37	210 obręb 14	KW 26073	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Trwały Zarząd
Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie	Armii Krajowej 2a	1203/9, 1203/11	KW 35092	POWIAT OPOCZYŃSKI	DOBRY	Własność
Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Opocznie	Inowłodzka 11	-	-	-	-	Wynajem pomieszczeń
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Opocznie	Pl. Kościuszki 1	571 obręb 13	KW 35454	GMINA OPOCZNO	DOSTATECZNY	Dzierżawca
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o. w Opocznie	Przemysłowa 2	1/11, 1/12, 1/13 obręb 9	KW 24928	GMINA OPOCZNO	DOSTATECZNY	Zarządca

NAZWA INSTYTUCJI	Lokalizacja	Nr działki	Księgi Wieczyste	Właściciel nieruchomości	Stan techniczny budynku	UWAGI
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Opocznie	Krótka 1	303 obręb 14	KW 48659	P.G.K. W OPOCZNIE	-	Własność
Miejski Dom Kultury w Opocznie	Biernackiego 4	121/3 obręb 13	KW 24747	GMINA OPOCZNO	DOSTATECZNY	Umowa użyczenia
Muzeum Regionalne w Opocznie	Pl. Zamkowy 1	575/2 obręb 13	KW - 49423	Gmina Opoczno	DOBRY	Użytkownik
Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Opocznie	Pl. Kościuszki 14	455 obręb 13	KW 24984	GMINA OPOCZNO	DOBRY	Użytkownik
Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie	Kopernika 3	441/1, 441/2 obręb 12	KW 4648	Skarb Państwa	DOSTATECZNY	Wynajem pomieszczeń od Przedszkola Nr 6
Kryta Pływalnia „Opoczyńska Fala"	Biernackiego 4a	57/13, 121/1 obręb 13	KW 15290	GMINA OPOCZNO	DOBRY	Trwały Zarząd
Zespół Szkół Samorządowych Nr 1 w Opocznie	Skłodowskiej 5	57/22, 57/7, 57/4, 57/5 obręb 13	KW 15290	GMINA OPOCZNO	DOBRY	Trwały Zarząd
Zespół Szkół Samorządowych Nr 2 w Opocznie	Inowłodzka 3	156 obręb 13	KW - brak	GMINA OPOCZNO	DOBRY	Trwały Zarząd
Zespół Szkół Samorządowych Nr 3 w Opocznie	Armii Krajowej 1	215/1, 215/2, 215/3, 215/4 obręb 12	KW - 52979	Gmina Opoczno	DOBRY	Trwały Zarząd
Przedszkole Nr 2 w Opocznie	Szkolna 11	255/1 obręb 11	KW 47627	GMINA OPOCZNO	DOSTATECZNY	Użytkownik
Przedszkole Nr 4 w Opocznie	Norwida 2	656 obręb 13	KW 22527	GMINA OPOCZNO	DOSTATECZNY	Trwały Zarząd
Przedszkole Nr 5 w Opocznie	Partyzantów 36	617/1 obręb 13	KW 21892	GMINA OPOCZNO	DOSTATECZNY	Użytkownik
Przedszkole Nr 6 w Opocznie	Kopernika 3	441/1, 441/2 obręb 13	KW 4648	SKARB PAŃSTWA	DOSTATECZNY	Użytkownik
Przedszkole Nr 8 w Opocznie	Kopernika 10a	520/34 obręb 13	KW 19130	Gmina Opoczno	DOSTATECZNY	Trwały Zarząd
Zarząd Dróg Powiatowych w Opocznie	Rolna 5	115/6, 115/7	KW 43589	POWAT OPOCZYŃSKI	DOSTATECZNY	Własność

NAZWA INSTYTUCJI	Lokalizacja	Nr działki	Księgi Wieczyste	Właściciel nieruchomości	Stan techniczny budynku	UWAGI
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie	Armii Krajowej 2	1203/9, 1203/11 obręb 12	KW 36092	POWIAT OPOCZYŃSKI	DOSTATECZNY	Własność
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Opocznie	Kossaka 1a	1203/8 obręb 12	KW 36728	POWIAT OPOCZYŃSKI	DOBRY	Własność
Zespół Szkół Ogólnokształcących	Żeromskiego 3	148/1, 148/2 obręb 13	KW 47755	POWIAT OPOCZYŃSKI	DOBRY	Własność
Starostwo Powiatowe w Opocznie	Kwiatowa 1a	185/3, 103/1 obręb 7	KW 30332	POWIAT OPOCZYŃSKI	DOBRY	Własność
Obwodowy Urząd Poczty	Kościuszki 16	552 obręb 13	KW 20340	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Użytkowanie wieczyste – Bank PKO S.A. Najemca Poczta
SP ZOZ, Szpital Rejonowy w Opocznie	Partyzantów 30	106/5 obręb 13	KW 43493	POWIAT OPOCZYŃSKI	DOBRY	Własność
NZOZ „VITA – MED" w Opocznie	Partyzantów 1a	1159/12 obręb 12	KW 47792	Gmina Opoczno	DOBRY	Użytkowanie wieczyste
NZOZ „ESCULAP" w Opocznie	Skłodowskiej 18	53/226 obręb 13	KW 36394	Skarb Państwa	DOBRY	Współużytkowanie wieczyste osób fizycznych
NZOZ „ALMER" w Opocznie	Dworcowa 5	762/2, 762/3 obręb 12	KW 36152	WŁASNOŚĆ PRYWATNA	Bardzo DOBRY	Własność
PKP – dworzec w Opocznie	Dworcowa	499/14 obręb 12	-	SKARB PAŃSTWA	DOSTATECZNY	Użytkownik wieczysty PKP S.A Warszawa
PKS – baza w Opocznie	Janasa 29	607 obręb 13	KW 34374	SKARB PAŃSTWA	DOSTATECZNY (nowy budynek)	-
Bank Spółdzielczy w Opocznie	Pl. Kościuszki 3	574, 622/2, 575/1 obręb 13	KW 34374	BANK Spółdzielczy	DOBRY	Własność
Bank PKO BP S.A. o/Opocznie	Staromiejska 14	101/1, 101/2 obręb 14	KW 30198	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Użytkowanie wieczyste
Bank PEKAO S.A. o/Opoczno	Pl. Kościuszki 16	552	KW 2034	SKARB PAŃSTWA	DOBRY	Użytkowanie wieczyste Bank
Bank BPH PBK S.A. o/Opoczno	Piotrkowska 18	168/3	-	WŁASNOŚĆ PRYWATNA	DOBRY	Wynajem pomieszczeń

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Opocznie

STREFY OCHRONY KONSERWATORKIEJ

Dawne miasto średniowieczne stanowi obecnie centrum organizmu miejskiego, a współczesne Opoczno, to zespół nawarstwiających się jednostek morfogene-tycznych, na które złożyły się: osada wczesnośredniowieczna, miasto lokacyjne, dzielnica przemysłowa.

Sylweta dzisiejszego Opoczna ma kompozycję rozproszoną, zgubione zostało akcentowanie historycznymi dominantami wież kościelnych. Pojawiły się nowe dominanty przestrzenne, tworzone przez współczesną zabudowę o znacznej skali i przez obiekty przemysłowe. Najkorzystniejsza ekspozycja zespołu staromiejskiego od południowego wschodu.

Najcenniejsze zabytki architektury w Opocznie to:

- ✓ Zespół kościoła par. p.w. św. Antoniego
  - ❑ kościół, mur. z ok. poł. XIX w., rozbudowany w XX w.
  - ❑ dzwonnica, mur., z I poł. XIX w.
  - ❑ plebania, mur. XVII-XVIII w.
- ✓ Kościół cmentarny p.w. Marii Magdaleny, drew., XVIII w.
- ✓ Synagoga, mur., XVIII w.
- ✓ Zamek, mur., poł. XIV w., XVII w. – zniszczony, XIX w. – odbudowany
- ✓ tzw. Dom Esterki, mur,. XVI w., XIX w.- odbudowany
- ✓ budynki położone w zespole dworskim na starostwie
  - ❑ dwór, mur., XVII w./XVIII w.,
  - ❑ 2 czworaki, mur., XIX w,
  - ❑ spichlerz, mur., XIX w.,
  - ❑ oranżeria, mur., XIX w.

Przy dawnym rynku (pl. Kościuszki) dominuje zwarta zabudowa murowana 2 kondycyjna. Najstarsze budynki ustawione do placu szczytami, pochodzą głównie z XVII w. Pozostałe, w układzie kalenicowym powstały w XIX i XX w. prawdopodobnie na fundamentach poprzedniej zabudowy. Zespoły zwartej zabudowy murowanej, 2 kondygnacyjnej, o układzie kalenicowym, pochodzącej z XIX w., występują głównie przy ulicy Szpitalnej i Janasa. Charakter zabudowy małomiasteczkowej noszą murowane budynki parterowe w bardziej rozluźnionym układzie, występujące przy ulicy 1 Maja i Piwnej. Przy ulicy Staszica zachował się natomiast zespół drewnianych, parterowych chałup o układzie szczytowym, pochodzących z początku XX w.

Zabytki techniki występują na terenach zakładów przemysłowych:

- ✓ fabryka ceramiczna „Dziewulski i Lange" w rejonie ulicy Staromiejskiej i Piotrkowskiej, przy linii kolejowej,
- ✓ budynek murowany z XX w., przy ulicy Piotrkowskiej, połączony z linią kolejową, budynki murowane z XIX i XX w.,
- ✓ piece wapienne i huta szklana firmy „Wulkan", murowane piece wapienne z XX w.,
- ✓ odlewnie żeliwa „Stelmacha", ulica Piotrkowska, budynki murowane z XX w.,
- ✓ browar, budynki murowane z XX w.,

- ✓ młyn zbożowy „Grobla" przy ulicy 17 stycznia, nad Drzewiczka, XIX w., drewn.
- ✓ młyn motorowy „Icka Kozłowskiego" przy ulicy Piotrkowskiej 62, mur., XIX w.,
- ✓ młyn motorowy „Antoniego Skarżyńskiego", mur., XIX w.

Rozplanowanie średniowiecznego miasta, zakłócone jedynie przebiciem w XIX w. ciągu komunikacyjnego zachowało się stosunkowo dobrze. Relikty osady wczesnośredniowiecznej są jednak słabo czytelne w planie. Stosunkowo dobrze zachował się zespół dworsko-parkowy na Starostwie. Sylweta miasta historycznego zachowana dobrze. Najkorzystniejszy kierunek ekspozycji od południa. Zabytkowa zabudowa zachowana w średnim i dobrym stanie z wyjątkiem obiektów drewnianych.

Ryc. 4. Dziedzictwo kulturowe – miasto Opoczno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie, Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Opoczno

Tabela 5. Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków

Lp.	OBIEKT	LOKALIZACJA
1	Układ przestrzenny Opoczna	obszar miasta średniowiecznego (od XIV do XIX w), ul. Kościelna 2, 1284r.
2	Dzwonnica kościoła parafialnego p.w. Św. Bartłomieja z 2 połowy XIX w., murowana	ul. Kościelna 2
3	Kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. Św. Bartłomieja, 1365-1939 r., murowany	ul. Kościelna 2
4	Plebania kościoła parafialnego p.w. Św. Bartłomieja, 1622 r., murowana	ul. Kościelna 2
5	Dom „Esterka", 2 połowa XIX w., murowany	ul. Kościuszki 15
6	Zamek, ok. połowa XIV w., murowany	Plac Zamkowy 1
7	Spichlerz, ok. połowa XIX w., murowany, zespół dworsko – parkowy	ul. Kolberga 19
8	Czworak, 1870 r., murowany, zespół dworsko – parkowy	ul. Parkowa 1
9	Czworak, ok. 1870 r., murowany, zespół dworsko – parkowy	ul. Parkowa 5
10	Dwór, z przełomu XVII/XVIII w., murowany, park dworski, XIX w., zespół dworsko – parkowy	ul. Parkowa 7
11	Oranżeria, 2 połowa XIX w., murowana , zespół dworsko -parkowy	ul. Parkowa 34
12	Budynek dawnej synagogi wraz z otoczeniem	ul. Janasa 13/15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie, Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Opoczno

Obiekty i obszary figurujące w wojewódzkiej ewidencji zabytków podlegające konserwatorskiej ochronie:

- ✓ Ul. Cicha 7, nr ewid. działki 492/1, dworek mieszczańsko modrzewiowy, 1803r.
- ✓ Ul. Janasa 6, nr ewid. działki 520, dom murowany, koniec XIX w.
- ✓ Ul. Janasa 13, nr ewid. działki 602/3, 608/2, obiekty murowane z kamienia, XVIII w.
- ✓ Ul. Janasa 15, nr ewid. działki 603/5, dawna „MYTWA" (łaźnia do rytualnego obmywania się Żydów), budynek murowany, XIXw.
- ✓ Ul. 1-go Maja 11, nr ewid. działki 508, dom murowany, początek XIX w.
- ✓ Ul. 1-go Maja 13, nr ewid. działki 491/1, dom murowany, 1803r.
- ✓ Ul. Moniuszki, nr ewid. działki 13, cmentarz parafialny (czynny) św. Magdaleny z kościołem, kościół modrzewiowy, II poł. XVIII w.
- ✓ Ul. Parkowa 1, nr ewid. działki 298, czworak dworski, murowany, 1870r.
- ✓ Ul. Parkowa 5, nr ewid. działki 169, czworak dworski, murowany, 1870r.
- ✓ Ul. Parkowa 7, nr ewid. działki 172, dwór starościński znajdujący się w starym parku, dwór jest murowany, przełom XVII i XVIII w.
- ✓ Ul. Parkowa 7, nr ewid. działki 180/1, 324, park otaczający dwór zabytkowy, XIX w.
- ✓ Ul. Parkowa 34, nr ewid. działki 318, dawna oranżeria, murowana, II poł. XIX w.
- ✓ Ul. Graniczna 24, nr ewid. działki 644, cmentarz Rzymsko- Katolicki, zw. „Cholerycznym", nadal czynny, 1830r.

- ✓ Ul. Graniczna 24, nr ewid. działki 644, cmentarz wojskowy , 1915r.
- ✓ Ul. Piotrkowska 54, nr ewid. działki 647/3, dawna „Odlewnia Żeliwa Stelmacha", początek XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 61, nr ewid. działki 746, dawna „ Cementówka", 1896r.
- ✓ Ul. Piotrkowska 238, nr ewid. działki 159, Kaplica św. Rocha, 1918r.
- ✓ Ul. Partyzantów 1 A, nr ewid. działki 1159/7, dawna „Huta Szklana Wulkan", lata 80-ąte XIX w.
- ✓ Ul. Piwna 10, nr ewid. działki 450, dom drewniany, XIX w.
- ✓ Ul. Sobieskiego 1, nr ewid. działki 539, dawny „Hedor", budynek murowany, 1899r.
- ✓ Ul. Staromiejska 2, nr ewid. działki 36, dawna fabryka „ Dziewulski i Lange", koniec XIX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 89-93, nr ewid. działki 667/1, dawna fabryka „ Dziewulski i Lange", lata 30-este XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska 6, nr ewid. działki 77, „Willa Fabrykancka" wybudowana przez właścicieli fabryki „ Dziewulski i Lange", 1910r.
- ✓ Ul. Staszica 73, nr ewid. działki 997, budynek drewniany, początek XX w.
- ✓ Ul. Staszica 79, nr ewid. działki 994, budynek drewniany, początek XX w.
- ✓ Ul. Szewska 1, nr ewid. działki 557, dom murowany, 1898r.
- ✓ **Ul. Szpitalna 1, nr ewid. działki 375, dawny „Dworek" do 1968 r. Szpital Powiatowy, początek XIXw.**
- ✓ **Ul. Szpitalna 10, nr ewid. działki 516, budynek murowany, XIX/XX w.**
- ✓ **Ul. Szpitalna 12, nr ewid. działki 506, obiekt murowany, XVII w.**
- ✓ **Plac Zamkowy 1, nr ewid. działki 575/2, „Zamek Kazimierzowski", poł. XIV w.**
- ✓ Ul. Moniuszki, Opoczno - Stare Miasto, Kościół św. Marii Magdaleny, modrzewiowy, XVIII w.
- ✓ Ul. Moniuszki, Opoczno - Stare Miasto, Cmentarz wokół kościoła św. Marii Magdaleny, założony w poł. XI w.
- ✓ Ul. Moniuszki, Opoczno - Stare Miasto, Cmentarz prawosławny i ewangelicko – augsburski, poł. XIX w.
- ✓ ul. Graniczna 24, nr ewid. działki 643 „Stary Cmentarz Choleryczny", 1830r.
- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 256, nr ewid. działki 596/32, park podworski, poł. XIX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 272, nr ewid. działki 595/24, spichlerz dworski, budynek murowany, II poł. XIX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 272, nr ewid. działki 595/24, stajnia dworska, obiekt murowany, schyłek XIX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 272, nr ewid. działki 595/24, chlewnie i obory dworskie, budynki murowane, koniec XIX w.

- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 268, nr ewid. działki 595/21, dąb. Drzewo liczy sobie około 400 lat; w związku z nim przetrwała ustna legenda, że drzewo jest krzyżówką polsko- niemiecką, XVII w.
- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 280, nr ewid. działki 596/6, oficyna – stróżówka, budynek murowany, poł. XIXw.
- ✓ Ul. Piotrkowska (dawne PGR Januszewice) 281, nr ewid. działki 595/14, stróżówka, przełom XIX/XX w.
- ✓ Ul. Drzymały 8, nr ewid. działki 135, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Drzymały 18, nr ewid. działki 141, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Drzymały 22, nr ewid. działki 143, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 22, nr ewid. działki 112, dawny miejski „dworek", I poł. XX w.
- ✓ ul. Staromiejska „Stare Miasto" 60, nr ewid. działki 233, budynek drewniany, I poł. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 75, nr ewid. działki 186, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 78, nr ewid. działki 242, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 80, nr ewid. działki 246, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 84, nr ewid. działki 248, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 86, nr ewid. działki 249, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 90, nr ewid. działki 294, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Staromiejska „Stare Miasto" 103, nr ewid. działki 345, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Libiszewska 2, nr ewid. działki 170, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Libiszewska 9, nr ewid. działki 657, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Limanowskiego 34, nr ewid. działki 310, budynek drewniany, koniec. XIX w.
- ✓ Ul. Partyzantów 2, nr ewid. działki 331, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Partyzantów 3, nr ewid. działki 792, budynek drewniany, przełom XIX/ XX w.
- ✓ Ul.Partyzantów 16, nr ewid. działki 88/10 i 88/9, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Szkolna 5, nr ewid. działki 252, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Szkolna 7, nr ewid. działki 253, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Szkolna 11, nr ewid. działki 255/1 , budynek drewniany, okres międzywojenny,

- ✓ Ul. Piotrkowska 17, nr ewid. działki 203, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 22, nr ewid. działki 173, budynek drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 23, nr ewid. działki 200, budynek drewniany, koniec XIX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 33, nr ewid. działki 194, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 36, nr ewid. działki 187/1 i 187/2, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 38, nr ewid. działki 186, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 40, nr ewid. działki 185, dom drewniany, pocz. XX w
- ✓ Ul. Piotrkowska 51, nr ewid. działki 751, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 67, nr ewid. działki 679, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 74, nr ewid. działki 475, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 88, nr ewid. działki 385, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 97, nr ewid. działki 679, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 116, nr ewid. działki 1170, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 139, nr ewid. działki 250/1, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 140, nr ewid. działki 266, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 146, nr ewid. działki 270, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 148, nr ewid. działki 271, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 158, nr ewid. działki 278, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 187, nr ewid. działki 95, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 189, nr ewid. działki 89/1, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Piotrkowska 228, nr ewid. działki 166, obiekt drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 3, nr ewid. działki 845, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 19, nr ewid. działki 839, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 24, nr ewid. działki 845, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 26, nr ewid. działki 807, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 34, nr ewid. działki 803, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 36, nr ewid. działki 802, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 42, nr ewid. działki 779, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 52, nr ewid. działki 794, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 53, nr ewid. działki 821, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 69, nr ewid. działki 714/3, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 71, nr ewid. działki 712, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 99, nr ewid. działki 697, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 68, nr ewid. działki 689, dom drewniany, pocz. XX w.

- ✓ Ul. Kuligowska 72, nr ewid. działki 595, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 107, nr ewid. działki 693, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 132, nr ewid. działki 567, dom drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Ul. Kuligowska 187, nr ewid. działki 636, dom drewniany, pocz. XX w.

cmentarze:

- ✓ Ul. Moniuszki, Opoczno - Stare Miasto, Cmentarz wokół kościoła św. Marii Magdaleny, założony w poł. XI w.
- ✓ Ul. Moniuszki, Opoczno - Stare Miasto, Cmentarz prawosławny i ewangelicko – augsburski, poł. XIX w.
- ✓ Ul. Graniczna 24, nr ewid. działki 644, cmentarz Rzymsko- Katolicki, zw. „Cholerycznym"
- ✓ Ul. Graniczna 24, nr ewid. działki 644, cmentarz wojskowy z I wojny światowej , 1915r.
- ✓ Ul. Graniczna 24, nr ewid. działki 644, cmentarz wojskowy z II wojny światowej, 1945r.
- ✓ Ul. Moniuszki, nr ewid. działki 13, cmentarz parafialny (czynny) św. Marii Magdaleny z kościołem, XI w.
- ✓ Kraśnica 53, nr ewid. działki – 833, cmentarz przykościelny, nieczynny, 1440r.
- ✓ Kraśnica 53, nr ewid. działki – 455, cmentarz parafialny parafii Rzymsko – katolickiej św. Ap. Wojciecha, św. Andrzeja., poł. XIXw.
- ✓ Libiszów- „Wieś" 56, nr ewid. działki- 1936, cmentarz przykościelny św. Mikołaja i św. Katarzyny, XVw.
- ✓ Libiszów- „Wieś" 56, nr ewid. działki- 1982, Parafialny Cmentarz Grzebalny, poł. XIXw.
- ✓ Sołek „Rozstaw' 14, nr ewid. działki- 108, kościół i wokół kościoła stary przykościelny cmentarz, 1335r.

Do wartościowych obiektów dziedzictwa kulturowego w Opocznie należą również przydrożne kapliczki, m.in.:

- ✓ św. Rozalii zlokalizowana przy Placu Kilińskiego, wystawiona w czasie epidemii cholery
  w 1830 roku,
- ✓ św. Ducha – z drugiej połowy XVII w., zlokalizowana przy ul. Moniuszki,
- ✓ kapliczka z figurą Chrystusa Frasobliwego przy ul. Szpitalnej, pochodząca z 1747 r.

Na głównym placu miasta usytuowany jest pomnik bohatera narodowego Tadeusza Kościuszki z 17 X 1917 r. W mieście Opocznie znajdują się ponadto liczne stanowiska archeologiczne.

2. SFERA SPOŁECZNA

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2009 wynika, że na terenie miasta Opoczna mieszkało 22 726 osób. Stanowi to 64,02% wszystkich mieszkańców gminy miejsko – wiejskiej Opoczno, 29,00% ludności zamieszkującej powiat opoczyński oraz 0,89% wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego.

Tabela 6. Liczba ludności z uwzględnieniem podziału na płeć wg faktycznego miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA LUDNOŚCI W LATACH									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kobiety	11418	11480	11517	11530	11540	11629	11595	11 637	11 692	11 681
Mężczyźni	10972	11080	11090	11078	11073	11126	11059	11 094	11 052	11 045
OGÓŁEM	22390	22560	22607	22608	22613	22755	22654	22 731	22 744	22 726

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr/

Gęstość zaludnienia w mieście wynosi 909 osób/km^2, przy średniej gęstości zaludnienia w całej gminie na poziomie 186 osób/km^2. Na 1 km^2 w powiecie opoczyńskim mieszka średnio 75 osób, natomiast w województwie łódzkim wskaźnik ten wynosi 140 osób/km^2.

Ryc. 5. Ludność wg faktycznego miejsca zamieszkania ze względu na płeć w mieście Opoczno w 2009 roku

Źródło: opracowanie własne

Większość mieszkańców miasta Opoczna stanowią kobiety – jest ich 11681, czyli zajmują one 51,40% ludności. Dla porównania, wskaźnik feminizacji dla całej gminy Opoczno wynosi 50,84%, dla powiatu jest to 50,37%, natomiast dla województwa 52,44%.

Tabela 7. Ludność wg ekonomicznych grup wieku w mieście Opoczno w latach 2000 – 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA LUDNOŚCI W LATACH									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	6416	6128	5909	5650	5402	5240	5049	4 905	4 737	4 622
Ludność w wieku produkcyjnym	13801	14184	14407	14624	14811	15046	15088	15 214	15 301	15 313
Ludność w wieku poprodukcyjnym	2173	2 248	2 291	2334	2400	2469	2517	2 612	2 706	2 791
OGÓŁEM	22390	22560	22607	22608	22613	22755	22654	22 731	22 744	22 726

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.stat.gov.pl/bdr/

Większość mieszkańców miasta stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Wg danych za 2009 rok jest ich 15 313, zatem zajmują one 67,38% ludności Opoczna. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, czyli osoby, które nie przekroczyły 18 roku życia, zajmują 2. miejsce w strukturze ludności wg grup ekonomicznych – w mieście Opocznie mieszka ich 4 622, co stanowi 20,34%. Co 8 mieszkaniec Opoczna osiągnął wiek emerytalny.

Tabela 8. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w mieście Opoczno w latach 2000 – 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	% LUDNOŚCI									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	28,66	27,16	26,14	24,99	23,89	23,03	22,29	21,6	20,8	20,3
Ludność w wieku produkcyjnym	61,64	62,87	63,73	64,69	65,50	66,12	66,60	66,9	67,3	67,4
Ludność w wieku poprodukcyjnym	9,71	9,96	10,13	10,32	10,61	10,85	11,11	11,5	11,9	12,3
OGÓŁEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: opracowanie własne

Liczba osób zamieszkujących Opoczno w latach 2000 – 2009 nie ulegała znacznym zmianom, nie przekraczały one bowiem 1% rocznie. Zmiany te nie przebiegały regularnie. Największe wahania można było zaobserwować w roku 2001, kiedy to liczba mieszkańców miasta zwiększyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 0,86%, w 2005 roku (0,63% wzrost w porównaniu do roku ubiegłego), a także w ostatnim z badanych lat, kiedy to w liczbie osób zamieszkujących obszar miasta odnotowano spadek wielkości 0,08% w zestawieniu z rokiem 2008.

Począwszy od 2000 roku do chwili obecnej (rok 2009, wg danych GUS – przyp. autora) populacja ludności faktycznie zamieszkującej obszar miasta zwiększyła się z 22390 do 22726. W ciągu 10 prezentowanych lat wzrost wyniósł zatem zaledwie 1,48%, a średnio każdego roku liczba mieszkańców wzrastała o 0,16%.

Większe rozbieżności można zaobserwować rozpatrując zmiany jakie miały miejsce w latach 2000 – 2009 w liczbie mieszkańców miasta wg ekonomicznych kategorii wiekowych. I tak, malała liczba osób w najmłodszej grupie wiekowej, czyli ludności w wieku przedprodukcyjnym. Na przestrzeni 10 lat liczba dzieci i młodzieży zmniejszyła się o 1367 osób, z 6416 do 4622. Oznacza to, że średnio każdego roku liczba mieszkańców miasta Opoczna w wieku przedprodukcyjnym malała o 3,71%, łączny spadek liczby osób w tej kategorii wyniósł natomiast w ciągu 10 lat aż ponad 33%. Przeciwna tendencja miała miejsce wśród osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Szczególnie mocne zjawisko wzrostu liczebności miało miejsce w grupie osób w wieku emerytalnym – wzrost w roku 2009 w zestawieniu z 2000 wyniósł niemal 22%, zaś z roku na rok liczba mieszkańców w tej kategorii wiekowej rosła średnio o około 2,7%.

Ryc. 6. Zmiany w liczbie ludności w mieście Opoczno w latach 2000 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.stat.gov.pl/bdr/

Należy przypuszczać, że przedstawione wyżej tendencje zmian liczebności zaobserwowane w poszczególnych grupach wiekowych będą się pogłębiać. W/w zmiany nie dotyczą tylko Opoczna, lecz są potwierdzeniem trendów mających miejsce na obszarze całego kraju, czyli zjawiska starzenia się społeczeństwa.

Ryc. 7. Struktura ludności wg ekonomicznych kategorii wiekowych w mieście Opoczno w 2009 roku

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9. Osoby pozostające bez pracy w mieście Opoczno zarejestrowane w PUP

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	%
Kobiety	918	52,97
Osoby z prawem do zasiłku	574	33,12
Osoby w wieku 18 – 44 lat	1189	68,61
Zarejestrowani w PUP 12 miesięcy i dłużej	393	22,68
OGÓŁEM LICZBA BEZROBOTNYCH	1733	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie (dane za 31 12 2009)

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie zarejestrowanych było 1733 mieszkańców miasta Opoczna (stan na 31.12.2009 – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie). Z ogólnej liczby osób pozostających bez pracy większość stanowią kobiety – 918 osoby i 52,97% ogółu bezrobotnych. Duży odsetek zajmują osoby długotrwale bezrobotne czyli takie, które pozostają bez pracy przez okres minimum 12 miesięcy – pod koniec 2009 roku w PUP w Opocznie zarejestrowanych było 393 takich osób – mieszkańców miasta Opoczna – stanowili oni zatem 22,68% bezrobotnych. Spośród wszystkich mieszkańców miasta oficjalnie bezrobotnych 574 to osoby z prawem do zasiłku.

Tabela 10. Osoby pozostające bez pracy w mieście Opoczno zarejestrowane w PUP

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	%
Kobiety	918	5,99
Osoby z prawem do zasiłku	574	3,75
Osoby w wieku 18 – 44 lat	1189	7,76
Zarejestrowani w PUP 12 miesięcy i dłużej	393	2,57
Liczba bezrobotnych ogółem	1733	11,32
LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM zamieszkała w obszarze administracyjnym miasta Opoczno	15313	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych PUP w Opocznie (dane za 31 12 2009)

Tabela 11. Osoby pozostające bez pracy w mieście Opoczno zarejestrowane w PUP

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	%
Kobiety	918	4,04
Osoby z prawem do zasiłku	574	2,25
Osoby w wieku 18 – 44 lat	1189	5,23
Zarejestrowani w PUP 12 miesięcy i dłużej	393	1,73
Bezrobotni ogółem	1733	7,62
LUDNOŚĆ OGÓŁEM ZAMIESZKAŁA W MIEŚCIE OPOCZNO wg faktycznego miejsca zamieszkania	22726	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych PUP w Opocznie (dane za 31 12 2009)

Spośród wszystkich bezrobotnych mieszkańców miasta Opoczna zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy największy odsetek stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe. W 2009 roku takich osób odnotowano 462, czyli stanowiły one 26,66% wszystkich bezrobotnych. Duży udział w strukturze osób bezrobotnych wg posiadanego wykształcenia zajmowały osoby, które zakończyły edukację na poziomie podstawowym i gimnazjum – były 368 takie osoby (21,23%). Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 11,71% bezrobotnych (203 osoby), ze średnim ogólnym – 18,12% (314 osób), z policealnym i średnim zawodowym – 20,43% (354 osób). Osoby nie sklasyfikowane w żadnej z kategorii stanowiły 1,85%.

Tabela 12. Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych w granicach administracyjnych miasta Opoczna i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie z uwzględnieniem wykształcenia w roku 2009

WYKSZTAŁCENIE	OSOBY BEZROBOTNE	
	liczba	%
Wyższe	203	11,71%
Policealne i średnie zawodowe	354	20,43%
Średnie ogólnokształcące	314	18,12%
Zasadnicze zawodowe	462	26,66%
Podstawowe i gimnazjalne	368	21,23%
Pozostałe	32	1,85%
RAZEM	1733	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych Urzędu Miejskiego w Opocznie oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie

Ryc. 8. Zmiany w liczbie osób bezrobotnych zamieszkałych w mieście Opoczno i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie w latach 2003 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych Urzędu Miejskiego w Opocznie oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców Opoczna zmieniała się w ostatnich latach. Np. od 2003 roku zmniejszyła się z 2496 do 1733 osób. Spadek w ciągu 6 lat wyniósł zatem 44,00%. Bezrobocie malało systematycznie do 2008r, a średnio każdego roku liczba osób pozostających bez pracy zmniejszała się o 12,66%. Aż do roku 2009 kiedy to nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 477 osób tj. 27,5%. Należy przy tym podkreślić, że był to realny spadek oficjalnego bezrobocia na obszarze miasta, gdyż w tym samym czasie nie malała liczba mieszkańców miasta (rysunek powyżej).

Ryc. 9. Bezrobotni mieszkańcy miasta Opoczno zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy na tle ogólnej liczby ludności miasta Opoczno wg faktycznego miejsca zamieszkania w latach 2003 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych Urzędu Miejskiego w Opocznie, Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie oraz http://www.stat.gov.pl/bdr/

Na obszarze miasta Opoczna funkcjonuje 5 przedszkoli. Są to:

- ✓ przedszkole nr 2 zlokalizowane przy ul. Szkolnej 11,
- ✓ przedszkole nr 4 ul. Norwida 2,
- ✓ przedszkole nr 5 ul. Partyzantów36,
- ✓ przedszkole nr 6 ul. Kopernika 3,
- ✓ przedszkole nr 8 ul. Kopernika 10 a.

W mieście działają następujące placówki oświatowe:

- ✓ szkoły publiczne:
  - ❑ Zespół Szkół Samorządowych Nr 1 im. Marii Skłodowskiej – Curie, ul. M. Skłodowskiej – Curie 5, a w nim:
    - ▪ Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego,
    - ▪ Gimnazjum,
    - ▪ Liceum Ogólnokształcące,
  - ❑ Zespół Szkół Samorządowych Nr 2, ul. Inowłodzka 3, a w nim:
    - ▪ Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Wielkiego,
    - ▪ Gimnazjum im. Władysława Jagiełły,
  - ❑ Zespół Szkół Samorządowych Nr 3, ul. Armii Krajowej 1, a w nim:
    - ▪ Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza,
    - ▪ Gimnazjum,
  - ❑ Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. Żeromskiego 3, a w nim:
    - ▪ Liceum Ogólnokształcące im. S. Żeromskiego,
    - ▪ Liceum Profilowane,

- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,

- Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Brzechwy, ul. Piotrkowska 61
  - Szkoła Podstawowa Specjalna,
  - Gimnazjum Specjalne,
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna,
  - Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy,
  - Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Stanisława Staszica, ul. Wojciecha Kossaka 1a
  - Liceum Ogólnokształcące,
  - Liceum Profilowane,
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa,
  - Technikum,
  - Technikum Uzupełniające dla Dorosłych
  - Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
  - Szkoła Policealna dla Dorosłych.
- Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia, ul. Piotrkowska 28,
- Zespół Szkół Rolniczych w Mroczkowie Gościnnym, Mroczków Gościnny 8,
  - Liceum Profilowane,
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa,
  - Technikum,
  - Technikum Uzupełniające,
  - Technikum Uzupełniające dla Dorosłych,
  - Szkoła Policealna dla Dorosłych.

✓ szkoły prywatne:

- Zespół Szkół Prywatnych, ul. Partyzantów 1 a, a w nim:
  - Prywatne Liceum Ogólnokształcące,
  - Prywatna Zasadnicza Szkoła Zawodowa,
  - Publiczne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych,
  - Publiczna Szkoła Policealna dla Dorosłych.
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi, ul. Piotrkowska 9 a, a w nim:
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Niepubliczna ZDZ w Łodzi z siedzibą w Opocznie,

- Zaoczne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ZDZ w Łodzi z siedzibą w Opocznie,
- Liceum Ogólnokształcące Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Łodzi z siedzibą w Opocznie,
- Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ZDZ w Łodzi z siedzibą w Opocznie,
- Zaoczne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych ZSD w Łodzi z siedzibą w Opocznie.

❑ Szkoły prowadzone przez Adama Nowaka i Krzysztofa Sudrę

- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK" w Ogonowicach, Ogonowice 207 A,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK" w Ogonowicach, Ogonowice 207 A,
- Szkoła Policealna dla Dorosłych w Ogonowicach, Ogonowice 207 A.

❑ Szkoły prowadzone przez Włodzimierza Sankowskiego,

- Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych, Mroczków Gościnny 8,
- Prywatne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych, Mroczków Gościnny 8.

Do placówek oświatowych, które prowadzi Urząd Miejski w Opocznie, zlokalizowanych na terenie miasta Opoczna w roku szkolnym 20010/20011:

✓ Przedszkole Nr 2 w Opocznie ul. Szkolna 5,

✓ Przedszkole Nr 4 w Opocznie ul. Norwida 2,

✓ Przedszkole Nr 5 w Opocznie ul. Partyzantów 36,

✓ Przedszkole Nr 6 w Opocznie ul. Kopernika 3 (grupa żłobkowa),

✓ Przedszkole Nr 8 w Opocznie ul. Kopernika 10a (2 oddziały zintegrowane),

✓ Zespół Szkół Samorządowych Nr 1 Opocznie im. Marii Skłodowskiej – Curie, ul. M.C. Skłodowskiej 5:

❑ Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Kornela Makuszyńskiego (oddziały „0", I – VI),

❑ Gimnazjum Nr 1,

❑ Samorządowe Liceum Ogólnokształcące,

✓ Zespół Szkół Samorządowych Nr 2 w Opocznie ul. Inowłodzka 3:

❑ Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Kazimierza Wielkiego (oddziały „0", I – VI),

❑ Gimnazjum Nr 2,

✓ Zespół Szkół Samorządowych Nr 3 w Opocznie ul. Armii Krajowej 1:

❑ Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Henryka Sienkiewicza (oddziały „0", I – VI),

❑ Gimnazjum Nr 3.

Tabela 13. Liczba i struktura dzieci i młodzieży uczęszczającej do publicznych placówek oświatowych prowadzonych przez UM w Opocznie, zlokalizowanych na terenie miasta Opoczna w latach 2007 – 2010

NAZWA PLACÓWKI	ROK SZKOLNY					
	2007/2008		2008/2009		2009/2010	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
SZKOŁY PODSTAWOWE						
Szkoła Podstawowa Nr 1	564	36,67%	555	37,05%	552	38,02%
Szkoła Podstawowa Nr 2	447	29,06%	445	29,71%	428	29,48%
Szkoła Podstawowa Nr 3	527	34,27%	498	33,24%	472	32,51%
RAZEM	**1538**	**100**	1498	**100**	1452	**100**
GIMNAZJA						
Gimnazjum Nr 1	500	43,10%	417	41,00%	393	40,31%
Gimnazjum Nr 2	297	25,60%	248	24,39%	247	25,33%
Gimnazjum Nr 3	363	31,29%	352	34,61%	335	34,36%
RAZEM	**1160**	**100**	**1017**	**100**	**975**	**100**
SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE						
Liceum Ogólnokształcące	421	94,61%	387	100%	410	100%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	24	5,39%	0	-	0	-
RAZEM	**445**	**100**	**387**	**100**	**410**	**100**
RAZEM PLACÓWKI	3143		2902		2837	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Każdego roku maleje liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do opoczyńskich szkół podstawowych i gimnazjów. Przykładowo, liczba uczniów szkół podstawowych zmalała w latach szkolnych 2007/2008 – 2009/2010 z 1538 do 1452 osób, czyli każdego roku liczba dzieci zmniejszała się o ok 3%. W gimnazjach w ciągu tego samego okresu liczba uczniów zmalała z 1160 do 975.

Pomoc społeczna na obszarze miasta Opoczna świadczona jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany przy ul. Kopernika 3. Kierunek działań placówek opieki społecznej reguluje art. 15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. nr 64 poz. 593 z późn. zm.). W myśl w/w ustawy pomoc społeczna realizowana jest poprzez:

- ✓ przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- ✓ pracy socjalnej,
- ✓ prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- ✓ analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- ✓ realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- ✓ rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ośrodek Pomocy Społecznej to instytucja o zasięgu lokalnym realizująca cele polityki społecznej państwa. Jej zadaniem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania OPS ukierunkowane są przede wszystkim na:

- ✓ pracę socjalną stanowiącą działalność zawodową pracowników socjalnych, mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do

funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie odpowiednich warunków sprzyjających temu celowi,

- ✓ przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- ✓ dążenie do wdrożenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- ✓ współpracę z instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów społecznych.

Tabela 14. Osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych udzielanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w mieście Opoczno w 2009 roku

Lp.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	Osoby korzystające ze świadczeń	
		liczba	%
1	zasiłek rodzinny	4809	40,58
2	dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	334	2,82
3	dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0	0,00
4	dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	243	2,05
5	dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	204	1,72
6	dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	313	2,64
7	dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	2731	23,04
8	dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	603	5,09
9	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	748	6,31
10	zasiłek pielęgnacyjny	989	8,35
11	świadczenie pielęgnacyjne	80	0,68
12	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	399	3,37
13	fundusz alimentacyjny	332	2,80
14	składki na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych	66	0,56
×	RAZEM	11851	100,00

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Opocznie

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w mieście Opocznie koncentruje się na pomocy środowiskowej oraz wypłacie świadczeń rodzinnych. Wg danych OPS, w roku 2009 ze świadczeń rodzinnych udzielanych przez OPS skorzystało 11 851 osób. Najwięcej, bo 4809 osobom, czyli 40,58% ogólnej liczby ludności korzystającej ze wsparcia, pomoc udzielona była w postaci wypłaty zasiłków rodzinnych. 6,31% wszystkich objętych pomocą finansową to rodziny wielodzietne – pomoc finansową na wychowanie dziecka otrzymało 748 osób. 8,35%, tj. 989 osobom, wypłacono zasiłek pielęgnacyjny. Szczegółowo działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Opocznie w 2009 roku w zakresie świadczeń rodzinnych z uwzględnieniem liczby mieszkańców miasta korzystających ze wsparcia przedstawiają tabele.

Tabela 15. Osoby korzystające z pomocy środowiskowej Ośrodka Pomocy Społecznej w mieście Opoczno w 2009 roku

Lp.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	Osoby korzystające ze świadczeń	
		liczba	%
1	zasiłek stały	177	4,06
2	noclegownia	15	0,34
3	zasiłek okresowy	286	6,55
4	posiłek	1433	32,84
w tym:	dożywianie dzieci	1289	29,54
5	usługi opiekuńcze	38	0,87
6	inne zasiłki celowe i w naturze	1105	25,32
w tym:	zasiłki celowe specjalne	21	0,48
×	RAZEM	4364	100,00

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Opocznie

Z pomocy środowiskowej w mieście Opoczno korzysta 4364 osób. Pomoc w tym zakresie skupia się głównie na przygotowywaniu posiłków, w tym dożywianie dzieci – wsparcia na ten cel udzielono 29,54% osób objętych tego typu pomocą. W ramach pomocy środowiskowej duży odsetek w strukturze zajmują „inne zasiłki celowe i w naturze (25,32%). Zasiłek stały wypłacany jest 4,06%, czyli 177 osobom (tabela 3.3.15).

W Opocznie zarejestrowanych jest 65 organizacji pozarządowych. Składają się na nie m.in.: kluby i stowarzyszenia sportowe, stowarzyszenia turystyczne, przyrodnicze i krajoznawcze, stowarzyszenia o charakterze rekreacyjnym, stowarzyszenia i fundacje prowadzące działalność społeczną, charytatywną i inne.

Szczegółowy wypis organizacji pozarządowych znajduje się poniżej:

- ✓ LKS Opoczyńskie Towarzystwo Sportowe Opoczno – Gorzałków,
- ✓ LKS Opocznianka Opoczno,
- ✓ LKS Ceramika Opoczno,
- ✓ LKS Optex w Opocznie,
- ✓ LKS Opoka w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Opoczno,
- ✓ Rada Miejsko – Gminna Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe w Opocznie,
- ✓ Zarząd Miejsko – Gminny Szkolnego Związku Sportowego w Opocznie,
- ✓ Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Opocznie,
- ✓ Szkolny Klub Sportowy Jedynka, przy SP Nr 1 w Opocznie,
- ✓ Uczniowski Klub Sportowy Dwójka, przy SP Nr 2 w Opocznie,
- ✓ Uczniowski Klub Sportowy Trójka, przy SP Nr 3 w Opocznie,
- ✓ Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy przy ZSP w Opocznie,
- ✓ Międzyszkolny Uczniowski Klub Dradons przy ZSS Nr 3 w Opocznie,
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Opocznie,
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna Optex S.A. w Opocznie,

- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna Opoczno S.A. w Opocznie,
- ✓ Fundacja Uśmiech Dziecka To Nasz Cel,
- ✓ Fundacja Ostoja im. Siostry Klaryski Stanisławy z Opoczna,
- ✓ Fundacja Interregion,
- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- ✓ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- ✓ Poradnia Terapii Uzależnień,
- ✓ Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miasta i Gminy w Opocznie,
- ✓ Polski Czerwony Krzyż,
- ✓ Polski Związek Gołębi Pocztowych oddz. w Opocznie,
- ✓ Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Samodzielne w Opocznie,
- ✓ Polski Związek Wędkarski Koło Miejskie w Opocznie,
- ✓ Polski Związek Wędkarski Koło Nr 40 przy Opoczno S.A. w Opocznie,
- ✓ Polski Związek Wędkarski Koło Nr 39 przy Optex S.A. w Opocznie,
- ✓ Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Oddział Miejski w Opocznie,
- ✓ Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Opocznie,
- ✓ Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oddz. Miejsko – Gminny w Opocznie,
- ✓ Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego Oddz. Terenowy w Opocznie,
- ✓ Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Opocznie,
- ✓ Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy Opoka w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci Szansa, Opoczyński oddz. terenowy,
- ✓ Towarzystwo Przyjaźni Polsko – Węgierskiej Koło Terenowe w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Przyjaźni Polsko – Bułgarskiej Oddz. w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Powiatowy w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Św. Brata Alberta w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt w Opocznie,
- ✓ Towarzystwo Radiestezyjne Ziemi Piotrkowskiej w Opocznie,
- ✓ Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Oddz. w Opocznie,
- ✓ Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca im. Oskara Kolberga w Opocznie,
- ✓ Liga Obrony Kraju Zarząd Miejsko – Gminny w Opocznie,
- ✓ Liga Ochrony Przyrody oddz. w Opocznie,
- ✓ Liga Kobiet Polskich oddz. w Opocznie,

- ✓ Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Czcicieli Miłosierdzia Bożego im. Św. Siostry Faustyny Odział w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Opoczyński Klub Amazonek OKA,
- ✓ Stowarzyszenie Pokolenia Oddział w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Civitas Christiana Oddział w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Dostawców Mleka w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Miłośników i Zbieraczy Pamiątek Oręża Polskiego Żołnierz w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Przyjaciół Ognisk Artystycznych w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Pomocy Kobietom w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Opoczyńskiej w Opocznie,
- ✓ Stowarzyszenie Producentów Trzody Chlewnej z/s w Opocznie,
- ✓ Światowy Związek Żołnierzy AK w Opocznie,
- ✓ Opoczyńskie Stowarzyszenie Przyjaciół Kultury Regionalnej w Opocznie,
- ✓ Opoczyńskie Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych OSGA w Opocznie,
- ✓ Opoczyńskie Towarzystwo Polsko – Słowackie Oddział w Opocznie,
- ✓ Katolickie Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Inicjatyw Edukacyjnych i Wychowawczych w Opocznie,
- ✓ Koło Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych w Opocznie.

Tabela 16. Bezpieczeństwo publiczne w mieście Opoczno w latach 2006 – 2009

Lp.	Rodzaj przestępstwa	LATA							
		2006		2007		2008		2009	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	Kradzież rzeczy cudzej	165	24,66	97	26,15%	94	26,04%	63	23,25%
2	Niestosowanie się do orzeczenia sądu	5	0,75	9	2,43%	2	0,55%	6	2,21%
3	Wypadek drogowy	70	10,46	16	4,31%	9	2,49%	18	6,64%
4	Kierowanie wstanie nietrzeźwości	227	33,93	97	26,15%	64	17,73%	55	20,30%
5	Wyrąb drzewa	5	0,75	-	-	-	-	-	-
6	Uszkodzenie mienia	45	6,73	51	13,75%	42	11,63%	42	15,50%
7	Ukrywanie dokumentu	11	1,64	-	-	-	-	1	0,37%
8	Kradzież z włamaniem	91	13,60	44	11,86%	45	12,47%	49	18,08%
9	Oszustwo	15	2,24	28	7,55%	12	3,32%	18	6,64%
10	Uszkodzenie ciała	23	3,44	11	2,96%	14	3,88%	12	4,43%
11	Bójka i pobicie	12	1,79	18	4,85%	15	4,16%	7	2,58%
x	RAZEM	669	100,00	371	100,00	361	100,00	271	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejscowej Komendy Policji w Opocznie – Bezpieczeństwo publiczne (informacja w zakresie przestępczości w Mieście Opoczno).

Na obszarze miasta Opoczno w 2009 roku liczba odnotowanych przestępstw wyniosła 271. Było to o 90 (33,2%) zdarzeń mniej niż w roku ubiegłym. Potwierdzenie poprawy sytuacji w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego w mieście Opoczna uzyskamy również odnosząc liczbę przekroczeń przepisów prawa do liczby ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania. Wskaźnik popełnianych przestępstw (liczony w %) wynosił odpowiednio: w roku 2006 – 2,95, w 2007 – 1,63, w kolejnym – 1,59, a w 2009 – 1,19.

Ryc. 10. Zmiany wskaźnika popełnianych przestępstw na obszarze miasta Opoczno w latach 2006 – 2009

Źródło: opracowanie własne

W strukturze popełnianych przestępstw i wykroczeń w 2009 roku dominuje: kradzież rzeczy cudzej (ponad 23% popełnianych przestępstw), duży odsetek stanowią kradzieże z włamaniem 18,08% i kierowanie w stanie nietrzeźwości 20,3%.

Mieszkalnictwo wg GUS – ogólna sytuacja w mieście

Wg danych liczbowych GUS z 2007 roku w mieście Opocznie zlokalizowanych jest ogółem 7759 mieszkań. Największy udział w strukturze zajmują mieszkania będące własnością osób fizycznych – jest ich 5 448, czyli stanowią niemal ¾ (70,22%) wszystkich lokali mieszkalnych usytuowanych na terenie miasta. Drugą grupę, czyli 24,04% wszystkich lokali (1 865), stanowią mieszkania spółdzielcze, zaś na trzecim miejscu znajdują się mieszkania będące przedmiotem władania gminy – w 2007 roku było 231 takich lokali, czyli 2,98% z ogólnej liczby mieszkań zlokalizowanych na obszarze miasta.

Tabela 17. Zasoby mieszkaniowe w mieście Opoczno w 2007 roku

RODZAJ WŁASNOŚCI	Mieszkania (szt.)		Powierzchnia użytkowa (m^2)		Izby (szt.)	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Własność gminy (komunalne)	231	2,98	9 680	1,95	632	2,20
Własność spółdzielni mieszkaniowych	1 865	24,04	93 623	18,83	6 398	22,24
Własność zakładów pracy	177	2,28	8278	1,66	645	2,24
Własność osób fizycznych	5 448	70,22	383 821	77,19	20 973	72,90
Własność TBS	0	0	0	0	0	0
Własność innych podmiotów	38	0,48	1853	0,37	123	0,42
RAZEM	7 759	100,00	497 255	100,00	28 771	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.stat.gov.pl/bdl/

Ponadto na obszarze Opoczna znajduje się:

- ✓ 177 mieszkań będących własnością zakładów pracy – 2,28% ogółu, oraz
- ✓ 38 mieszkań będących własnością innych podmiotów (0,48%).

Wszystkie mieszkania w mieście dysponują powierzchnią użytkową 497 255 m^2. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Opocznie wynosi zatem 64,09 m^2. Statystycznie rzecz ujmując 1 mieszkaniec miasta dysponuje 21,88 m^2 powierzchni mieszkalnej.

Największą powierzchnię użytkową posiadają mieszkania będące własnością osób fizycznych: jest to ogółem 383 821 m^2, czyli 77,19% powierzchni mieszkalnej w mieście. Na 1 mieszkanie prywatne przypada więc średnio 70,45 m^2. Łącznie lokale spółdzielcze dysponują 93 623 m^2, co oznacza, że średnio 50,20 m^2 przypada na 1 mieszkanie. Mieszkania gminne liczą łącznie 9680 m^2, co stanowi 1,95% metrażu wszystkich mieszkań zlokalizowanych na terenie Opoczna, a na 1 mieszkanie komunalne przypada przeciętnie 41,90 m^2 powierzchni użytkowej.

Ogółem mieszkańcy Opoczna mają do dyspozycji 28 771 izby mieszkalne. Największa ich liczba, bo 20 973 i 72,90%, przypada na prywatnych lokatorów. Przeciętnie 1 mieszkanie będące w posiadaniu osoby fizycznej liczy 4 izby. Mieszkańcy lokali spółdzielczych dysponują łącznie 6398 izbami w 1865 mieszkaniach, czyli na 1 mieszkanie przypadają średnio 3 izby.

Ryc. 11. Struktura własności mieszkań w mieście Opoczno w 2007 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.stat.gov.pl/bdr/

Liczba mieszkań w mieście Opoczno rosła w ciągu kilku ostatnich lat. Np. w latach 2000 – 2007 liczba lokali zwiększyła się z 6984 (w 2000 roku) do 7759 (w roku 2007 – tabela 3.1.1.3). Wzrost w ciągu 8 lat wyniósł zatem 9,99%. Średnio z roku na rok liczba mieszkań wzrastała o 1,48%. W ciągu 8 lat największy wzrost odnotowano w roku 2003, kiedy to liczba lokali mieszkalnych wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 5,53%. W całym tym okresie zaledwie 1 raz liczba mieszkań w Opocznie zmniejszyła się – miało to miejsce w 2002 roku, kiedy w porównaniu do 2001 nastąpił spadek w liczbie mieszkań o 0,61%.

Tabela 18. Zasoby mieszkaniowe w mieście Opoczno w latach 2000 – 2007

Wyszczególnienie	Lata							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba mieszkań	6984	7082	7039	7451	7498	7617	7 647	7 759
Powierzchnia użytkowa w m^2	391017	399913	429601	462861	469606	482161	487 004	497 255
Izby	24056	24479	25650	27288	27554	28093	28 280	28 771

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr/

Wraz z liczbą mieszkań wzrastała ich powierzchnia użytkowa. W 2000 roku łączna powierzchnia użytkowa wszystkich mieszkań zlokalizowanych na terytorium miasta wynosiła 391 017 m^2, zaś 8 lat później, czyli w 2007 roku, zwiększyła się ona do 497 255 m^2. Wzrost w ciągu ośmiu lat wyniósł zatem 21,36%, a każdego roku przybywało powierzchni mieszkalnej średnio o 3,35%.

W latach 2000 – 2007 zmieniała się również liczba izb, jakimi dysponowały lokale mieszkalne w mieście. W 2000 roku odnotowano 24 056 izb w mieszkaniach zlokalizowanych na terenie miasta Opoczna, natomiast w 2007 roku liczba izb wynosiła 28 771.

Ryc. 12. Zmiany w liczbie mieszkań w mieście Opoczno w latach 2000 – 2007

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie przytoczonych danych można zauważyć, że wzrost liczebności mieszkań, ich powierzchni użytkowej oraz izb jakimi mieszkania dysponują nie był proporcjonalny. Najszybciej zmieniała się całkowita liczba mieszkań, zaś najwolniej ich powierzchnia użytkowa. Oznacza to, że pomimo wzrostu zasobów mieszkaniowych z roku na rok maleje komfort oddawanych do użytku mieszkań. To zjawisko jest doskonale widoczne gdy przeanalizuje się średnią powierzchnię użytkową przypadającą na 1 mieszkanie w poszczególnych latach.

Ryc. 13. Zmiany w powierzchni użytkowej mieszkań w mieście Opoczno w latach 2000 – 2007

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 14. Zmiany w liczbie izb mieszkalnych w mieście Opoczno w latach 2000 – 2007

Źródło: opracowanie własne

MIESZKANIA GMINNE

Na chwilę obecną Miasto Opoczno posiada 276 mieszkań komunalnych (dane Urzędu Miasta z 2009 roku – tabela poniżej). Mieszkania komunalne znajdują się w 30 budynkach mieszkalnych i przebywa w nich 748 lokatorów. Powierzchnia użytkowa wszystkich mieszkań komunalnych wynosi 10401,11 m^2. Na 1 lokatora mieszkania przypada 13,91 m^2 przestrzeni użytkowej.

Tabela 19. Zasoby mieszkaniowe Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Opocznie – mieszkania komunalne w 2007 roku.

Lp.	Ulica	Nr budynku	Rok budowy	Liczba mieszkań	Łączna powierzchnia użytkowa	Łączna liczba mieszkańców
1	1-go Maja	11	1913	4	99,20	5
2	Dworcowa	2	1926	5	249,10	10
3	Janasa	2	1910	8	232,55	30
4	Janasa	15	1905	9	277,19	24
5	Janasa	17	1905	3	110,18	5
6	Janasa	19	1912	5	157,16	13
7	Janasa	21	1921	4	209,35	13
8	Kilińskiego	16	1920	3	85,80	3
9	Kościuszki	6	1920	12	371,66	22
10	Kościuszki	7	1914	4	160,86	13
11	Kościuszki	20	1928	10	522,87	23
12	Limanowskiego	3	1955	6	339,45	21
13	Limanowskiego	33	1925	3	142,38	7
14	Parkowa	1	1915	6	166,82	9
15	Parkowa	5	1920	8	312,56	26
16	Parkowa	34	1912	5	160,06	18
17	Piotrkowska	53	1948	6	286,42	17
18	Sobieskiego	1	1920	5	187,64	15
19	Sobieskiego	3	1915	5	217,32	13
20	Sobieskiego	4	1954	7	298,86	23
21	Staromiejska	39	1974	6	242,50	26
22	Staromiejska	137	1977	10	451,22	27
23	Szewska	1	1892	14	521,11	47
24	Szpitalna	3	1925	4	98,61	6
25	Szpitalna	4	1928	7	238,74	13
26	Szpitalna	6	1920	7	181,11	13
27	Przemysłowa	3 i 3a	1982	55	1694,5	136
28	Zamkowy	2	1913	3	104,08	11
29	Zjazdowa	15	1921	1	37,18	4
30	Rolna	14	2007	51	2244,63	155
×	RAZEM			276	10401,11	748

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Zasoby mieszkaniowe gminy to w większości bardzo stare, pochodzące z okresu międzywojennego budowle, charakteryzujące się bardzo złym stanem technicznym. Budynki wymagają kapitalnego remontu i modernizacji.

Remontu wymagają głównie obiekty komunalne zlokalizowane przy Placu Kościuszki, w tym budynki nr 15, 20, 6 i 8, a także obiekty zlokalizowane w ulicach bezpośrednio przylegających do placu. Niektóre budowle wymagają wyburzenia, gdyż ich stan techniczny bezpośrednio zagraża życiu i zdrowiu przebywających w ich pobliżu osób.

Fatalny stan budynków mieszkalnych, zaniedbania w bezpośrednim otoczeniu bloków komunalnych, świadczą o degradacji w sferze mieszkalnictwa i znacząco przyczyniają się do rodzących się w mieście patologii.

WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

Największą wspólnotą mieszkaniową na terenie miasta jest wspólnota Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Opocznie. W skład wspólnoty wchodzi 47 budynków (1185 lokali mieszkalnych) zamieszkałych przez 2996 osób. Lokatorzy mają do dyspozycji łączną powierzchnię użytkową 52220,08 m^2, zatem średnio na 1 mieszkańca wspólnoty przypada 17,43 m^2.

Część wspólnot mieszkaniowych w mieście jest zarządzana przez Spółdzielnię Mieszkaniową Nasz Dom w Opocznie. Są to wspólnoty mieszkaniowe zlokalizowane przy ulicach:

- ✓ Słowackiego 3, 5 i 11,
- ✓ Partyzantów 61, 59a, 59, 53, 49 i 30l,
- ✓ Kopernika 10, 12, 14, 15, 16, 18 i 21,
- ✓ Staromiejskiej,
- ✓ Kwiatowej 34.

Tabela 20. Zasoby mieszkaniowe Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Opocznie – własność wspólnoty mieszkaniowej w 2009 roku

Lp.	Ulica	Nr budynku	Rok budowy	Liczba mieszkań	Łączna powierzchnia użytkowa	Liczba mieszkańców
1	Kolberga	2a	1981	28	888,80	71
2	Kolberga	2b	1981	10	389,10	15
3	Kolberga	3 i 3a	1967	6	359,86	17
4	Konopnickiej	2	1959	18	735,70	44
5	Kossaka	16	1982	65	3236,83	194
6	Kossaka	20	1985	20	1088,10	61
7	Mickiewicza	1	1956	16	667,29	38
8	Mickiewicza	3	1959	18	783,78	42
9	Mickiewicza	5	1978	24	889,60	49
10	Mickiewicza	5a	1982	24	869,40	51
11	Norwida	1	1983	12	717,06	22
12	Norwida	1a	1965	60	2235,26	148
13	Norwida	3	1965	60	2250,87	156
14	Norwida	4	1966	40	1554,81	114
15	Norwida	5	1966	20	838,53	37
16	Partyzantów	26	1951	19	828,80	31
17	Piotrkowska	11	1953	14	663,98	37
18	Piotrkowska	12	1955	27	1174,52	51
19	Piotrkowska	24	1952	12	546,23	32
20	Piotrkowska	246	1961	18	904,95	43
21	Piotrkowska	26	1952	12	568,80	22
22	Piotrkowska	59	1955	18	929,63	43
23	Piotrkowska	7	1962	28	1138,21	52
24	Rolna	4	1980	12	794,40	41
25	Rolna	4a	1985	12	579,00	38
26	Skłodowskiej	10	1980	90	4289,40	365
27	Skłodowskiej	14	1982	70	3218,00	191

Lp.	Ulica	Nr budynku	Rok budowy	Liczba mieszkań	Łączna powierzchnia użytkowa	Liczba mieszkańców
28	Skłodowskiej	16	1983	70	3244,10	177
29	Skłodowskiej	3	1992	4	237,19	11
30	Skłodowskiej	4	1975	20	860,20	44
31	Skłodowskiej	6	1974	25	1175,50	55
32	Skłodowskiej	8	1976	75	3536,60	200
33	Słowackiego	7	1961	18	929,64	59
34	Słowackiego	9	1964	32	1427,61	59
35	Sobieskiego	10	1926	6	285,52	15
36	Partyzantów	30/II	1967	20	815,94	39
37	Spacerowa	6	1978	45	2158,55	99
38	Staromiejska	14	1975	8	289,93	23
39	Świt Konopnickiej	1	1960	18	801,82	40
40	Żeromskiego	4	1961	12	440,70	21
41	Żeromskiego	6	1961	12	440,70	25
42	Żeromskiego	7a	1967	20	828,50	38
43	Żeromskiego	7b	1967	20	829,50	42
44	Janasa	9	1920	27	777,17	44
×	RAZEM			1185	52220,08	2996

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

W Opocznie funkcjonują ponadto następujące wspólnoty mieszkaniowe:

- ✓ Zespół Wspólnot Mieszkaniowych MBM w Kielcach, ul. Głowackiego 4,
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa „Nasza", Stanisław Barański, ul. M. C. Skłodowskiej 12/34,
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa „Pionier", Tadeusz Partyka, ul. M. C. Skłodowskiej 20/33,
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa „18", Zofia Hińcza, ul. M. C. Skłodowskiej 18/26,
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa „Osiedle Słoneczne", Witold Róg, ul. Partyzantów 63A/25,
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Juliusza Słowackiego Nr 11
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Partyzantów 38
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Partyzantów 38 a
- ✓ Wspólnota Mieszkaniowa, ul. Partyzantów 38 b

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA „NASZ DOM"

„Nasz Dom" jest największą spółdzielnią zlokalizowaną na obszarze miasta Opoczna. Przedmiotem działalności spółdzielni jest:

- ✓ obsługa nieruchomości na własny rachunek,
- ✓ zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- ✓ wynajem nieruchomości na własny rachunek,
- ✓ zarządzanie nieruchomościami na zlecenie,
- ✓ kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- ✓ produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody), a także

- ✓ działalność związana z kulturą ,rekreacją i sportem, oraz
- ✓ budownictwo.

Zasoby mieszkaniowe, wg danych na dzień 31.12.2009, wynoszą ogółem 1934 mieszkań. Wśród budynków mieszkalnych administrowanych przez spółdzielnię znajduje się 49 bloków oraz 37 domków jednorodzinnych. Spółdzielnia eksploatuje także 21 budynków, które stanowią własność wspólnot mieszkaniowych, z czego 71 mieszkań stanowi własność spółdzielni, a pozostałe 594 jest własnością osób fizycznych i jest jedynie zarządzane przez spółdzielnię.

Tabela 21. Budynki będące własnością Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko – Własnościowej „Nasz Dom" w Opocznie w 2009 roku.

Lp.	Ulica	Nr budynku	Rok budowy	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa ogółem	Liczba izb ogółem	Ogólna liczba mieszkańców
1	Spacerowa	14	1961	20	937	48	39
2	Spacerowa	12	1961	20	948	48	34
3	Żeromskiego	5b	1968	20	860	65	42
4	Żeromskiego	5a	1968	20	860	65	38
5	Biernackiego	24	1970	30	1525	105	71
6	Biernackiego	22	1970	45	1527	105	80
7	Żeromskiego	5	1971	20	860	65	53
8	Partyzantów	39b	1973	75	3255	225	146
9	Partyzantów	39a	1973	75	3255	225	149
10	Kopernika	6	1975	100	4340	280	216
11	Kopernika	6a	1977	75	3255	225	159
12	Żeromskiego	2	1978	9	450	12	17
13	Partyzantów	43	1978	50	2140	180	128
14	Żeromskiego	8	1978	9	450	24	17
15	Żeromskiego	10	1978	9	450	24	25
16	Kopernika	8	1978	75	3231	225	175
17	Kwiatowa	38	1980	12	734	42	34
18	Kopernika	5	1981	50	2155	170	115
19	Piotrkowska	59a	1981	12	732	42	33
20	Kopernika	3a	1983	50	2147	170	120
21	Kopernika	11	1983	65	3242	265	176
22	Mickiewicza	9	1983	12	780	45	29
23	Batorego	1	1983	18	1205	81	46
24	Kossaka	18	1984	40	2178	140	98

Lp.	Ulica	Nr budynku	Rok budowy	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa ogółem	Liczba izb ogółem	Ogólna liczba mieszkańców
25	Kossaka	20	1984	20	1088	70	51
26	Kwiatowa	36	1984	12	734	42	30
27	Kopernika	17	1985	65	3257	205	164
28	Kopernika	13	1985	40	2178	140	111
29	Kopernika	19	1985/86	80	4356	280	228
30	Kwiatowa	40	1986	18	1205	81	57
31	Westerplatte	9	1986	45	2159	175	111
32	Kossaka	8	1987	20	1210	80	44
33	Kossaka	6	1988	60	3510	230	170
34	Kossaka	4	1988	40	2178	140	111
35	Wyszyńskiego	3	1990	40	1937	120	104
36	Wyszyńskiego	5	1991	30	1761	115	86
37	Westerplatte	12	1991	50	3227	205	148
38	Wyszyńskiego	1	1991	30	1757	115	88
39	Wyszyńskiego	9	1992	40	2422	145	127
40	Wyszyńskiego	13	1992	30	1634	105	83
41	Wyszyńskiego	7	1992	20	1333	90	69
42	Wyszyńskiego	11	1993	30	1762	115	84
43	Wyszyńskiego	15	1993	20	1094	70	43
44	Wyszyńskiego	2	1995	50	2525	170	125
45	Wyszyńskiego	4	1995	20	1121	75	54
46	Kopernika	23	1997	89	4541	254	212
47	Jana Pawła II	7d	1999/01	63	3432	164	147
48	Jana Pawła II	7a	2001	50	2522	160	93
49	Jana Pawła II	7b	2005	24	1472	88	48
×	**RAZEM**			**1897**	**95931**	**6310**	**4628**

Źródło: dane Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasz Dom".

Spółdzielnia mieszkaniowa administruje budynkami mieszkalnymi o łącznej powierzchni użytkowej 99 951,00 m^2(łącznie z domkami jednorodzinnymi).

Najstarsze spółdzielcze budynki mieszkalne oddane zostały do użytku w 1961 r. Są to bloki przy ul. Spacerowej 12 i 14.

Spółdzielnia Mieszkaniowa jest również właścicielem kotłowni o mocy 58 MW. Posiada koncesje na wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję ciepła. Dostarcza ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej dla miasta Opoczna.

3. SFERA GOSPODARCZA

Na obszarze miasta Opoczna zarejestrowanych jest 2011 podmiotów gospodarczych (dane GUS 2010 rok). Z ogólnej liczby przedsiębiorstw mających swoją siedzibę na terenie miasta większość to przedsiębiorstwa sektora prywatnego w 20010 roku odnotowano 1932 takie firmy, czyli 96,07% wszystkich podmiotów. Pozostałe 3,93% (79 przedsiębiorstw) stanowią podmioty publiczne.

Tabela 22. Liczba podmiotów gospodarczych wg sektorów w mieście Opoczno w latach 2000 – 2010

PODMIOTY GOSPODARCZE	LATA										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
❑ SEKTOR PUBLICZNY											
podmioty gospodarki narodowej ogółem	53	71	108	109	108	106	107	108	81	79	79
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	33	50	55	57	57	52	53	54	54	51	52
przedsiębiorstwa państwowe	3	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0
spółki handlowe (prawa handlowego)	6	7	7	6	5	5	5	5	4	4	4
spółki handlowe (prawa handlowego) z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
państwowe i samorząd. jednostki prawa budżetowego gospodarstwa pomocnicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
❑ SEKTOR PRYWATNY											
podmioty gospodarki narodowej ogółem	2011	2078	2160	2262	2352	2400	1909	1 944	1 945	1 881	1 932
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1700	1762	1835	1926	2006	2043	1546	1 564	1 555	1 500	1 542
spółki handlowe (prawa handlowego)	21	26	39	46	49	55	56	62	67	68	70
spółki handlowe (prawa handlowego) z udziałem kapitału zagranicznego	1	3	3	4	4	5	5	4	4	4	4
spółdzielnie	17	17	17	17	16	16	16	16	14	14	12
fundacje	3	3	3	3	5	5	5	5	5	6	6
stowarzyszenia i organizacje społeczne	23	26	25	28	29	35	38	39	39	43	46
OGÓŁEM PODMIOTY	2064	2149	2268	2371	2460	2506	2016	2 052	2 026	1 960	2 011

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.stat.gov.pl/bdr/

Wśród sektora prywatnego dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – stanowią one prawie 80% wszystkich podmiotów prywatnych w mieście. Drugą grupę wśród prywatnego sektora działalności gospodarczej zajmują spółki handlowe (jest ich 70, czyli 3,62%), a kolejne pod względem liczebności są stowarzyszenia i organizacje społeczne (46). W sektorze prywatnym działa ponadto 12 spółdzielni.

Ryc. 15. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów z uwzględnieniem formy własności w mieście Opoczno w 2010 roku

Źródło: opracowanie własne.

Podmioty sektora publicznego to przede wszystkim państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego. Jest ich 52 i stanowią niemal połowę spośród wszystkich publicznych przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku.

Ryc. 16. Zmiany w liczbie podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w mieście Opoczno w latach 2000 – 2010

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 17. Zmiany w liczbie podmiotów gospodarczych w mieście Opoczno w sektorach publicznym i prywatnym na przestrzeni lat 2000 – 2010

Źródło: opracowanie własne

W kolejnych latach zmieniała się w mieście Opocznie liczba podmiotów gospodarczych. Dla przykładu, w latach 2000 – 2005 (GUS – Bank Danych Regionalnych) liczba wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw w mieście zwiększyła się o 442 jednostki, czyli o 21,40%. Po roku 2005 zanotowano spadek liczebności przedsiębiorstw – w 2010 roku liczba podmiotów zmalała z 2506 do 2011, zatem o 495 jednostek czyli o 24,61%.

Inny charakter miały zmiany w liczbie przedsiębiorstw sektora publicznego, a inaczej przedstawiały się zmiany w przypadku firm prywatnych.

Liczba podmiotów gospodarki działających w sektorze publicznym zwiększyła się w ciągu 6 lat 2000 – 2005 ponad dwukrotnie – z 53 do 106 jednostek, a średnio każdego roku liczba podmiotów zwiększała się o 10,70%. Jednak zmiany nie przebiegały jednostajnie. Dużą tendencję wzrostu obserwowano jedynie w 3 pierwszych latach z prezentowanego okresu czasy, tj. w latach 2000 – 2002 – wówczas liczba podmiotów zwiększyła się z 53 jednostek w roku 2000 do 108 w 2002. Potem trend wzrostu osłabł i do 2007 roku nie odnotowywano już większych wahań w liczebności firm publicznych. Aż w roku 2008 nastąpił drastyczny spadek liczby podmiotów działających w sektorze publicznym i osiągnął on wówczas wartość 81 jednostek i taki zbliżony poziom utrzymuje się do 2010r.

Odmienna sytuacja miała miejsce w przypadku podmiotów gospodarczych sektora prywatnego – w latach 2000 – 2005 w mieście Opocznie obserwować można sukcesywny rozwój przedsiębiorczości w tym sektorze własnościowym. Liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się w ciągu 6 lat z 2011 do 2400 (wzrost o 19,34%). Po roku 2005 notuje się tendencję odwrotną, tj. spadek liczby przedsiębiorstw sektora prywatnego.

Tabela 23. Podział i liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON wg poszczególnych sekcji w 2009 roku

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	LICZBA
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15
Przemysł, w tym:	144
Przetwórstwo przemysłowe	136
Budownictwo	159
Handel; naprawa pojazdów samochodów	761
Transport, gospodarka magazynowa	69
Zakwaterowanie i gastronomia	55
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	76
Obsługa rynku nieruchomości	111
RAZEM	1 960

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych Urzędu Statystycznego w Łodzi

Graficzna analiza zmian w liczbie podmiotów gospodarczych w latach 2000 – 2010 (powyższe ryciny) dowodzi, że to zmiany w sektorze prywatnym rzutują na ogólną tendencję zmian zachodzących w całej gospodarce narodowej.

Jednym z kryteriów podziału podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON jest podział wg sekcji PKD. Wynika z niego, że w mieście dominują przedsiębiorstwa z sekcji G, tj. parające się handlem detalicznym i hurtowym, naprawą pojazdów oraz artykułów użytku osobistego i domowego. Wedle danych z 2009 roku działają w mieście 761 takie podmioty, czyli stanowią one niemal 40% (38,83%) spośród wszystkich branż opoczyńskiej gospodarki. Dominują tutaj oczywiście podmioty prywatne (761 jednostek).

Tabela 24. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD i sektorów na obszarze miasta Opoczna w 2009 roku

SYMBOL SEKCJI	SEKTOR PUBLICZNY		SEKTOR PRYWATNY		OGÓŁEM	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
A	0	0,00%	15	0,80%	15	0,77%
B	1	1,27%	2	0,11%	3	0,15%
C	0	0,00%	136	7,23%	136	6,94%
D	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
E	1	1,27%	4	0,21%	5	0,26%
F	1	1,27%	158	8,40%	159	8,11%
G	0	0,00%	761	40,46%	761	38,83%
H	1	1,27%	68	3,62%	69	3,52%
I	1	1,27%	54	2,87%	55	2,81%
J	0	0,00%	43	2,29%	43	2,19%
K	0	0,00%	76	4,04%	76	3,88%
L	17	21,52%	94	5,00%	111	5,66%
M	1	1,27%	139	7,39%	140	7,14%
N	0	0,00%	27	1,44%	27	1,38%
O	14	17,72%	3	0,16%	17	0,87%
P	35	44,30%	33	1,75%	68	3,47%
Q	3	3,80%	102	5,42%	105	5,36%
R	4	5,06%	40	2,13%	44	2,24%
S	0	0,00%	126	6,70%	126	6,43%
T	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
U	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
RAZEM	79	100,00	1881	100,00	1960	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych GUS

Szczegółowo liczbę oraz strukturę podmiotów gospodarczych funkcjonujących w 2009 roku na obszarze miasta Opoczno, z uwzględnieniem sektorów własnościowych, prezentuje powyższa tabela.

Do największych przedsiębiorstw działających na obszarze miasta Opoczna należą:

- ✓ OPOCZNO I,
- ✓ CERAMIKA PARADYŻ sp. z o. o.,
- ✓ OPTEX S.A.,
- ✓ CERAMIKA SERWIS sp. z o. o.,
- ✓ Zakład Usługowo – Handlowy „Wojciechowski"
- ✓ INTERBUD sp. z o.o.
- ✓ Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Stępień" sp.j.
- ✓ Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „WIS", Spółka Jawna Jerzy Siwek i Krzysztof Wołynkiewicz
- ✓ Zakład Produkcyjno – Handlowy ARTMET Roman Polak
- ✓ Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.
- ✓ Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowo – Usługowe „FART" Janusz Pacan
- ✓ Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Opocznie Sp. z o.o. Zakład Produkcyjno-Usługowy „AGRO – WIKT" Wiktorowicz Jan
- ✓ Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „PRO-MONT" Stefan Rogulski
- ✓ PPHU „EXPO-DREW" Kazimierz Pacan
- ✓ PPUH „BUD-TRANS" Krzysztof Rzeźnik
- ✓ Zakład Betoniarsko, Usługowo-Handlowy „Konkret" Tadeusz Cieluch
- ✓ Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Mejpol" Edward Mazur
- ✓ „Bakar" Opoczyńska Fabryka Okien i Drzwi z PCV i Aluminium Jacek Karbownik
- ✓ Firma „WIP-BUD" Iwona Wierzbicka
- ✓ „Gratag" sp. j. (produkcja okien)
- ✓ Zakład Budowlano-Usługowy „BEST" Wiesław Leśniewski.

4. OKREŚLENIE KLUCZOWYCH PROBLEMÓW I ICH SKUTKÓW DLA OBSZARÓW PRZEWIDZIANYCH DO REWITALIZACJI

W Opocznie znajduje się dużo obszarów zdegradowanych. Zalicza się do nich ścisłe centrum miasta, w tym Plac Kościuszki i sąsiadujące z nim ulice, a także liczne tereny poprzemysłowe. Interwencji w sferze poprawy zagospodarowania przestrzennego wymagają obiekty budowlane, ich bezpośrednie sąsiedztwo, ulice miejskie i osiedlowe, zaniedbane parki, zieleńce i skwerki. Program rewitalizacji Miasta Opoczna ma na celu m.in. zagospodarowanie zdegradowanych obszarów miejskich.

Opoczno to miasto tradycjami sięgającymi Średniowiecza. Do tradycji średniowiecznych nawiązuje przede wszystkim układ urbanistyczny miejscowości, z rynkiem ulokowanym w jej centralnej części.

Rynek, czyli otwarty plac w samym centrum miasta, to niegdyś najważniejsze miejsce dla miasta i otaczających go wsi. Rynek nadawał kształt i charakter ówczesnemu miastu. To na jego obszarze kwitło życie społeczne i polityczne, rozwijał się handel i kultura. Taką rolę rynek spełniał jeszcze do okresu międzywojennego.

Współcześnie plac Kościuszki – bo tak nazywa się obecnie rynek – przestał pełnić tak istotne znaczenie dla miasta i sąsiednich miejscowości. Zmiany niesione przez proces industrializacji zepchnęły centrum miejscowości poza margines ówczesnej gospodarki. Model gospodarki kierowanej cechującej się gwałtowną ekspansją przemysłu i nadmierne znaczenie, jakie przywiązywano do rozwoju tego sektora gospodarczego po II wojnie światowej spowodowały, iż centrum miejscowości przestało pełnić tak ważną dla miasta rolę, jaką pełniło do tej pory. Liczne zakłady lokalizowane na peryferiach miast i powstające wokół nich osiedla blokowisk, jako sypialnie siły roboczej zatrudnionej w przemyśle sprawiły, że przestano przywiązywać wagę do znaczenia rynku, jako części miasta istotnej dla jego rozwoju.

Dzisiaj ponownie dostrzega się rynek i docenia jego znaczenie dla miasta. Rynek to wizytówka miejscowości nadająca jej kolorytu i podkreślająca jej unikatowy charakter. Nie istnieją bowiem na świecie dwa miasta, które miałyby takie same rozwiązania architektoniczne. Mimo pewnych podobieństw, które wniosły różne epoki kulturalne w rozwój miast, każde miasteczko posiada swój własny, indywidualny charakter odróżniający je od tysięcy innych. To szczególne walory, które należy pielęgnować.

W związku z planami odnowy miejscowości, realizowanymi w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022, działania inwestycyjne skierowane w odbudowę rynku (plac Kościuszki) w celu przywrócenie mu pierwotnego kształtu urastają do rangi priorytetu. Rynek miejski powinien stać się wizytówką miejscowości, miejscem przyjaznym dla mieszkańców i odwiedzających Opoczno turystów.

W przestrzeni publicznej miasta Opoczna istnieje bardzo dużo obiektów zabytkowych. Są one jednak zaniedbane i wymagają renowacji. Degradacja obiektów kultury stale postępuje. Należy przedsięwziąć kroki zmierzające do ochrony, remontu i wyeksponowania obiektów historycznych. Działania w ratowanie zabytków Opoczna to drugi z priorytetów realizowanego Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022.

Niektórych budynków, ze względu na fatalny stan w jakim się znajdują, z powodu zagrożenia dla życia i zdrowia przebywających w ich bliskości osób, nie da się odrestaurować. Jedynym rozwiązaniem jest wyburzenie tych obiektów i nowe zagospodarowanie terenu.

Natychmiastowego remontu w mieście Opoczno wymaga również duży odsetek budynków. Dotyczy to głównie starego budownictwa mieszkalnego. Większość mieszkań komunalnych mieści się bowiem w budowlach wzniesionych w latach 20-tych ubiegłego stulecia, a gros budynków spółdzielczych powstałych w II połowie XX wieku. Są one w złym stanie technicznym i w wielu przypadkach ich stan zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców.

Na ocenę stanu technicznego budownictwa mieszkalnego w mieście wpływa nie tylko słabe wyposażenie w zaplecze sanitarne, ale przede wszystkim zmian wymagają niektóre elementy konstrukcji budynków. W wielu przypadkach do budowy bądź remontu użyto popularnych w latach 60 i 70 XX wieku materiałów szkodliwych dla zdrowia. Szczególnie dotyczy to pokryć dachowych. Wiele budynków, zarówno mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych (głównie komunalnych, spółdzielczych i wspólnot mieszkaniowych), ale również obiektów gospodarczych, posiada pokrycia dachowe wykonane z rakotwórczego azbestu. Wymagana jest zatem ich wymiana na nowoczesne, spełniające standardy bezpieczeństwa oraz utylizacja materiałów zużytych, niebezpiecznych dla zdrowia. Problem ten w mniejszym stopniu dotyczy mieszkań będących własnością osób fizycznych.

Budynki mieszkalne w mieście, przede wszystkim spółdzielcze, komunalne i należące do wspólnot mieszkaniowych, charakteryzują się złym stanem technicznym. Wymagają przede wszystkim zabiegów termomodernizacyjnych polegających m.in. na wymianie drzwi i okien, ociepleniu ścian i remoncie elewacji. Zwiększy to nie tylko komfort mieszkalny, ale również przyczyni się do oszczędności energetycznych i będzie miało pozytywny wpływ na ochronę środowiska naturalnego. Zły stan techniczny dotyczy przede wszystkim budynków komunalnych, wybudowanych w okresie międzywojennym.

W związku z przeprowadzeniem termomodernizacji zaleca się również przeprowadzenie prac remontowych i modernizacyjnych instalacji centralnego ogrzewania. Zły stan techniczny instalacji powoduje wysokie straty ciepła i rzutuje negatywnie na koszty eksploatacji mieszkań. Obecnie bardzo mały odsetek mieszkań korzysta z alternatywnych źródeł energii. Dostępne na rynku rozwiązania technologiczne umożliwiają, przy relatywnie niskich kosztach montażu, uzyskanie znacznych oszczędności energetycznych.

Analizując sytuację w mieście Opocznie pod względem wyposażenia i stanu infrastruktury technicznej zwraca uwagę wysoki stopień zwodociągowania miasta. Każde mieszkanie w mieście podłączone jest do sieci wodociągowej. Sieć ta wymaga jednak okresowych prac remontowych oraz częściowej modernizacji. W porównaniu do wyposażenia w bieżącą wodę nie wszyscy mieszkańcy Opoczna korzystają z kanalizacji sanitarnej. Konieczne jest zatem przeprowadzenie działań mających na celu wyeliminowanie dysproporcji w gospodarce wodno – ściekowej jakie obecnie występują, czyli zaopatrzenie w kanalizację części miasta, która nie jest w nią zaopatrzona. Obecnie dostępna sieć kanalizacji sanitarnej wymaga remontu i modernizacji.

Głównym problemem w Opocznie w sferze infrastruktury technicznej są duże braki w kanalizacji deszczowej (burzowej). Braki te rodzą niebezpieczeństwo wystąpienia lokalnych podstopień i powodzi, a także negatywnie oddziałują na środowisko naturalne. Dlatego obecnie budowa i modernizacja sieci kanalizacji burzowej wyrasta do rangi priorytetu.

W obecnej chwili zaledwie w części miasta istnieje instalacja deszczowa. W wielu obszarach Opoczna woda pochodząca z opadów odprowadzana jest do prowizorycznych rowów melioracyjnych lub bezpośrednio do gruntu. Szczególnie zła sytuacja pod tym względem występuje w południowo – zachodniej części miasta. Obecny stan rzeczy wymusza przedsięwzięcie natychmiastowych kroków mających na celu poprawę sytuacji.

W Opocznie zwraca uwagę mały procent mieszkańców miasta korzystających z gazu sieciowego. Używane są głównie inne źródła zasilania. Zalecane są zatem inwestycje zwiększające dostępność do sieci gazowej.

Pomimo bardzo wysokiego współczynnika telefonizacji i dużej liczby firm świadczących usługi telekomunikacyjne w mieście Opoczno, mały odsetek osób prywatnych korzysta z Internetu. W tym zakresie nie istnieją bariery infrastrukturalne, natomiast czynnikiem hamującym stopień zinformatyzowania miasta są wysokie koszty eksploatacji łącz internetowych. Rozwiązanie problemu jest udostępnienie tanich bądź darmowych łącz internetowych przez Urząd Miejski w Opocznie, a także uruchomienie publicznych punktów dostępu do Internetu. Obecnie, w erze informacyjnej, to przedsięwzięcia konieczne służące ogólnemu rozwojowi miasta i jego mieszkańców.

Miasto posiada korzystną sieć drogową. Brak jest jednak obwodnicy, a jakość istniejących ulic miejskich jest w złym stanie technicznym. Braki dotyczą nie tylko nawierzchni dróg, ale również chodników, rozwiązań technicznych na skrzyżowaniach miejskich. Konieczne jest odciążenie centrum miasta z ruchu tranzytowego. Konflikty funkcjonalne w mieście, spowodowane nakładającym się ruchem tranzytowym (droga krajowa i wojewódzka) oraz ruchem lokalnym stwarzają zagrożenia w ruchu drogowym. Szczególnie niebezpieczne są wypadki drogowe z udziałem pieszych użytkowników dróg.

Z analizy sfery społecznej w Opocznie wynika, że sytuacja w mieście jest zła. Na sytuację tę składa się wiele czynników.

W sferze społecznej dużym problemem występującym nie tylko na poziomie lokalnym miasta Opoczna, ale mającym charakter ogólnokrajowej tendencji, jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. W Opocznie zjawisko to występuje pomimo utrzymującego się w ciągu kilku ostatnich lat dodatniego przyrostu naturalnego. Jest więc świadectwem malejącej atrakcyjności Opoczna na tle konkurencyjnych ośrodków miejskich.

Pozytywną tendencją występującą w mieście Opocznie jest wzrastająca liczba wykształconych młodych osób. Dobre zaplecze edukacyjne (pod względem liczby placówek) sprawia, że łatwiejszy dostęp do kształcenia na różnych stopniach i kierunkach zostaje wykorzystany przez młodzież. Liczba ośrodków edukacyjnych nie idzie jednak w parze z jakością kształcenia. W edukacji zwraca uwagę bowiem zły stan techniczny obiektów i słabe wyposażenie placówek szkolnych w środki dydaktyczne. Młodzież, poszukując kierunków studiów na wyższym poziomie kształcenia, zmuszona jest opuszczać miasto emigrując do większych ośrodków akademickich, takich jak Łódź, Warszawa, i inne. Poza rozwiniętą bazą dydaktyczną, po zakończeniu edukacji, stwarzają one większą szansę na znalezienie atrakcyjnej, dobrze płatnej pracy oraz rozwój zawodowy. Niepokojące jest także zjawisko migracji zarobkowej.

Wśród osób bezrobotnych w mieście duży odsetek stanowi ludność nie posiadająca prawa do zasiłku, ludność w wieku powyżej 45 roku życia oraz z niskimi lub brakiem kwalifikacji zawodowych. Wymagane jest zatem prowadzenie działań skierowanych do grup osób

pozostających bez pracy w celu wsparcia i rozwoju zawodowego. Pomocą mogą tu służyć programy strukturalne Unii Europejskiej, ale także polityka Miasta w sferze społecznej.

Z pomocy społecznej w mieście korzysta duży odsetek mieszkańców. Są to głównie rodziny wielodzietne, pomoc skierowana jest również do dzieci w postaci dożywiania. Są to metody doraźne, które choć niezbędne, nie eliminują problemów w sferze społecznej. Konieczne jest wypracowanie strategii w sferze pomocy społecznej osobom jej potrzebującym, a więc umiejętnie prowadzona lokalna polityka socjalna nakierowana na rozwój zawodowy i zapobieganie występowania problemów. Pomóc w tym może dobrze wykształcona, posiadająca doświadczenie kadra działająca w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej.

W Opocznie zmniejsza się zainteresowanie życiem kulturalnym miasta. Można domniemywać, że to zjawisko wynikające głównie z pogarszającej się sytuacji społecznej. Spadek aktywności w sferze kultury może również świadczyć o braku atrakcyjnych rozwiązań w tej kwestii.

Opoczno jest miastem przemysłowym, znanym nie tylko w kraju ale i za granicą. Renomę miastu przynosi produkcja płytek ceramicznych, która to działalność spełnia w mieście dominującą rolę. Jest to branża kształtująca wizerunek miasta jako centrum produkcji materiałów budowlanych w regionie. W mieście znajdują się ponadto zakłady włókiennicze.

Istniejące zakłady przemysłowe można zakwalifikować do sektora strategicznego, bowiem budownictwo spełnia olbrzymią rolę w gospodarce. Jednak są to tradycyjne gałęzie przemysłu
o bardzo niskim poziomie innowacyjności. Ograniczenia wypływające z braku rozwoju kształtują bezpośrednio rynek pracy w Opocznie, wpływają na sytuację w sferze społecznej.

Analizując sytuację w mieście pod względem gospodarczym obserwuje się trudności z jakimi boryka się obecnie miasto. Na pierwszy plan wysuwa się niekorzystna struktura ekonomiczna opoczyńskiej gospodarki. Zbyt wielki udział zajmują w niej zakłady przemysłowe, a zbyt mało usługi, które w gospodarce rynkowej spełniają główną rolę, są czynnikiem ją napędzającym i świadczą o stopniu jej rozwoju.

Duży odsetek wśród lokalnych firm stanowią małe i średnie przedsiębiorstwa W ostatnich latach dało się zaznaczyć negatywne zjawisko spadku liczebności firm.

Duża rola i odpowiedzialność za kształtowanie gospodarki w mieście spoczywa na efektywnej polityce zachęcającej inwestorów do lokowania kapitału w mieście. Już teraz podejmowane są działania mające na celu zwiększenie atrakcyjności miasta pod względem inwestycyjnym. Do głównych działań prowadzonych w tym zakresie należy m.in. wyznaczenie specjalnych stref ekonomicznych, uzbrajanie działek inwestycyjnych, czy ulgi podatkowe wynikające z tworzenia nowych miejsc pracy. Na terenie miasta istnieje zakaz lokalizowania przemysłu uciążliwego.

Konieczne jest prowadzenie szeroko zakrojonych działań promocyjnych. Może okazać się niezbędne ukształtowanie nowego wizerunku miasta. Opoczno, postrzegane jako centrum produkcji materiałów ceramicznych, jest jednocześnie miastem atrakcyjnym historycznie i kulturowo (bogata architektura, historia). Otoczone przez atrakcyjne leśne tereny, posiadające wyodrębnione strefy ochronne, mieszczące liczne zabytki architektury i przyrody miasto, stać się może centrum turystycznym regionu. Przy kształtowaniu nowego wizerunku miasta należy wziąć zatem pod uwagę aspekt turystyczny. Dobre wypromowanie miasta

zarówno pod względem turystyki, budowa bazy noclegowej i gastronomicznej, w połączeniu ze zmianami w zagospodarowaniu przestrzennym, to szansa na rozwój gospodarczy miasta.

Miasto nie posiada ujednoliconego planu zagospodarowania przestrzennego. Istniejące plany zagospodarowania nie pokrywają swoim zasięgiem całego obszaru miasta. Stanowi to istotną przeszkodę w planowaniu przestrzennym.

W Opocznie zlokalizowana jest stosunkowo duża liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych. Są to: boiska przyszkolne, należące do klubów sportowych i miejskie obiekty sportowe. Stan techniczny większości obiektów wymaga remontu bądź modernizacji.

5. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE REWITALIZOWANEGO OBSZARU

Tabela 25. Dane statystyczne dotyczące obszarów kryzysowych (stan na 31.12.2009)

	Wskaźnik przyrostu naturalnego	Odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców
Obszar I	-0,07%	7,68%	372	0,47
Obszar II	-0,13%	1,74%	54	0,04
Obszar III	+0,07%	0,27%	3	0,004
Obszar IV	brak zmian 0,00%	0,20%	78	0,59
Obszar V	-0,07%	0,27%	0	0,08
Obszar VI	+0,07%	0,27%	6	0,03
Obszar VII	-0,27%	3,07%	114	0,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych GUS

Ponadto:

Tabela 26. Dane statystyczne dotyczące miasta Opoczno za 2006 r.

Liczba ludności	Liczba przestępstw	Liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 m-cy)	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych
22 654	669	931	15 088	2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych liczbowych GUS

6. ANALIZA SWOT MIASTA OPOCZNO

Tabela 27. Analiza SWOT

SFERA MIESZKANIOWA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
✓ Wzrost zasobów mieszkaniowych w mieście Opoczno w ostatnich latach ✓ Wysoki odsetek budynków mieszkalnych oraz mieszkań będących własnością osób fizycznych ✓ Duża powierzchnia użytkowa mieszkań należących do osób fizycznych (co 2 mieszkanie) ✓ Wysoka przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w mieście ✓ Relatywnie wysoka średnia powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca miasta Opoczna (powyżej 20 m^2/osobę) ✓ Wzrost liczby mieszkań oddawanych do użytku w ciągu ostatnich lat ✓ Wzrost powierzchni użytkowej mieszkań na przestrzeni ostatnich lat ✓ Wysoki stopień wyposażenia mieszkań w instalację techniczno - sanitarną	✓ Pokrycia dachowe wykonane z azbestu dotyczące: budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych, budynków gospodarczych, garaży oraz na budynkach przeznaczonych do celów drobnej działalności gospodarczej ✓ Zaniedbane bezpośrednie otoczenie mieszkalne ✓ Mała liczba mieszkań komunalnych (ok. co 10 mieszkanie) ✓ Spadek powierzchni mieszkalnej w przeliczeniu na 1 lokatora – niewspółmierny do wzrostu liczby mieszkań wzrost powierzchni użytkowej ✓ Zły stan techniczny większości mieszkań spółdzielczych i należących do wspólnot mieszkaniowych, wymagających modernizacji i remontów ✓ Mieszkania komunalne starego budownictwa z początku XX stulecia,

	o cechujące się bardzo złym stanem technicznym, wymagające natychmiastowych remontów i modernizacji ✓ Wysoki wskaźnik zasiedlenia w mieszkaniach wspólnot mieszkaniowych i lokalach spółdzielczych ✓ Bardzo mały odsetek mieszkańców korzystających z alternatywnych źródeł energii ✓ Niedostateczna baza noclegowa w mieście
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
✓ Rozwój budownictwa mieszkaniowego, w tym budownictwa społecznego ✓ Remont i modernizacja istniejących budynków, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany azbestowych pokryć dachowych oraz modernizacją instalacji centralnego ogrzewania ✓ Nowe technologie, taniego w eksploatacji i nie ingerującego w środowisko naturalne alternatywnego pozyskiwania energii (np. instalacja solarna zmniejszająca koszty centralnego ogrzewania bądź ciepłej wody użytkowej) ✓ Rozwój zaplecza noclegowego w Opocznie	✓ Brak środków finansowych przeznaczonych na remont i modernizację budynków mieszkalnych ✓ Zagrożenia wynikające z braku inwestycji w wymianę pokryć dachowych wykonanych z elementów azbestowych ✓ Niestabilne prawo dotyczące rynku deweloperskiego, mieszkalnictwa spółdzielczego i zarządzania nieruchomościami ✓ Wzrost cen i problemy z dostępnością materiałów budowlanych ✓ Wysokie ceny mieszkań
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
✓ Wysoki wskaźnik mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej (ogólnodostępność) ✓ Wysoki odsetek mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej ✓ Funkcjonująca oczyszczania ścieków ✓ Dostępność do usług telekomunikacyjnych – wysoki stopień telefonizacji miasta ✓ Gęsta sieć drogowa ✓ Łatwa dostępność komunikacyjna do większych ośrodków miejskich – Warszawa, Łódź, Piotrków Trybunalski, Radom	✓ Niski odsetek mieszkańców korzystających z gazu sieciowego (co 9 mieszkanie) ✓ Duży odsetek mieszkańców korzystających z gazu przy użyciu butli wymiennych ✓ Dysproporcje pomiędzy siecią wodociągową a siecią kanalizacji sanitarnej w mieście ✓ Duże braki w infrastrukturze kanalizacji deszczowej, szczególnie w południowo – zachodniej części miasta Opoczna ✓ Mały udział energii uzyskiwanej ze źródeł alternatywnych ✓ Konflikty funkcjonalne dróg miejskich – brak obwodnicy miasta, nakładający się ruch tranzytowy i lokalny ✓ Zły stan techniczny infrastruktury drogowej i kolejowej ✓ Niski poziom wykorzystania linii kolejowych w mieście dla połączeń pasażerskich
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
✓ Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i modernizacja istniejącej	✓ Zagrożenie powodziowe – podtopienia budynków i szkody powstałe w środowisku

✓ Modernizacja oczyszczalni ścieków ✓ Budowa sieci kanalizacji deszczowej oraz modernizacja i remont istniejącej ✓ Uruchomienie powszechnych punktów dostępu do Internetu ✓ Uruchomienie tanich stałych łączy internetowych ✓ Duży wybór alternatywnych źródeł energii zmniejszających koszty jej pozyskiwania i pozytywnie oddziałujących na środowisko naturalne ✓ Plany budowy obwodnicy miasta, która przyczyni się do odciążenia centrum miasta z ruchu tranzytowego, wzrostu bezpieczeństwa zmotoryzowanych i pieszych użytkowników dróg ✓ Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez modernizację skrzyżowań (skrzyżowania o ruchu okrężnym, sygnalizacja świetlna), modernizację przejść dla pieszych poprzez odpowiednie ich oznakowanie, itp. ✓ Remont dróg lokalnych i osiedlowych oraz chodników	naturalnym wynikające z braków w kanalizacji deszczowej ✓ Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych (nieproporcjonalny stopień skanalizowania w porównaniu do stopnia wyposażenia w bieżącą wodę) ✓ Wysoki koszt technologii alternatywnych źródeł pozyskiwania energii ✓ Brak budowy obwodnicy miasta powodem powstawania niedrożności komunikacyjnych i spadku bezpieczeństwa w ruchu ulicznym ✓ Zagrożenie hałasem i zagrożenia środowiska naturalnego spowodowane brakiem obwodnicy miasta, ruch tranzytowy (droga krajowa i wojewódzka) przebiegający przez centrum miasta ✓ Zagrożenie skażeniem chemicznym wynikające z wadliwego układu ulic w mieście ✓ Wzrost wypadków w ruchu ulicznym wynikający z konfliktów funkcjonalnych, jak również zwiększenie ilości wypadków z udziałem pieszych
SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
✓ Działalność organizacji pozarządowych działających w różnych obszarach życia społecznego, m.in. organizacje i kluby sportowe, stowarzyszenia i fundacje udzielające wsparcia różnym grupom społecznym, itp. ✓ Wykwalifikowana kadra działająca w sferze pomocy społecznej ✓ Poprawa poziomu wykształcenia wśród młodych mieszkańców miasta ✓ Szeroka oferta edukacyjna w mieście i regionie, na różnych poziomach kształcenia ✓ Wysoka gęstość zaludnienia w mieście ✓ Wysoki poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców Opoczna ✓ Spadek liczby bezrobotnych w ostatnich latach ✓ Dobrze rozwinięta pomoc środowiskowa w mieście	✓ Pogłębianie się negatywnych zjawisk ekonomicznych i społecznych na terenach zdegradowanych miasta Opoczna ✓ Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji stałych, nadumieralność mężczyzn, krótsza niż średnia krajowa przeciętna długość życia, nadchodzący niż demograficzny) ✓ Migracje zarobkowe młodych, dobrze wykształconych mieszkańców Opoczna ✓ Spadek zainteresowania mieszkańców uczestnictwem w życiu kulturalnym ✓ Niskie kwalifikacje mieszkańców miasta ✓ Zły stan techniczny wyposażenia placówek edukacyjnych ✓ Zły stan techniczny wyposażenia placówek medycznych ✓ Słaby dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych ✓ Wysoka stopa bezrobocia – wskaźnik bezrobocia przekraczający 10% (wg liczby ludności w wieku produkcyjnym) ✓ Duży procent osób pozostających bez pracy nie posiadających prawa do zasiłku

	✓ Wysoki wskaźnik bezrobocia wśród osób powyżej 45 roku życia ✓ Duży odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
✓ Duży wzrost zainteresowania problemem i realizacją programu rewitalizacji miasta ✓ Rosnąca świadomość profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców miasta ✓ Nowe sposoby zarządzania w administracji publicznej Miasta Opoczna ✓ Kontakty z miastami partnerskimi: Opočno (Czechy), Bytča (Słowacja) oraz Rejon Wileński (Litwa) ✓ Wzrost społecznego zapotrzebowania na aktywność rekreacyjno – turystyczną i kulturalną	✓ Starzejące się społeczeństwo – spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, wzrost liczny osób starszych w wieku poprodukcyjnym ✓ Niestabilność służby zdrowia na szczeblu krajowym rzutująca na niekorzystną sytuację opieki zdrowotnej w mieście ✓ Niespójne i zmienne prawo socjalne utrudniające efektywną pomoc społeczną w mieście ✓ Duży odsetek osób niewykwalifikowanych, bądź posiadających niskie kwalifikacje zawodowe
GOSPODARKA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
✓ Korzystna lokalizacja w pobliżu metropolii o znaczeniu ogólnokrajowym – Warszawa, Łódź ✓ Wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców miasta ✓ Korzystne proporcje w liczbie podmiotów gospodarki narodowej ze względu na formę własności – przewaga firm sektora prywatnego ✓ Zakłady przemysłowe o znaczeniu krajowym ✓ Bogaty w tradycje przemysł materiałów budowlanych oraz przemysł włókienniczy ✓ Znajomość miasta w kraju jako centrum produkcji wyrobów ceramicznych	✓ Przewaga branż o niskim poziomie innowacyjności ✓ Dominacja tradycyjnych gałęzi przemysłu ✓ Niskie tempo rozwoju sektora usług ✓ Niski poziom wykształcenia mieszkańców miasta Opoczna ✓ Spadek liczby przedsiębiorstw prywatnych w ostatnich latach ✓ Zanieczyszczenie zbiorników wodnych i rzek ✓ Niedobór zasobów wód powierzchniowych ✓ Brak promocji miasta w regionie jako miejsca atrakcyjnego turystycznie (przyroda, zabytki architektoniczne, zabytki techniki)
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
✓ Wzrost zainteresowania inwestorów zewnętrznych województwem łódzkim stwarzający szansę na dokapitalizowanie gospodarki w mieście Opoczno ✓ Atrakcyjne położenie w pobliżu większych ośrodków miejskich, a także bezpośrednie sąsiedztwo z Centralną Magistralą Kolejową ✓ Renoma miasta w skali kraju jako centrum produkcji wyrobów ceramicznych ✓ Rozwój Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego ✓ Rozwój turystyki (liczne zabytki architektury, kultury i techniki) oraz bogate krajobrazowo okolice miasta ✓ Tereny inwestycyjne obecne i nowe	✓ Niska aktywność w promowaniu Polski na poziomie krajowym rzutująca na rozwój gospodarczy w mieście ✓ Malejąca ranga stolicy województwa – Łodzi w porównaniu z innymi stolicami regionalnymi w kraju ✓ Mało aktywna polityka proinnowacyjna hamująca rozwój gospodarczy miasta, regionu i kraju ✓ Obawy przed inwestowaniem małych przedsiębiorców – niestabilne prawo pracy ✓ Konkurencja sąsiednich miast w pozyskiwaniu inwestorów

(dozbrajanie) w mieście i gminie Opoczno ✓ Polityka Miasta przyjazna dla inwestorów (ulgi podatkowe) szansą na rozwój gospodarczy i powstanie nowych miejsc pracy	
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
✓ Wysokie walory układu przestrzennego miasta – zabytkowy charakter Opoczna ✓ Wysokie walory krajobrazowe i turystyczne na obrzeżach i w bezpośrednim otoczeniu miasta ✓ Liczne zabytki architektury, kultury i techniki w mieście ✓ Komunikacja drogowa (transport publiczny) ✓ Duża liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych w mieście Opoczno	✓ Brak jednolitego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Opoczna ✓ Niedostateczna liczba miejsc parkingowych ✓ Asymetria w strukturze wielkościowej miast ✓ Niski poziom wykorzystania linii kolejowych ✓ Istnienie w mieście obszarów zdegradowanych, wymagających rewitalizacji ✓ Bardzo ciasna zabudowa w centrum miasta ✓ Postępujące niszczenie walorów kulturalnych miasta ✓ Mały udział terenów zieleni urządzonej w mieście ✓ Zły stan techniczny obiektów służby zdrowia i infrastruktury placówek kultury ✓ Zły stan techniczny infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
✓ Program rewitalizacji Miasta Opoczna ✓ Rozwój Systemu Informacji Przestrzennej (na szczeblu regionalnym) ✓ Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni miejskiej – osiedlowej i ogólnodostępnej– prace budowlane, konserwatorskie i remontowe – ogródki i place zabaw dla dzieci, skwery, parki i alejki spacerowe, tereny zieleni urządzonej itp.	✓ Wzrost natężenia ruchu wynikający ze wzrostu liczby pojazdów mechanicznych ✓ Brak udostępnienia zmotoryzowanym nowych miejsc parkingowych ✓ Brak środków finansowych na niezbędne inwestycje w sferze zagospodarowania przestrzennego miasta

Źródło: opracowanie własne

7. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTOW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO - SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO MIASTA, REGIONU I KRAJU

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Program Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022 jest zgodny z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, uchwalonym przez Sejmik Województwa Łódzkiego w dniu 9 lipca 2002 r. (uchwała Nr XLV/524/2002).

Plan kwalifikuje Opoczno do grupy ośrodków, dla których przewiduje się funkcje subregionalną o ponadpowiatowym zasięgu oddziaływania, wchodzącego w skład sieci uzupełniającej ośrodków równoważenia rozwoju. Na podstawie tego dokumentu Miasto Opoczno predysponowane jest do rozwoju, jako najsilniejszy ośrodek miejski, równoważący struktury przestrzenne osadnictwa w prawobrzeżnych obszarach środkowej Pilicy.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Opoczna nakreśla kierunki rozwoju w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy miejsko – wiejskiej Opoczno, w tym obszaru terytorialnego miasta. Określa zasady, jakimi powinno się kierować przy kształtowaniu polityki przestrzennej miasta. Koncentruje się przy tym na wskazaniu działań dotyczących infrastruktury technicznej, transportowej i komunikacyjnej, terenów pod zabudowę mieszkalną i przemysłową, respektując jednocześnie kwestie ochrony środowiska i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego. Określa granice ingerencji w tkankę przestrzenną miasta. Wymienia również obszary miasta wymagające przekształceń, rehabilitacji
i rekultywacji.

Program Rewitalizacji Miasta Opoczna jest zgodny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie wszelkich kwestii dotyczących zachowania porządku przestrzeni miejskiej.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Program rewitalizacji jest zgodny z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczno.

Wg stanu na maj 2010r. na obszarze miasta Opoczno obowiązywały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

.

Lp.	Akt prawny	Ogłoszenie	Pow. objęta planem	Uwagi
1	Uchwała RM Nr IV/36/98 z dn. 9 czerwca 1998 r. w sprawie zmiany fragmentów miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna,	Dz. Urz. Wojew. Piotrkowskiego Nr 15,poz.2191	61,25 ha	
2	Uchwała RM Nr XXXVIII/117/01 z dn. 30 kwietnia 2001r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna, osiedla „Kwiatowa II"	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 95,poz.981	97,65 ha	
3	Uchwała RM Nr XXXV/174/02 z dn. 21 lutego 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna w rejonie ul. Rolnej	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 81,poz.1528	7,8 ha	
4	Uchwała RM Nr XLI/241/02 z dn. 31 sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna, obejmującej obszar położony na północ od ul. Rolnej	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 258,poz.3237	19,3ha	
5	Uchwała RM Nr XLI/244 z dn. 31 sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna, dla terenu zawartego między ulicami Rolną, Inowłodzką, ulicą oznaczoną w obowiązującym planie ogólnym 018Z oraz zachodnią granicą działki 147	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 295,poz.3519	8,8ha	
6	Uchwała RM Nr XLI/245 z dn. 31 sierpnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna dla terenu zawartego między ulicami: Przemysłową, Westerplatte, Partyzantów oraz projektowana ulicą Jana Pawła II	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 295 ,poz.3520	19,5 ha	
7	Uchwała RM Nr X/117/03 z dn. 27 sierpnia 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Opoczna obejmującej obszar położony na zachód od ul. Partyzantów	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 278 ,poz.2447	32,13 ha	Sprostow. błędu Uchwała RM Nr X/100/07(Dz. Urz. z 2007 r. Nr 310, poz.2823)
8	Uchwała RM Nr IV/35/07 z dn. 12 lutego 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Opoczna w rejonie ulic: Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Jasnogórskiej, Wojciecha Kossaka	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 66 ,poz.560	0,75 ha	Sprostow. błędu Uchwała RM Nr XVI/152/08 (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 128,poz.1265)
9	Uchwała RM Nr V/53/07 z dn. 29 marca 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna położonego między ulicami: Waryńskiego, 17- stycznia, rzeką Drzewiczką, a granicą administracyjną miasta od strony południowo – wschodniej – Uchwała Nr XVIII/196/04 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30.06.2004 r.	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 137 ,poz.1238	128 ha	Sprostow. błędu Uchwała RM Nr VII/70/07(Dz.Urz.z 2007 r. Nr 233,poz.2145)
10	Uchwała RM Nr XXIV/234/09 z dn. 30 stycznia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Opoczna położonego w rejonie ulicy Powstańców Wielkopolskich	Dz. Urz. Wojew. Łódzkiego Nr 53 ,poz.531	29 ha	

STRATEGICZNE DOKUMENTY DOTYCZĄCE ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

NARODOWY PLAN ROZWOJU

Narodowy Plan Rozwoju to kompleksowy dokument określający strategię społeczno – gospodarczą Polski w kontekście członkowstwa kraju w Unii Europejskiej. Dokument został przygotowany na podstawie wytycznych Rady Ministrów.

Dotychczas obowiązywał dokument na lata 2004 – 2006, zatem obejmował pierwsze lata członkowstwa Polski w UE. Obecnie trwają prace nad Narodowym Planem Rozwoju na kolejne lata objęte finansową pomocą z UE, czyli na okres 2007 – 2013. Na dzień dzisiejszy Narodowy Plan Rozwoju jest w fazie projektu. Aktualnie trwają konsultacje z organami administracji samorządowej, administracją rządową centralną i wojewódzką, sektorem bankowym, organizacjami gospodarczymi, stowarzyszeniami i ugrupowaniami przedsiębiorców, instytucjami otoczenia biznesowego, organizacjami społecznymi oraz pozarządowymi, a także środowiskiem naukowym oraz profesorskim.

Narodowy Plan Rozwoju jest dokumentem niezbędnym do tego, aby Polska mogła właściwie zagospodarować swoje członkowstwo w Unii Europejskiej i dobrze rozdysponować środki oferowane przez Unię. Celem strategicznym Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Cele NPR na lata 2007 – 2013 realizowane będą w układzie 5 następujących programów horyzontalnych:

1. Wzmocnienie potencjałów rozwojowego regionów i przekształcenia strukturalne obszarów wiejskich.
2. infrastruktura transportowa.
3. zasoby naturalne.
4. innowacje, inwestycje, badania i rozwój.
5. rozwój zasobów ludzkich i kapitału społecznego.

W ramach programów horyzontalnych wdrażanych będzie 14 sektorowych programów operacyjnych dotyczących:

- ✓ rozwoju kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego,
- ✓ rozwoju rolnictwa i wsi,
- ✓ zrównoważonego rozwoju sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich,
- ✓ infrastruktury drogowej,
- ✓ konkurencyjności transportu,
- ✓ środowiska,
- ✓ innowacji, inwestycji i otwartej gospodarki,
- ✓ nauki, nowoczesnych technologii i społeczeństwa informacyjnego,

- ✓ wykształcenia i kompetencji,
- ✓ zatrudnienia i integracji społecznej,
- ✓ społeczeństwa obywatelskiego,
- ✓ administracji sprawnej i służebnej.

Obok programów sektorowych realizowanych będzie 16 regionalnych programów operacyjnych zarządzanych na poziomie województw oraz Program Operacyjny – Spójność terytorialna i konkurencyjność regionów – zarządzany na poziomie krajowym.

Program Rewitalizacji Miasta Opoczna jest zgodny z założeniami zawartymi w projekcie Narodowego Planu Rozwoju w zakresie obszarów bezpośrednio i pośrednio związanych z zagadnieniem rewitalizacji.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2007 – 2015 (SRK)

Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015 (SRK) jest podstawowym, nadrzędnym, wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, stanowiącym punkt odniesienia zarówno dla innych strategii i programów rządowych, jak i opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. SRK została przyjęta przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 roku.

Dokument wyznacza cele oraz identyfikuje obszary uznane za najważniejsze z punktu widzenia osiągnięcia tych celów, na których koncentrowane będą działania państwa. Uwzględnia jednocześnie najważniejsze trendy rozwoju światowej gospodarki oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w odnowionej Strategii Lizbońskiej. SRK nadaje priorytet działaniom, jakie będą podejmowane w latach 2007-2015 w celu realizacji wizji Polski. Dokument został opracowany przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Głównym celem strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski. Najważniejsze kierunki i główne działania, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie głównego celu SRK wyznaczają priorytety Strategii.

Program Rewitalizacji Miasta Opoczna jest zgodny ze **Strategią Rozwoju Kraju. Zgodności** te dotyczą w szczególności **Priorytetu 2 pn. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej**. W zakresie infrastruktury technicznej SRK wyodrębnia działania adresowane do następujących segmentów tej infrastruktury: transportowej, mieszkaniowej i przygotowania terenów pod inwestycje, teleinformatycznej, energetycznej oraz ochrony środowiska. Z kolei infrastruktura społeczna wyodrębnia następujące kierunki działań przedsięwzięć: edukacja, ochrona zdrowia i infrastruktura socjalna oraz kultura, turystyka i sport.

Program Rewitalizacji nawiązuje również do **Priorytetu 6 SRK p.t. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej**. Priorytet ten odnosi się do dwóch celów polityki rozwoju regionalnego państwa zapisanych w SRK, w tym szczególnie celu pn. **Wyrównanie szans rozwojowych tych obszarów, które bez pomocy państwa skazane są na marginalizację lub długotrwałe problemy rozwojowe**.

NARODOWE STRATEGICZNE RAMY ODNIESIENIA (NSRO) 2007 – 2013 – NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI (NSS)

Narodowa Strategia Spójności na lata 2007-2013 (NSS) to dokument określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych, czyli: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności.

Celem strategicznym NSS jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Polski w ramach Unii Europejskiej i wewnątrz kraju.

NSS będzie realizowana przy pomocy Programów Operacyjnych, zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Regionalnych Programów Operacyjnych, zarządzanych przez Samorządy poszczególnych województw:

- ✓ 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO)
- ✓ Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej
- ✓ Program Operacyjny Infrastruktura i środowisko
- ✓ Program Operacyjny Kapitał ludzki
- ✓ Program Operacyjny Konkurencyjna gospodarka
- ✓ Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej
- ✓ Program Operacyjny Pomoc techniczna

Program Rewitalizacji Miasta Opoczno jest zgodny z wyodrębnionymi w NSS celami polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, w tym w szczególności **celem nr 5 pn. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej**.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2007-2013

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 jest dokumentem służącym realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 przy wykorzystaniu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jest to dokument operacyjny, określający główne kierunki rozwoju województwa zmierzające m.in. do poprawy konkurencyjności gospodarczej województwa, promowania zrównoważonego rozwoju regionalnego oraz zapewnienia większej spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej regionu. RPO WŁ został przygotowany w oparciu o doświadczenia płynące z poprzedniego okresu programowania, dokumenty i wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, jest wynikiem wielomiesięcznych prac, konsultacji społecznych oraz negocjacji z przedstawicielami Rządu i Komisji Europejskiej.

RPO WŁ został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 2 października 2007 r. w sprawie przyjęcia w ramach pomocy wspólnotowej programu operacyjnego Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem „konwergencja" dla regionu Łódzkiego w Polsce. W dniu 14 listopada 2007 r. Zarząd Województwa Łódzkiego podjął Uchwałę Nr 1393/07 w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

Łódzkiego na lata 2007 - 2013 celem realizacji postanowień Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020.

Na realizację RPO WŁ z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Województwo Łódzkie otrzymało ponad 1 mld euro. Główne obszary wsparcia, wyrażone w osiach priorytetowych Programu, obejmują: infrastrukturę transportową, ochronę środowiska, zapobieganie zagrożeniom i energetykę, gospodarkę, innowacyjność, przedsiębiorczość, społeczeństwo informacyjne, infrastrukturę społeczną oraz odnowę obszarów miejskich.

Działania związane z lokalnym programem rewitalizacji będą realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na tata 2007-2013, w ramach VI osi priorytetowej „Odnowa obszarów miejskich". W ramach tego priorytetu wsparcie będą mogły uzyskać jedynie te projekty, które zlokalizowane są na wyznaczonym obszarze.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2007 – 2013

Program Rewitalizacji jest spójny ze **Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020.**

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020 jest najważniejszym dokumentem przygotowanym przez samorząd województwa. Dokument cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu.

Misja regionu to : **„Podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc".**

Realizację pożądanych przemian określonych w misji planuje się w trzech strategicznych dla województwa sferach:

- ✓ Sferze społecznej, której celem głównym jest wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa,
- ✓ Sferze ekonomicznej, której cel główny określono jako poprawę pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa, oraz
- ✓ Sferze funkcjonalno – przestrzennej, której Celem głównym jest stworzenie rzeczywistego regionu społeczno – ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY-MIASTA OPOCZNO

Strategii rozwoju gminy Opoczno wytycza główne kierunki rozwoju w latach 2004 – 2014, a jej głównymi celami jest lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych, wspieranie przedsiębiorczości i rolnictwa, łagodzenie negatywnych skutków zachodzących przemian.

Program Rewitalizacji Miasta Opoczno jest zgodny z proponowaną w strategii aktywną promocją wewnętrzną i zewnętrzną miasta.

CEL PRIORYTETOWY: Tworzenie systemu identyfikacji i promocji symboli.

KIERUNKI DZIAŁAN

- ✓ Poprawa estetyki miasta

CEL PRIORYTETOWY: Budowanie świadomości – marki.

- ✓ Ukazywanie tradycji: historycznych, industrialnych, kulturowych, - nawiązanie do dalszej i bliższej tradycji historycznej, przypisuje dla miasta cechy wyróżniające spośród innych ośrodków, (np. Kazimierz Wielki, Esterka, tradycje ludowe)
- ✓ Ułatwienie inwestorom podejmowania decyzji o rozpoczęciu działalności w Opocznie

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY OPOCZNO na lata 2007-2013

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Opoczno to zestaw działań, które maja być podjęte w określonym otoczeniu, określonym terminie i zmierzać do zrównoważonego rozwoju gminy.

W celu poprawy sytuacji niezbędne są działania w poszczególnych obszarach problemowych uwzględniające:

- ✓ zmiany w strukturze gospodarczej obszaru poprzez stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- ✓ rozwój systemu komunikacji i infrastruktury drogowej,
- ✓ poprawę stanu środowiska naturalnego,
- ✓ poprawę stanu lokalnej infrastruktury technicznej,
- ✓ stworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego poprzez uzbrajanie terenów,
- ✓ poprawę stanu technicznego obiektów oświatowych i sportowych.

Działania realizowane w ramach lokalnego programu rewitalizacji przyczynią się do wzrostu ogólnego poziomu cywilizacyjnego, rozwoju gospodarczego, a także poprawy stanu środowiska naturalnego.

Rozdział 2

ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Jednym z obszarów miasta wyznaczonych do działań rewitalizacyjnych jest zabytkowe śródmieście miasta. Centrum, pomimo swoich właściwości historycznych, jest najbardziej zaniedbaną częścią Opoczna. Wymagające renowacji kamienice oraz zabytkowe budowle i pomniki, czy zaniedbane wąskie uliczki średniowiecznego miasteczka kontrastują z piękną historią i tradycją miasta – oto jak jawi się centrum Opoczna dzisiaj. Efektu dopełniają zaniedbane tereny zieleni miejskiej, place i skwery.

Liczne zaniedbania występują głównie w infrastrukturze technicznej obiektów zlokalizowanych w zabytkowym centrum miasta. W szczególności zły stan techniczny dotyczy ulic i chodników, budynków będących własnością miasta, pełniących funkcje mieszkaniowe i użytkowe, parków i terenów miejskiej zieleni, pomników i innych obiektów. Istniejący stan rzeczy rzutuje negatywnie na wizerunek całego miasta. Zaniedbania w infrastrukturze miejskiej to również realne zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców miasta i przebywających w nim osób.

Opoczno to miasto bogate w historyczne tradycje. Zwykle w mieście tego typu centralna jego część pełni rolę wizytówki miejscowości, skupiając działalność kulturalną i usługową, jest motorem napędowym gospodarki turystycznej. W Opocznie tak nie jest. Opocznu niesprawiedliwie przypisuje się rolę tylko miasta przemysłowego – tak postrzegana jest miejscowość w regionie i kraju. Dynamiczny rozwój znaczenia przemysłu ceramicznego i włókienniczego, jaki miał miejsce w II połowie XX stulecia w Opocznie, po części niestety negatywnie wpłynął na wizerunek i współczesny kształt miasta. Przez długie lata, w wyniku tendencji promującej - przemysł ciężki, rozbudowie uległy obszary peryferyjne miasta, zaś zabytkowe centrum miejscowości zostało pozostawione w niełasce. Skutki popełnionych błędów widać dzisiaj. Nie ma sensu szukać winnych takiego stanu rzeczy. Należy skupić się na przyszłości miasteczka i jego mieszkańców. Czas położyć kres zjawisku postępującej dewastacji i rozpocząć nowy etap w dziejach miejscowości.

Nie należy deprecjonować roli słynnego opoczyńskiego przemysłu sięgającego tradycjami końca XIX wieku i będącego miejscem pracy dla wielu mieszkańców miasta, ale nie należy go również przeceniać. Nie zapominajmy bowiem, że rozwój gospodarczy obecnie leży w rękach sektora usług a nie przemysłu ciężkiego. Gospodarka jest bardzo ważną dziedziną, ale gospodarka przemyślana, prowadzona zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z tą zasadą wypracowano strategię dotyczącą rozwoju miejscowości, która zawarta jest w programie rewitalizacji miasta.

Przyszłość miasteczka i jego mieszkańców to nie tylko przemysł ceramiczny, z którego Opoczno słynie, ale również turystyka i wypoczynek. Opoczno – miejscowość o historycznych tradycjach, będąc miastem bogatym w dobra narodowe, ma szansę na rozwój w najlepszym wydaniu.

Świadectwem bogatej historii miasta są liczne pomniki i budowle, jak choćby zamek wzniesiony w XIV wieku przez Kazimierza Wielkiego, w którym obecnie mieści się Muzeum Regionalne, Dom Esterki, zabytkowe kamieniczki i obiekty sakralne (kościół św. Marii Magdaleny, kościół św. Bartłomieja, Synagoga z XVII wieku), zabytkowe dworki i pałace. Łącząc tradycje miejscowości ze strategią gospodarczą stworzy się miastu wielką szansę na

rozwój na wielu płaszczyznach. Poprzez wyeksponowanie najlepszych cech Opoczna, jako miasta średniowiecznego bogatego w zabytki i historię, można skutecznie naprawić to, co powstało w wyniku wieloletnich zaniedbań. Dlatego konieczne są inwestycje w infrastrukturę techniczną w taki sposób, aby zachować najlepsze cechy tej historycznej miejscowości.

Nie ulega wątpliwości, że miasto musi zostać zmienione. Szansą na poprawę sytuacji w mieście jest realizacja program rewitalizacji i pozyskanie na ten cel środków finansowych pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem nadrzędnym jest powrót miasta do dawnej świetności centrum kulturalnego regionu. Poprzez utrwalenie historii i tradycji można podnieść prestiż miasta w regionie i kraju oraz na arenie międzynarodowej.

Zespół działań, polegających na modernizacji ulic i chodników, renowacji zabytków, zagospodarowaniu terenu w przestrzeni śródmiejskiej, to tylko pierwszy krok ku realizacji planu naprawy miejscowości.

Jednym z założeń związanych z rewitalizacją Opoczna jest zmiana przeznaczenia wyremontowanych budynków gminnych. Planuje się zmianę przeznaczenia obiektów pełniących obecnie przede wszystkim funkcje mieszkaniowe. W wyniku realizacji programu odnowy centrum Opoczna poddane renowacji budowle zostaną przeznaczone pod działalność usługową, w tym hotelarstwo i gastronomię. Tym samym stworzone zostanie zaplecze dla turystów a miasto zyska na atrakcyjności.

Konieczne jest przywrócenie centrum miasta funkcji kulturalnych i powrót do historycznych korzeni. Skutkiem szeroko zakrojonych działań rewitalizacyjnych będzie nadanie centrum miasta charakteru przytulnego miasteczka, gdzie wśród zabytkowego otoczenia, z zadbanymi ogrodami i pełną ofertą usługową, możliwe będzie spędzenie wolnego czasu. Odrestaurowane zabytki i zagospodarowana przestrzeń miejska (modernizacja ulic, ich stanu technicznego i wyglądu – kostka brukowa) nadadzą centrum miasta charakter atrakcyjnego i przyjaznego turystom oraz inwestorom miejsca. W wyniku rewitalizacji centrum Opoczna stanie się wizytówką tej pięknej miejscowości, a całe miasto zyska cechy miejscowości turystycznej i wypoczynkowej.

Kompleksowe działania ujęte w Programie Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022, czyli w horyzoncie czasowym, zarówno krótko, jak i długo falowym to szansa dla miasta na rozwój turystyki, w tym jakże pięknym, lecz zdewastowanym mieście, pełnym historii i tradycji, pełnym dóbr kultury w postaci wspaniałych obiektów architektonicznych.

Program rewitalizacji i promocja turystyczna miasta obejmie jednak nie tylko śródmieście. Ważnym etapem prac zmierzających do poprawy sytuacji w Opocznie jest polepszenie stanu istniejącego zaplecza sportowo – rekreacyjnego i budowa nowych obiektów (obiekty przyszkolne, zagospodarowanie zalewu).

Istotne, z punktu widzenia mieszkańców Opoczna, ich zdrowia i bezpieczeństwa, jest także zapewnienie im odpowiedniego komfortu mieszkalnego. Jednym z etapów działań w ramach programu rewitalizacji będą inwestycje w tkankę mieszkaniową. Planuje się przeprowadzenie remontów, modernizacji i termomodernizacji wybranych budynków mieszkalnych, charakteryzujących się dużymi zaniedbaniami oraz likwidację kotłowni węglowych. Dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców planowany jest natomiast montaż sieci monitorującej miasto oraz wdrożenie systemu informacji miejskiej.

1. ZASIĘG TERYTORAILNY I WYZNACZENIE OBSZARÓW WSPARCIA

Zgodnie z warunkami zapisanymi w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2013 oraz prawodawstwem Wspólnoty, obszary miejskie poddawane rewitalizacji zostają wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Ich granice są wyznaczone na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Dokonując tego wyboru należy wziąć pod uwagę:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoką stopę długotrwałego bezrobocia,
- niekorzystne trendy demograficzne,
- niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska,
- wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
- niski poziom wydajności energetycznej budynków.

UZASADNIENIE WYBORU OBSZARU W ODNIESIENIU DO KRYTERIÓW	
Poziom ubóstwa i wyłączenie społeczne	W Opocznie funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczną regulują zapisy zawarte w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 15 kwietnia 2004 r., Nr 64. poz. 593, ze zm.). Na obszarze miasta Opoczna pomocą społeczną Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest ogółem aż 11 851 osób, co stanowi ponad 53% mieszkańców. Z tej liczby 4 364 osób korzysta z pomocy środowiskowej. Najwięcej, bo 4809 osobom, czyli 40,58% ogólnej liczby ludności korzystającej ze wsparcia, pomoc udzielona była w postaci wypłaty zasiłków rodzinnych. 6,31% wszystkich objętych pomocą finansową to rodziny wielodzietne – pomoc finansową na wychowanie dziecka otrzymało 748 osób. 8,35%, tj. 989 osobom, wypłacono zasiłek pielęgnacyjny.
Stopa długotrwałego bezrobocia	W Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie zarejestrowanych było 1733 mieszkańców miasta Opoczna. Z ogólnej liczby osób pozostających bez pracy większość stanowią kobiety – 918 osoby i 52,97% ogółu bezrobotnych. Duży odsetek zajmują osoby długotrwale bezrobotne czyli takie, które pozostają bez pracy przez okres minimum 12 miesięcy – pod koniec 2009 roku w PUP w Opocznie zarejestrowanych było 393 takich osób –

UZASADNIENIE WYBORU OBSZARU W ODNIESIENIU DO KRYTERIÓW	
	mieszkańców miasta Opoczna – stanowili oni zatem 22,68% bezrobotnych. Spośród wszystkich mieszkańców miasta oficjalnie bezrobotnych 574 to osoby z prawem do zasiłku.
Tendencje demograficzne	W Opocznie, podobnie jak w skali całego kraju, daje się zaobserwować zjawisko starzenia się społeczeństwa. Związane jest ono nie tylko z malejącym przyrostem naturalnym, ale z migracją, przy czym w szczególności dotyczy to ludzi młodych, dobrze wykształconych, opuszczających miasto w poszukiwaniu pracy. Opoczno, wśród młodych mieszkańców miasta, jest postrzegane bowiem jako miejsce nieatrakcyjne pod względem rozwoju zawodowego. Brak jest wykwalifikowanej siły roboczej. W ostatnich latach, w wyniku akcesji Polski do Unii Europejskiej i związanym z tym faktem otwarcia europejskich rynków pracy dla Polaków, zjawisko opuszczania miasta przez ludzi młodych uległo nasileniu. Prognozy na przyszłość wskazują, że tendencja ta będzie nadal postępować.
Poziom kształcenia, braki pod względem kwalifikacji osób przerywających naukę	Opoczyńskie placówki oświatowe kształcą dzieci i młodzież w szerokim zakresie na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i średnim. Występują niestety braki w wyposażeniu placówek oświatowych wynikające ze słabego doinwestowania szkół. W mieście istnieją filie uczelni wyższych, jednak nie dysponują one wystarczającym zapleczem dydaktycznym (np. filia AGH w Krakowie). Najbliżej położone ośrodki akademickie, które najczęściej wybierają absolwenci opoczyńskich szkół średnich planujący dalszy rozwój edukacyjny, to Łódź i Warszawa. Część osób nie decyduje się na dalsze kształcenie bądź przerywa naukę w stopniu średnim i w poszukiwaniu lepszych warunków do życia i pracy opuszcza miasto i kraj.
Poziom przestępczości	Na obszarze miasta Opoczno w 2009 roku liczba odnotowanych przestępstw wyniosła 271. Było to o 90 (33,2%) zdarzeń mniej niż w roku ubiegłym. Potwierdzenie poprawy sytuacji w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego w mieście Opoczna uzyskamy również odnosząc liczbę przekroczeń przepisów prawa do liczby ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania. Wskaźnik popełnianych przestępstw (liczony w %) wynosił odpowiednio: w roku 2006 – 2,95, w 2007 – 1,63, w kolejnym – 1,59, a w 2009 – 1,19.
Stopień degradacji środowiska	Zagrożenie dla środowiska naturalnego na obszarze miasta Opoczno stanowią zakłady przemysłowe o wysokim stopniu uciążliwości, głównie należące do branży budowlanej (ceramika) oraz włókienniczej. Ponadto zidentyfikowane problemy dotyczące zagrożeń środowiskowych dotyczą braków w infrastrukturze technicznej, w tym drogowej – brak obwodnicy miasta, ruch tranzytowy (droga krajowa nr 12) przebiegająca przez centrum miasta powoduje duże zapylenie oraz powstawanie nadmiernego hałasu. Braki

UZASADNIENIE WYBORU OBSZARU W ODNIESIENIU DO KRYTERIÓW	
	w infrastrukturze technicznej i ich wpływ na środowisko naturalne to również źle funkcjonująca, niedrożna bądź miejscami prowizoryczna sieć kanalizacji deszczowej. W związku z tym mieszkańcy borykają się z występującym problemem lokalnych powodzi i podstopień domostw. To również zagrożenie dla środowiska naturalnego, objawiające się wnikaniem w grunty, wody powierzchniowe i podziemne zanieczyszczeń spływających z ulic a niesionych przez wodę deszczową. Niedobory stanu występują również w sieci kanalizacji sanitarnej. W mieście występuje zagrożenie związane z dużą liczbą mieszkań posiadających elementy konstrukcji wykonane z materiałów szkodliwych dla zdrowia i życia ludzkiego oraz środowiska naturalnego (azbest).
Skala działalności gospodarczej	W Opocznie funkcjonują przede wszystkim zakłady przemysłu ciężkiego, charakteryzujące się niskim stopniem innowacyjności. Są to głównie przedsiębiorstwa z branży budowlanej (ceramika) oraz włókienniczej. Mały odsetek w strukturze stanowią usługi, co świadczy o niskim poziomie rozwoju gospodarczego miasta. Istniejące firmy usługowe cechują się bardzo niskim stopniem specjalizacji. Mieszkańcy miejscowości zatrudnienie znajdują głównie w przedsiębiorstwach produkcyjnych zlokalizowanych na obszarze miasta, a także w pobliskich ośrodkach przemysłowych. Oferta zatrudnienia opoczyńskich firm jest uboga i nie wypełnia popytu na pracę. Stagnacja gospodarcza i spowodowany nią duży poziom bezrobocia powodują, że miasto opuszczają ludzie młodzi i dobrze wykształceni. Mały odsetek osób decyduje się na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Liczba imigrantów, grup etnicznych i grup mniejszościowych lub uchodźców	W mieście zamieszkuje ludność należąca do mniejszości narodowych i grup etnicznych. Wśród grup etnicznych dominują Romowie – w Opocznie mieszka 46 osób tej narodowości. Społeczność romska charakteryzuje bardzo niską aktywnością na rynku pracy wynikającą m.in. ze słabego wykształcenia i bariery językowej. Duży odsetek Romów korzysta z pomocy ośrodka pomocy społecznej.
Wartość nieruchomości	Wartość nieruchomości jest niska. Wynika ona przede wszystkim ze złego stanu technicznego zlokalizowanych na nich budynków, a także z zaniedbań w przestrzeni miejskiej. Rewitalizowany obszar miasta, to szczególnie zabytkowe śródmieście, ze zdewastowanymi kamienicami, zabytkami i obiektami historycznymi. To również zaniedbania w infrastrukturze technicznej, w tym w drogownictwie (brak obwodnicy miasta, nadmierne obciążenie ruchem w centralnej części Opoczna, nadmierny hałas zwiększający uciążliwość dla mieszkańców, zagrożenie wystąpienia katastrof w ruchu lądowym i bezpośrednio źle oddziałujący na środowisko naturalne) oraz w kanalizacji deszczowej (zagrożenia wystąpienia lokalnych powodzi

UZASADNIENIE WYBORU OBSZARU W ODNIESIENIU DO KRYTERIÓW	
	i podtopień oraz zanieczyszczenie środowiska naturalnego, wystąpienia epidemii). Osiedla mieszkalne z wielkiej płyty (dzielnice blokowisk) również negatywnie wpływają na wartość nieruchomości w mieście.
Klasa jakości energetycznej budynków	Budynki zlokalizowane na obszarze miasta Opoczna objętym programem rewitalizacji to w większości budowle charakteryzujące się bardzo złymi właściwościami termoizolacyjnymi. Przede wszystkim dotyczy to budynków mieszkalnych. Gros budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze miasta to budowle stare, sięgające okresu międzywojennego minionego stulecia, o charakterze zabytkowym. Większość z nich z powodu braku środków finansowych nie remontowana od lat, bądź remontowana częściowo, nie spełnia podstawowych norm dotyczących jakości energetycznej. Budynki te charakteryzują się słabymi właściwościami termoizolacyjnymi (elewacja oraz pokrycie dachowe) co negatywnie wpływa zarówno na koszty eksploatacji znajdujących się w nich mieszkań, pomniejsza komfort użytkowy lokatorów, jak również negatywnie oddziałuje na środowisko naturalne. Duży udział w zasobach mieszkaniowych w Opocznie zajmują bloki mieszkalne wybudowane w okresie powojennym, tj. w latach 60-, 70- i 80-tych XX wieku. Budowle te, w większości, od momentu oddania ich do użytku nie były modernizowane i remontowane. Część z nich to budynki mieszkalne wykonane w technologii tzw. wielkiej płyty. Do budowy budynków mieszkalnych w 2 połowie ubiegłego stulecia powszechnie stosowano tani i łatwo dostępny wówczas azbest, używany w budownictwie jako materiał izolacyjny oraz będący elementem pokryć dachowych. Obecnie wiadomo jakie są skutki oddziaływania azbestu na organizm ludzki (właściwości rakotwórcze tego materiału). Szczególnie negatywnie azbest działa w dłuższej perspektywie czasu, podczas związanego z oddziaływaniem nań czynników zewnętrznych procesu starzenia się materiału. Traci również swoje właściwości izolacyjne. Konieczne jest zastąpienie elementów azbestowych materiałami nieszkodliwymi dla zdrowia ludzkiego oraz unieszkodliwienie odpadów azbestowych.

W niniejszym dokumencie badając obszar objęty rewitalizacją – **TEREN MIASTA OPOCZNA** - przeprowadzono analizę dyslokacji powyższych niekorzystnych zjawisk. Występowanie łączne na danym terenie co najmniej trzech niekorzystnych kryteriów pozwala włączyć ten teren do podstawowego obszaru rewitalizacji czyli administracyjnie wyznaczonego terenu zajmowanego przez miasto OPOCZNO.

Wyznaczono w związku z tym 7 spójnych obszarów koncentracji działań rewitalizacyjnych których lokalizację prezentuje kolejna rycina.

Ryc. 18. Granice obszaru rewitalizacji wraz z obszarami koncentracji działań

GRANICE ADMINISTRACYJNE MIASTA OPOCZNA – GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO „PROGRAMEM REWITALIZACJI MIASTA OPOCZNA NA LATA 2007-2022 – AKTUALIZACJA"

GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO „PROGRAMEM REWITALIZACJI MIASTA OPOCZNA NA LATA 2007-2022"

OBSZAR STAREGO MIASTA

OBSZARY KONCENTRACJI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH:

1. CENTRUM Z OBSZAREM MIASTA ŚREDNIOWIECZNEGO
2. ZALEW
3. BLOKI MIESZKALNE PRZY ULICY PRZEMYSŁOWEJ
4. TARGOWISKO PRZY ULICY PIOTRKOWSKIEJ
5. TEREN KOLEJOWY ULICA DWORCOWA
6. TARGOWISKO PRZY ULICY TARGOWEJ
7. PRZESTRZENIE PUBLICZNE ULICE CICHA 1 MAJA LIMANOWSKIEGO PARTYZANTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Obszar I. Centrum z obszarem miasta średniowiecznego

Pierwszy wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno położony jest w ścisłym centrum. Obszar I - Historyczne centrum – ograniczony jest od północy Pl. Kilińskiego i ul. Moniuszki, od wschodu ul. Garncarską, od południa ul. Szewską, ul. Zjazdową i ul. Janasa, od zachodu ul. Szpitalna i Pl. Kilińskiego.

powierzchnia terenu w ha	13,5
typ terenu	zdegradowany, przestrzeń publiczna
drogi dojazdowe i ich klasa	dwie drogi klasy głównej (krajowa i powiatowa), siedemnaście dróg klasy lotnej
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: wodociągowe, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, elektryczne w liniach napowietrznych, które są w złym stanie technicznym i wymagają wymiany.
funkcja obszaru	mieszkaniowo-usługowa, kulturalna, komunikacyjna, handlowa
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE

Ryc. 19. Obszar I. Centrum z obszarem miasta średniowiecznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Na I obszarze wsparcia nie przewidziano realizacji zadań inwestycyjnych/projektów dotyczących substancji mieszkaniowej, w związku z czym wyznaczenia obszaru granic dokonano w oparciu o 3 kryteria, zgodne z „Zasadami przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Dla wyznaczenia powyższego obszaru dokonano wyboru 3 kryteriów, które obrazują negatywne zjawiska mające miejsce na tym terenie:

1. Niekorzystne trendy demograficzne.
2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia stopa długotrwałego bezrobocia.

Kryterium	**niekorzystne trendy demograficzne**	**niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**
wskaźnik	Starzenie się społeczeństwa	liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.
Miasto Opoczno	+0,5%	8,67	87
I Obszar wsparcia	-0,07%	0,47	432
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Poniżej średniej dla miasta	Poniżej średniej dla miasta	Poniżej średniej dla miasta
Definicja wskaźnika	wskaźnik przyrostu naturalnego (w %)	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w	Osoby które zgodnie z Ustawą z 12 marca

Kryterium	niekorzystne trendy demograficzne	niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
		przeliczeniu na 100 mieszkańców	2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej
Źródło danych	Urząd Miejski w Opocznie, Zespół ds. Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych	Urząd Miejski w Opocznie, Ewidencja Działalności Gospodarczej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Jak wynika z powyższych danych I Obszar wsparcia *Centrum z obszarem miasta średniowiecznego* spełnia przesłanki wsparcia w ramach programu rewitalizacji. Z powyższych wyliczeń wynika, iż wyznaczony obszar spełnia wybrane kryteria obszarów objętych interwencją w obszary na których nie znajduje się mieszkalnictwo.

1. Niekorzystne trendy demograficzne.

Dla wskazanego obszaru wskaźnik przyrostu naturalnego (w %) minus 0,07%.

Dla wskazanego obszaru odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (w %) 7,68%.

W tym obszarze występuje ujemny przyrost naturalny, w przeciwieństwie do przyrostu naturalnego w mieście ogółem, gdzie wynosi on plus 0,5%.

2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla wskazanego obszaru liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców wynosi 0,47.

Intensywność prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze jest dość wysoka, ale wewnętrznie zróżnicowana. Obok terenów o wysokiej koncentracji podmiotów gospodarczych (pl. Kościuszki, pl. Kilińskiego) występują tereny o stosunkowo niskiej koncentracji biorąc pod uwagę ich bezpośrednie sąsiedztwo w stosunku do centrum. Stąd następuje powolna degradacja tych terenów, co wpływa na obniżenie znaczenia i aktywności gospodarczej w samym centrum.

3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia .

Dla wskazanego obszaru liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców wynosi 432 osób.

Na terenie całej gminy z różnych form świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 1074 rodziny (3513 osób w tych rodzinach). Na obszarze tylko miasta z takiej pomocy skorzystało 660 rodzin (87 osób na 1000 mieszkańców).

Dominujące problemy społeczne w tym obszarze to bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, uzależnienia oraz trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Jest to strefa ubóstwa, związana z bezrobociem ludzi młodych oraz

niepełnosprawnością osób ubiegających się o pomoc. Pomimo otrzymywanego wsparcia osoby nie mogą poradzić sobie z zaspokajaniem elementarnych potrzeb. Na ww. obszarze niepokojącym problemem społecznym (uznawanym za jeden z głównych problemów polskiego społeczeństwa) są również uzależnienia, które w skrajnych przypadkach prowadzą do utraty rodziny i mieszkania.

Obszar II. Zalew

Drugi wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno ograniczony jest od północy ul. Wałową, od wschodu działkami należącymi do Gminy Opoczno, od południa rzeką Drzewiczką i ul. Parkową, od zachodu linią PKP.

powierzchnia terenu w ha	11,55
typ terenu	porolniczy
drogi dojazdowe i ich klasa	Jedna droga klasy głównej (krajowa), jedna droga klasy lokalnej (gminna) i jedna droga klasy dojazdowej (gminna).
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej, sieci elektroenergetyczne, teletechniczne
funkcja obszaru	funkcja małej retencji wodnej.
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE

Ryc. 20. Obszar II. Zalew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Na II obszarze wsparcia nie przewidziano realizacji zadań inwestycyjnych/projektów dotyczących substancji mieszkaniowej, w związku z czym wyznaczenia obszaru granic dokonano w oparciu o 3 kryteria, zgodne z „Zasadami przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Dla wyznaczenia powyższego obszaru dokonano wyboru 3 kryteriów, które obrazują negatywne zjawiska mające miejsce na tym terenie:

1. Niekorzystne trendy demograficzne.
2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia stopa długotrwałego bezrobocia.

Kryterium	**niekorzystne trendy demograficzne**	**niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**
wskaźnik	Starzenie się społeczeństwa	liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.
Miasto Opoczno	+0,5%	8,63	87
II Obszar wsparcia	-0,13%	0,04	337
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Poniżej średniej dla miasta		Powyżej średniej dla miasta
Definicja wskaźnika	wskaźnik przyrostu naturalnego (w %)	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Osoby które zgodnie z Ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej
Źródło danych	Urząd Miejski w Opocznie, Zespół ds. Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych	Urząd Miejski w Opocznie, Ewidencja Działalności Gospodarczej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Jak wynika z powyższych danych II Obszar wsparcia *Zalew* spełnia przesłanki wsparcia w ramach programu rewitalizacji. Z powyższych wyliczeń wynika, iż wyznaczony obszar spełnia wybrane kryteria obszarów objętych interwencją w obszary na których nie znajduje się mieszkalnictwo.

1. Niekorzystne trendy demograficzne.

Dla wskazanego obszaru wskaźnik przyrostu naturalnego (w %) minus 0,13%.

Dla wskazanego obszaru odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (w %) 1,74%.

W tym obszarze występuje ujemny przyrost naturalny, w przeciwieństwie do przyrostu naturalnego w mieście ogółem, gdzie wynosi on plus 0,5%.

2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla wskazanego obszaru liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców wynosi 0,04.

Intensywność prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze jest niska, a ponadto jej profil nie jest związany z potencjalną funkcją terenu.

3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia .

Dla wskazanego obszaru liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców wynosi 337 osoby.

Na terenie całej gminy z różnych form świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 1074 rodziny (3513 osób w tych rodzinach). Na obszarze tylko miasta z takiej pomocy skorzystało 660 rodzin (87 osób na 1000 mieszkańców).

Dominujące problemy społeczne w tym obszarze to bezrobocie i niepełnosprawność.

Obszar III. Bloki mieszkalne przy ul. Przemysłowej

Trzeci wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno to bloki mieszkalne przy ul. Przemysłowej - ograniczony jest od północy ul. Powstańców Wielkopolskich, od wschodu ul. Przemysłową, od południa i zachodu działkami stanowiącymi własność osób fizycznych.

powierzchnia terenu w ha	1,2
typ terenu	Zdegradowany obszar mieszkaniowy
drogi dojazdowe i ich klasa	dwie drogi: Jedna ulica klasy głównej (gminna) i jedna ulica klasy zbiorczej (gminna)
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: Sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, sieć elektroenergetyczna, sieć cieplna, teletechniczna
funkcja obszaru	mieszkaniowa
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE

Ryc. 21. Obszar III. Bloki mieszkalne przy ul. Przemysłowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Wśród wszystkich zadań inwestycyjnych/projektów, przewidzianych do realizacji na III obszarze wsparcia znajdują się działania dotyczące substancji mieszkaniowej, dlatego też wyznaczenia obszaru granic dokonano w oparciu o *Kryteria wyboru obszarów wsparcia w zakresie mieszkalnictwa*, zgodne z Załącznikiem nr 2 „Zasad przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Wyboru kryteriów uzasadniających realizację projektów w zakresie mieszkalnictwa oraz określenia ich wartości dokonuje beneficjent. Ze względu na dostępność określonych danych statystycznych przyjmuje się, iż obszarem referencyjnym, dla którego określone zostaną poszczególne wartości kryteriów jest obszar gminy/miasta[1]:

1. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
2. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia
3. Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń
4. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

[1] Zasad przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013

Kryterium	**wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**	**Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia**	**Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń**	**niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**
wskaźnik	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1000 ludności	liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2006r.	Dane za 2006r.	Dane za 2006r.	Dane za 2006r.
Miasto Opoczno	126,9	6,17	29,5	8,9
łódzkie	73	5,0	30,9	9,4
Polska	74	4,7	33,8	9,5
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Odchylenie poniżej wartości referencyjnej	Odchylenie poniżej wartości referencyjnej
Definicja wskaźnika	Osoby które zgodnie z Ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej	Stopę bezrobocia długotrwałego rozumie się jako stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym	Ilość przestępstw stwierdzonych ogółem	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Źródło danych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie	Urząd Statystyczny/Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie	Komenda Powiatowa Policji w Opocznie	Urząd Miejski w Opocznie, Ewidencja Działalności Gospodarczej

Jak wynika z powyższych danych III Obszar wsparcia *Bloki mieszkalne przy ul. Przemysłowej* spełnia przesłanki wsparcia w ramach programu rewitalizacji interwencją obszarów na których znajduje się mieszkalnictwo.

Zgodnie z przyjętą metodą, za obszar kwalifikujący się do wsparcia uznano tylko ten, dla którego wartości wskaźników są większe (w przypadku wskaźnika „liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób" – mniejsze) niż wartość referencyjna dla całego województwa, wynikająca z powyższej tabeli. Dane, którymi posługuje się beneficjent pochodzą ze wskazanych w tabeli źródeł. Wartość poszczególnych wskaźników dla miasta Opoczno wyliczona została na podstawie danych za rok 2006. Wskazany do rewitalizacji obszar rewitalizacji spełnia łącznie 3 spośród wskazanych kryteriów, tj.:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Obszar IV. Targowisko przy ul. Piotrkowskiej

Czwarty wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno to teren targowiska przy ul. Piotrkowskiej, przy drodze krajowej nr 12.

Targowisko zlokalizowane jest w znacznej części na zasypanym wyrobisku kamienia wapiennego. Z tego powodu jego zabudowa i zagospodarowanie, które nastąpiło na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, ma charakter tymczasowy.

powierzchnia terenu w ha	0,77
typ terenu	poprzemysłowy, przestrzeń publiczna
drogi dojazdowe i ich klasa	dwie drogi: droga klasy głównej (krajowa) i droga klasy lokalnej (gminna)
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, sieć elektroenergetyczna, teletechniczna
funkcja obszaru	handlowa
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE

Ryc. 22. Obszar IV. Targowisko przy ul. Piotrkowskiej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Na IV obszarze wsparcia nie przewidziano realizacji zadań inwestycyjnych/projektów dotyczących substancji mieszkaniowej, w związku z czym wyznaczenia obszaru granic dokonano w oparciu o 3 kryteria, zgodne z „Zasadami przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Dla wyznaczenia powyższego obszaru dokonano wyboru 3 kryteriów, które obrazują negatywne zjawiska mające miejsce na tym terenie:

1. Niekorzystne trendy demograficzne.
2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia stopa długotrwałego bezrobocia.

Kryterium	**niekorzystne trendy demograficzne**	**niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**
wskaźnik	Starzenie się społeczeństwa	liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.
Miasto Opoczno	+0,5%	8,63	87
I Obszar wsparcia	brak zmian 0,00%	0,59	200
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Poniżej średniej dla miasta	Poniżej średniej dla miasta	Powyżej średniej dla miasta
Definicja wskaźnika	wskaźnik przyrostu naturalnego (w %)	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Osoby które zgodnie z Ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej
Źródło danych	Urząd Miejski w Opocznie, Zespół ds. Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych	Urząd Miejski w Opocznie, Ewidencja Działalności Gospodarczej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Jak wynika z powyższych danych IV Obszar wsparcia *Targowisko przy ul. Piotrkowskiej* spełnia przesłanki wsparcia w ramach programu rewitalizacji. Z powyższych wyliczeń wynika, iż wyznaczony obszar spełnia wybrane kryteria obszarów objętych interwencją w obszary na których nie znajduje się mieszkalnictwo.

1. Niekorzystne trendy demograficzne.

Dla wskazanego obszaru wskaźnik przyrostu naturalnego (w %) brak zmian 0,00%.

Dla wskazanego obszaru odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (w %) 0,20%.

W tym obszarze występuje ujemny przyrost naturalny, w przeciwieństwie do przyrostu naturalnego w mieście ogółem, gdzie wynosi on plus 0,5%.

2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla wskazanego obszaru liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców wynosi 0,59.

Teren o wysokiej intensywności prowadzenia działalności gospodarczej, w całości zagospodarowany na tą funkcję. Nie planuje się zwiększenia tej intensywności, a jedynie poprawę warunków świadczonych usług.

3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia.

Dla wskazanego obszaru liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców wynosi 200 osób.

Na terenie całej gminy z różnych form świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 1074 rodziny (3513 osób w tych rodzinach). Na obszarze tylko miasta z takiej pomocy skorzystało 660 rodzin (87 osób na 1000 mieszkańców).

Dominujące problemy społeczne w tym obszarze to bezrobocie i niepełnosprawność.

Obszar V. Teren kolejowy, ul. Dworcowa

Piąty wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno to teren kolejowy przy ul. Dworcowej.

powierzchnia terenu w ha	1,3
typ terenu	poprzemysłowy (pokolejowy), przestrzeń publiczna
drogi dojazdowe i ich klasa	Jedna droga klasy lokalnej (gminna)
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: Sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, sieci elektroenergetyczne, teletechniczne
funkcja obszaru	Komunikacyjna, handlowa, mieszkaniowo - usługowa
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE

Ryc. 23. Obszar V. Teren kolejowy, ul. Dworcowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Zgodnie z „Zasadami przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 dla obszarów poprzemysłowych nie ma obowiązku stosowania kryteriów wyznaczania obszarów rewitalizowanych.

Obszar VI. Targowisko przy ul. Targowej

Szósty wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno to teren targowiska przy ul. Targowej.

powierzchnia terenu w ha	3,63
typ terenu	przestrzeń publiczna
drogi dojazdowe i ich klasa	Trzy drogi klasy lokalnej (gminne)
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej, sieci elektroenergetyczne, kanalizacja deszczowa
funkcja obszaru	handlowa
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE

Ryc. 24. Obszar VI. Targowisko przy ul. Targowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Na VI obszarze wsparcia nie przewidziano realizacji zadań inwestycyjnych/projektów dotyczących substancji mieszkaniowej, w związku z czym wyznaczenia obszaru granic dokonano w oparciu o 3 kryteria, zgodne z „Zasadami przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Dla wyznaczenia powyższego obszaru dokonano wyboru 3 kryteriów, które obrazują negatywne zjawiska mające miejsce na tym terenie:

1. Niekorzystne trendy demograficzne.
2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia stopa długotrwałego bezrobocia.

Kryterium	**niekorzystne trendy demograficzne**	**niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**
wskaźnik	Starzenie się społeczeństwa	liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.
Miasto Opoczno	+0,5%	8,63	87
VI Obszar wsparcia	+0,07%	0,03	100
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Poniżej średniej dla miasta	Poniżej średniej dla miasta	Powyżej średniej dla miasta

Kryterium	niekorzystne trendy demograficzne	niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
Definicja wskaźnika	wskaźnik przyrostu naturalnego (w %)	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Osoby które zgodnie z Ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej
Źródło danych	Urząd Miejski w Opocznie, Zespół ds. Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych	Urząd Miejski w Opocznie, Ewidencja Działalności Gospodarczej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Jak wynika z powyższych danych VI Obszar wsparcia *Targowisko przy ul. Targowej* spełnia przesłanki wsparcia w ramach programu rewitalizacji. Z powyższych wyliczeń wynika, iż wyznaczony obszar spełnia wybrane kryteria obszarów objętych interwencją w obszary na których nie znajduje się mieszkalnictwo.

1. Niekorzystne trendy demograficzne.

Dla wskazanego obszaru wskaźnik przyrostu naturalnego (w %) plus 0,07%.

Dla wskazanego obszaru odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (w %) 0,27%.

W tym obszarze występuje ujemny przyrost naturalny, w przeciwieństwie do przyrostu naturalnego w mieście ogółem, gdzie wynosi on plus 0,5%.

2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla wskazanego obszaru liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców wynosi 0,03.

Teren o niskiej intensywności prowadzenia działalności gospodarczej, co wynika z jednej strony z głównego profilu działalności, jakim jest handel hurtowy, z drugiej zaś z okresowego wykorzystywania terenu, jeden raz w tygodniu, w dniu targowym.

3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia .

Dla wskazanego obszaru liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców wynosi 100 osób.

Na terenie całej gminy z różnych form świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 1074 rodziny (3513 osób w tych rodzinach). Na obszarze tylko miasta z takiej pomocy skorzystało 660 rodzin (87 osób na 1000 mieszkańców).

Dominujące problemy społeczne w tym obszarze to bezrobocie i niepełnosprawność.

Obszar VII. Przestrzenie publiczne - ulice Limanowskiego, Partyzantów z terenami przyległymi

Siódmy wyznaczony obszar wsparcia na terenie Miasta Opoczno to przestrzenie publiczne - ulice Limanowskiego, Partyzantów z terenami przyległymi.

powierzchnia terenu w ha	2,9
typ terenu	przestrzeń publiczna
drogi dojazdowe i ich klasa	cztery drogi, w tym jedna klasy zbiorczej (gminna) i trzy drogi klasy lokalnej (gminne)
infrastruktura	obszar wyposażony jest w sieci: Sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa, sieć elektroenergetyczna, sieć telefoniczna
funkcja obszaru	komunikacyjna
objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	NIE
obiekty zabytkowe	8 zabytków architektonicznych: dworek mieszczański modrzewiowy (ul. Cicha 7), domy drewniane (ul. Limanowskiego 34, Partyzantów 2, 3) i murowane (ul. 1-go Maja 11,13)

Ryc. 25. Obszar VII. Przestrzenie publiczne - ulice Limanowskiego, Partyzantów z terenami przyległymi

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Opocznie

Na VII obszarze wsparcia nie przewidziano realizacji zadań inwestycyjnych/projektów dotyczących substancji mieszkaniowej, w związku z czym wyznaczenia obszaru granic dokonano w oparciu o 3 kryteria, zgodne z „Zasadami przygotowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji/Zintegrowanego Programu Rozwoju Lokalnego" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013.

Dla wyznaczenia powyższego obszaru dokonano wyboru 3 kryteriów, które obrazują negatywne zjawiska mające miejsce na tym terenie:

1. Niekorzystne trendy demograficzne.
2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia stopa długotrwałego bezrobocia.

Kryterium	**niekorzystne trendy demograficzne**	**niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**
wskaźnik	Starzenie się społeczeństwa	liczbę podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Źródło danych wyznaczenia średniej	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.	Dane za 2009r.
Miasto Opoczno	+0,5%	8,63	87
I Obszar wsparcia	minus 0,27%	0,05	380
Wartość dla obszarów objętych wsparciem	Poniżej średniej dla miasta	Poniżej średniej dla miasta	Powyżej średniej dla miasta
Definicja wskaźnika	wskaźnik przyrostu naturalnego (w %)	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Osoby które zgodnie z Ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej
Źródło danych	Urząd Miejski w Opocznie, Zespół ds. Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych	Urząd Miejski w Opocznie, Ewidencja Działalności Gospodarczej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie

Jak wynika z powyższych danych VII Obszar wsparcia *Przestrzenie publiczne - ulice Limanowskiego, Partyzantów z terenami przyległymi* spełnia przesłanki wsparcia w ramach programu rewitalizacji. Z powyższych wyliczeń wynika, iż wyznaczony obszar spełnia wybrane kryteria obszarów objętych interwencją w obszary na których nie znajduje się mieszkalnictwo.

1. Niekorzystne trendy demograficzne.

Dla wskazanego obszaru wskaźnik przyrostu naturalnego (w %) minus 0,27%.

Dla wskazanego obszaru odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (w %) 3,07%.

W tym obszarze występuje ujemny przyrost naturalny, w przeciwieństwie do przyrostu naturalnego w mieście ogółem, gdzie wynosi on plus 0,5%.

2. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla wskazanego obszaru liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON na 100 mieszkańców wynosi 0,05.

Teren o niskiej intensywności prowadzenia działalności gospodarczej, co wynika z peryferyzacji obszaru i struktury zabudowy uwarunkowanej historycznie.

3. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia .

Dla wskazanego obszaru liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców wynosi 380 osób.

Na terenie całej gminy z różnych form świadczeń pomocy społecznej skorzystały ogółem 1074 rodziny (3513 osób w tych rodzinach). Na obszarze tylko miasta z takiej pomocy skorzystało 660 rodzin (87 osób na 1000 mieszkańców).

Dominujące problemy społeczne w tym obszarze to bezrobocie i niepełnosprawność.

Ponadto stwierdza się iż na wyznaczonym obszarze rewitalizacji istnieje możliwość wzrostu aktywności gospodarczej poprzez tworzenie nowych przedsiębiorstw (patrz punkt 2. Cele programu rewitalizacji).

2. CELE PROGRAMU REWITALIZACJI

CELE PROGRAMU REWITALIZACJI	
1	Wzrost atrakcyjności miasta w regionie i kraju.
2	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miasta.
3	Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarach miasta Opoczno objętych programem rewitalizacji.
4	Likwidacja zaniedbań powstałych w wyniku długotrwałego procesu rozwoju gospodarczego niezgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju.
5	Zmiana wizerunku miasta w regionie i kraju, podkreślenie walorów turystycznych, historycznych i zabytkowych miasta Opoczna w regionie oraz rozwój gospodarczy miejscowości ze szczególnym naciskiem na turystykę.
6	Zwiększenie konkurencyjności miasta w regionie i kraju.
7	Powstanie nowych miejsc pracy, ograniczenie zjawiska bezrobocia.

Obszar I. Centrum z obszarem miasta średniowiecznego

W okresie transformacji ustrojowej historyczne centrum Opoczna, w którym wcześniej koncentrowała się aktywność gospodarcza, straciło na znaczeniu. Celem rewitalizacji jest przywrócenie znaczenia centrum, jako przestrzeni publicznej, w którym koncentrują się procesy komunikacji i integracji społecznej, a także podniesienie walorów estetycznych obszaru i lepsze wyeksponowanie wartościowych obiektów, szczególnie podlegających ochronie, w celu poprawy wizerunku miasta i uwypuklenia walorów turystycznych.

- Zabytkowe centrum Opoczna – przywrócenie funkcji historycznego centrum regionu.
- Plac Tadeusza Kościuszki – podniesienie do rangi reprezentacyjnego placu miasta.
- Plac Zamkowy – zapewnienie godnej oprawy dla zamku wraz z rozwojem muzeum.
- Parki miejskie – kompleksowa rewaloryzacja wraz z rozwojem funkcji rekreacyjnych.
- Targowisko Miejskie – przebudowa wraz z rozwojem funkcji usługowej.

Zabudowa mieszkaniowa – wyremontowane budynki zostaną przeznaczone pod działalność usługową, w tym hotelarstwo i gastronomię. Termomodernizacja budynków doprowadzi do odpowiedniego komfortu mieszkalnego. Podjęte działania stworzą zaplecze dla turystów, a miasto zyska na atrakcyjności.

Obszar II. Zalew

Obecnie poza basenem i osiedlowymi placami zabaw miasto nie dysponuje terenem rekreacji wodnej i większymi pod względem powierzchni terenami rekreacji i wypoczynku. Rewitalizacja zalewu i obszarów przyległych stworzy nowe możliwości aktywnego wypoczynku dla mieszkańców gminy i gości przyjezdnych, a ponadto przyczyni się do

uaktywnienia gospodarczego obszaru poprzez wygenerowanie popytu na usługi w zakresie gastronomii i obsługi ruchu turystycznego, a także związanego z aktywnym wypoczynkiem. Projekt planowany do realizacji przez Gminę Opoczno przewiduje odbudowę i renowację zalewu miejskiego w Opocznie. Aktualnie stan techniczny zalewu jest zły i stanowi zagrożenie dla potencjalnych użytkowników. Nie spełnia swoich funkcji w zakresie retencji i rekreacji, które były dla niego przewidziane. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy wizerunku miasta poprzez uporządkowanie jego przestrzeni miejskiej oraz stworzenie nowych możliwości dla jego promocji i reklamy. Dzięki zagospodarowaniu terenów zielonych przyległych do zbiornika poprawi się estetyka otoczenia, powstaną nowe obiekty sportowe, rekreacyjne i gastronomiczno - hotelarskie. Zalew stanie się miejscem odpoczynku i relaksu, także dla turystów i mieszkańców okolicznych miejscowości i regionu. Będą organizowane imprezy sportowe na zrealizowanych boiskach oraz imprezy okolicznościowe z wykorzystaniem muszli koncertowej. Zalew stanie się alternatywą dla dzieci i młodzieży jako miejsce spotkań i spędzania czasu wolnego.

Obszar III. Bloki mieszkalne przy ul. Przemysłowej

Obecnie budynki segmentu A i B zostały przekształcone z hoteli pracowniczych na budynki mieszkalne zamieszkania zbiorowego. W ramach przebudowy powstaną 2 budynki wielorodzinne z 47 mieszkaniami. Aktualnie budynki nie spełniają elementarnych przepisów wynikających z prawa budowlanego i przeciwpożarowych. Po przebudowie wzrośnie poczucie bezpieczeństwa i komfort mieszkalny. Z uwagi na poprawę stanu powietrza atmosferycznego po podjętych działaniach termo- modernizacyjnych, wzrośnie jakość i poziom życia mieszkańców i polepszenie stanu ich zdrowia.

Obszar IV. Targowisko przy ul. Piotrkowskiej

Przebudowa istniejącego Targowiska Miejskiego przy ul. Piotrkowskiej bezpośrednio wpłynie na poprawę warunków i jakości świadczonych tam usług. Wzrośnie zadowolenie klientów i handlowców. Opoczno będzie postrzegane, jako miasto sprzyjające mieszkańcom i przedsiębiorcom trudniącym się handlem. Poprawi się komfort użytkowy pawilonów handlowych.

Obszar V. Teren kolejowy, ul. Dworcowa

Wykonany zostanie remont ronda w zakresie przystanków, chodników, nawierzchni bitumicznej wraz z ul. Dworcową oraz budynku dworca PKP i PKS. Podjęte działania spełnią oczekiwania społeczne i zmienią na lepsze otoczenie dworca, a tym samym usprawnią podróżowanie przez teren gminy Opoczno. Remont zasobów mieszkaniowych w zakresie termomodernizacji doprowadzi do odpowiedniego wzrostu komfortu mieszkalnego. Wzrośnie jakość poziomu życia mieszkańców i polepszenia stanu ich zdrowia. Rewitalizacja obszaru, na którym zlokalizowane są: dworzec kolejowy i autobusowy wpłynie na poprawę wizerunku miasta.

Obszar VI. Targowisko przy ul. Targowej

Przebudowa istniejącego Targowiska Miejskiego przy ul. Targowej bezpośrednio wpłynie na poprawę warunków i jakości świadczonych tam usług. Wzrośnie zadowolenie klientów i handlowców. Opoczno będzie postrzegane, jako miasto sprzyjające mieszkańcom i przedsiębiorcom parającym się handlem.

Obszar VII. Przestrzenie publiczne - ulice Limanowskiego, Partyzantów z terenami przyległymi

W zakres inwestycji wchodzą roboty drogowe jezdni, chodników i zjazdów gospodarczych do posesji. Uporządkowany zostanie ruch pojazdów i pieszych na przedmiotowych odcinkach ulicy z uwzględnieniem potrzeb ruchu pieszo – rowerowego. Sprawny system komunikacyjny zwiększa atrakcyjność terenu jako miejsca dla lokalizacji nowych inwestycji. Remont zasobów mieszkaniowych w zakresie termomodernizacji doprowadzi do odpowiedniego wzrostu komfortu mieszkalnego. Wzrośnie jakość i poziom życia mieszkańców i polepszenie stanu ich zdrowia.

Na podstawie powyżej określonych celów jednoznacznie można stwierdzić iż podejmowane na obszarze miasta Opoczna, a w szczególności i w pierwszej kolejności, na wyżej wymienionych obszarach działania infrastrukturalne będą narzędziem przeciwdziałania negatywnym zjawiskom występującym na tym terenie. Identyfikacja powyższych działań pozwala stwierdzić iż na obszarze rewitalizacji czyli obszarze miasta Opoczna w wyniku działań rewitalizacyjnych powstanie od 3 do 5% przedsiębiorstw.

3. CZAS REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007-2022" jest dokumentem łączącym działania o charakterze przestrzennym i technicznym z programami ożywienia gospodarczego i społecznego na rzecz wzmocnienia potencjału miasta, realizowanymi w latach 2007-2022. Za urzeczywistnieniem idei powstania lokalnego programu rewitalizacji przemawiały niskie wskaźniki cywilizacyjne wymienione art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r.

Pierwsze prace nad lokalnym programem rewitalizacji rozpoczęły się w 2006 r. i trwały przez 2007r., których efektem była pierwsza wersja Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 - 2022.

W 2011 r. rozpoczęto aktualizację wersji z 2007 r. zgodnie z „Zasadami przygotowania lokalnego programu rewitalizacji/ zintegrowanego programu rozwoju lokalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013".

Za koniecznością zaktualizowania Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007-2022" przemawiał także fakt, iż dotychczasowy dokument opracowany w 2007 r. nie spełniał wymogów wyżej wymienionych Wytycznych.

Władze miasta Opoczna podjęły decyzję o opracowaniu dokumentu. Prace rozpoczęto w styczniu 2011 roku.

CZAS TRWANIA PROGRAMU					
POCZĄTEK PROGRAMU		LATA REALIZACJI		KONIEC PROGRAMU	
MIESIĄC	ROK	OD	DO	MIESIĄC	ROK
styczeń	2007	2007	2022	grudzień	2022

Zadania inwestycyjne wymienione w Programie Rewitalizacji zostały podzielone na 2 etapy wydzielone z uwzględnieniem ram czasowych zgodnych z okresami finansowania z funduszy strukturalnych. Pierwszy etap, czyli zadania planowane na lata 2007 – 2013, będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zasady otrzymania wsparcia w ramach funduszu zostały ujęte w priorytecie VI pn. Odnowa obszarów miejskich Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2013. Drugi etap obejmuje inwestycje, które planuje się zrealizować w latach 2014 – 2022. Nie są znane jeszcze dokładne źródła finansowania tych zadań inwestycyjnych, natomiast na dzień dzisiejszy przyjmuje się, że inwestycje te będą również finansowane ze źródeł zewnętrznych.

4. PODZIAŁ NA PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE

Planowane działania przestrzenne (techniczno-materialne) w latach 2007-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym

- Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap I
- Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap II i III
- Renowacja budynków gminnych zlokalizowanych przy Placu Kościuszki
- Modernizacja dróg osiedlowych na osiedlu Ustronie
- Adaptacja budynku zamieszkania zbiorowego na lokale socjalne przy ul. Przemysłowej 2
- Modernizacja dróg osiedla Trąbki
- Modernizacja dróg osiedla Kolejowego
- Modernizacja dróg miejskich
- Budowa ulicy Jana Pawła II
- Budowa włączenia ulicy Długiej w ulicę Przemysłową
- Budowa ulicy prostopadłej do ulicy Szkolnej
- Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej „Pionier"
- Remont i modernizacja budynków mieszkalnych, remont dróg, chodników i placów zabaw oraz modernizacja kanalizacji deszczowej na osiedlu mieszkaniowym SM „Nasz Dom"
- Automatyzacja kotłowni SM „Nasz Dom"
- Budowa magistrali cieplnej dla miasta Opoczna
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych Wspólnoty Mieszkaniowej „Nasza"
- Poprawa warunków mieszkaniowych we wspólnocie mieszkaniowej przy ul. Kopernika 10
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego oraz remont i modernizacja chodników zlokalizowanych przy budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 11
- Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Staromiejskiej 25/III
- Remont dachu i elewacji, wymiana instalacji wodno – kanalizacyjnej w budynku mieszkalnym wspólnoty mieszkaniowej ul. Słowackiego 1
- Modernizacja dróg i chodników osiedlowych oraz montaż rynien w budynku wspólnoty
- Termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Staromiejska 25/II.
- Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Kopernika 14

- Renowacja i odbudowa zalewu oraz modernizacją jazu
- Modernizacja targowisk miejskich. Zasilanie elektryczne pawilonów handlowych
- Budowa peronu „Opoczno – Południe".
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 49
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kopernika 18
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 4
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 6
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 7A
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 7B
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Janasa 9
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kolberga 2A
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kolberga 2B
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Konopnickiej 2
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kossaka 16
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kossaka 20
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 1
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 3
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 5
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej
- Wymiana dachu z ociepleniem w budynku wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 1 w Opocznie
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 1A

- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 3
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 4
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 5
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 26
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 30/II
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38A
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38B
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 11
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 12
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 24
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 246
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 59
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 7
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Rolna 4
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Rolna 4A
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 10
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 14
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 4

- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M. C. Skłodowskiej 6
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M.C. Skłodowskiej 8
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 7
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 9
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Spacerowa 6
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Staromiejska 14A
- Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Partyzantów 45
- Montaż elementów małej architektury i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej
- Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Żeromskiego 1
- Remont budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Piotrkowskiej 256 i 260
- Modernizacja i termomodernizacja budynku usługowego SAVANA, Piotrkowska 61
- Modernizacja i termomodernizacja budynku „SPOŁEM" Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Przyszłość" przy Pl. Kilińskiego 22, Piotrkowskiej 13 oraz sklepu nr 7 przy ul. Konopnickiej
- Modernizacja i termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Pl. Kościuszki 9

Planowane działania przestrzenne (techniczno-materialne) w latach 2014-2022 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym

- Restauracja i konserwacja zabytków oraz remont obiektów cennych historycznie zlokalizowanych w śródmieściu Opoczna
- Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informacji Miejskiej
- Renowacja pomników zlokalizowanych na terenie miasta
- Montaż sieci monitorującej miasto
- Inwestycje w infrastrukturę o znaczeniu turystycznym

Planowane działania społeczne w latach 2007-2022 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym

- Działania w celu poprawy dostępu osób niepełnosprawnych do instytucji użyteczności publicznej.
- Organizacja imprez kulturalno – gospodarczych promujących miasto

Planowane działania gospodarcze w latach 2007-2022 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym

- Budowa infrastruktury technicznej Opoczyńskiej Strefy Przemysłowej.

5. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI EFEKTÓW REALIZACJI LPR

W ramach realizacji Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007-2022" zostaną osiągnięte produkty, stanowiące bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami fizycznymi oraz rezultaty charakteryzujące wpływ zrealizowanego przedsięwzięcia na otoczenie społeczno-ekonomiczne, uzyskane bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu.

Lp.	Wskaźniki produktu	Jednostka	Częstotliwość pomiaru
1.	Liczba obiektów, które uzyskały nowe funkcje w wyniku rewitalizacji	szt.	rocznie
2.	Liczba obiektów mieszkaniowych poddanych rewitalizacji	szt.	rocznie
3.	Liczba projektów mających na celu poprawę atrakcyjności miast	szt.	rocznie
Lp.	**Wskaźniki produktu**	**Jednostka**	**Częstotliwość pomiaru**
1.	Powierzchnia poddana rewitalizacji	ha	rocznie
2.	Liczba przedsiębiorstw powstałych na obszarze rewitalizowanym	szt.	rocznie

Rozdział 3

PLANOWANE ZADANIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

1. ZADANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO – MATERIALNE)

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.1	Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap II i III	Gmina Opoczno	2013 – 2020	32 720 460	27 812 391,00	Ożywienie społeczno - gospodarcze centrum miasta, integracja społeczna ludzi starszych i niepełnosprawnych, zmniejszenie i neutralizacja zjawisk patologii i marginalizacji
1.2	Renowacja budynków gminnych zlokalizowanych przy Placu Kościuszki	Gmina Opoczno	2012-2015	4 700 000	3 995 000,00	Poprawa infrastruktury publicznej
1.3	Modernizacja dróg osiedlowych na osiedlu Ustronie	Gmina Opoczno	2008 – 2015	11 270 000	9 579 500,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.4	Adaptacja budynku zamieszkania zbiorowego na lokale socjalne przy ul. Przemysłowej 2	Gmina Opoczno	2010 – 2015	8 000 000	6 800 000,00	Poprawa infrastruktury publicznej
1.5	Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap I	Gmina Opoczno	2010-2012	2 321 351,51	1 973 148,77	Ożywienie społeczno - gospodarcze centrum miasta, integracja społeczna ludzi starszych i niepełnosprawnych, zmniejszenie i neutralizacja zjawisk patologii i marginalizacji. Nastąpi: – wzbogacenie oferty kulturalnej województwa, – poprawa estetyki miasta poprzez zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej, – poprawa dostępności

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
						mieszkańców do oferty kulturalnej, – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miasta poprzez przebudowę układu komunikacyjnego i monitoring
1.6	Budowa dróg osiedla Milenijnego	Gmina Opoczno	2020 – 2025	11 870 000	10 089 500,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.7	Modernizacja dróg osiedla Trąbki	Gmina Opoczno	2007 – 2017	1 500 000	1 275 000,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.8	Modernizacja dróg osiedla Kolejowego	Gmina Opoczno	2007 – 2014	1 800 000	1 530 000,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.9	Modernizacja dróg miejskich	Gmina Opoczno	2008 – 2020	8 046 000	6 839 100,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.10	Budowa ulicy Jana Pawła II	Gmina Opoczno	2011 – 2018	4 060 000	3 451 000,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.13	Budowa włączenia ulicy Długiej w ulicę Przemysłową	Gmina Opoczno	2010 – 2015	520 000	442 000,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.14	Budowa ulicy prostopadłej do ulicy Szkolnej	Gmina Opoczno	2011 – 2015	930 000	790 500,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.15	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej „Pionier"	Wspólnota mieszkaniowa	2012	400 00	340 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.17	Remont i modernizacja budynków mieszkalnych, remont dróg, chodników i placów zabaw oraz modernizacja kanalizacji deszczowej na osiedlu mieszkaniowym SM „Nasz Dom"	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom"	2011 – 2015	4 004 000	3 403 400,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.18	Automatyzacja kotłowni SM „Nasz Dom"	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom"	2011 – 2014	1 100 000	935 000,00	Poziom wydajności energetycznej stopień degradacji środowiska
1.19	Budowa magistrali cieplnej dla miasta Opoczna	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom"	2012 – 2015	12 100 000	10 285 000,00	Poziom wydajności energetycznej, stopień degradacji środowiska

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.20	Termomodernizacja budynków mieszkalnych Wspólnoty Mieszkaniowej „Nasza"	Wspólnota Mieszkaniowa	2008	600 000	510 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska.
1.21	Poprawa warunków mieszkaniowych we wspólnocie mieszkaniowej przy ul. Kopernika 10	Wspólnota Mieszkaniowa	2010	410 000	348 500,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.22	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego oraz remont i modernizacja chodników zlokalizowanych przy budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 11	Wspólnota mieszkaniowa	2010	300 000	150 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.23	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Staromiejskiej 25/III	Wspólnota mieszkaniowa	2008	200 000	100 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.24	Remont dachu i elewacji, wymiana instalacji wodno – kanalizacyjnej w budynku mieszkalnym wspólnoty mieszkaniowej ul. Słowackiego 1	Wspólnota Mieszkaniowa	2011	450 000	225 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.25	Modernizacja dróg i chodników osiedlowych oraz montaż rynien w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Kopernika 15	Wspólnota Mieszkaniowa	2008 – 2009	60 000	51 000,00	Poprawa infrastruktury drogowej
1.26	Termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Staromiejska 25/II	Wspólnota Mieszkaniowa	2010	100 000	50 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.27	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Kopernika 14	Wspólnota mieszkaniowa	2010	400 000	200 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkalnictwa
1.28	Renowacja i odbudowa zalewu oraz modernizacją jazu	Gmina Opoczno	2008 – 2014	8 581 000	7 293 850,00	Poprawa dostępności usług publicznych.
1.29	Modernizacja targowisk miejskich. Zasilanie elektryczne pawilonów handlowych	Gmina Opoczno	2010 – 2020	3 880 000	3 298 000,00	Poprawa dostępności usług publicznych.
1.30	Budowa peronu „Opoczno – Południe"	Gmina Opoczno	2012	1 450 000	1 232 500,00	Poprawa dostępności usług publicznych.
1.32	Budowa zespołu rekreacyjno – sportowego przy ZSS Nr 1	Gmina Opoczno	2017 – 2020	3 100 000	2 635 000,00	Jakość świadczonych usług edukacyjnych.

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.33	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 49	Wspólnota mieszkaniowa	2010 – 2012	550 000	275 000,00	Poziom wydajności energetycznej
1.34	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kopernika 18	Wspólnota mieszkaniowa	2010	400 00	200 000,00	budynków, stopień degradacji środowiska.
1.35	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 4	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	197 300	98 650,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.36	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 6	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	197 300	98 650,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska.
1.37	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 7A	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	186 000	93 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.38	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 7B	Wspólnota mieszkaniowa	2007-2010	148 000	74 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.39	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Janasa 9	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	309 860	154 930,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska.
1.40	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kolberga 2A	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	205 700	102 850,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.41	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kolberga 2B	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	219 300	109 650,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.42	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Konopnickiej 1	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	221 000	110 500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska.
1.43	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Konopnickiej 2	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	279 900	139 950,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.44	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kossaka 16	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	522 000	261 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.45	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kossaka 20	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	188 400	94 200,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.46	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 1	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	237 800	118 900,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.47	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 3	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	208 600	104 300,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.48	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 5	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	212 600	106 300,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.49	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 5A	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	211 700	105 850,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.50	Wymiana dachu z ociepleniem w budynku wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 1 w Opocznie	Wspólnota mieszkaniowa	2010	23 500	11 750,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.51	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 1A	Wspólnota mieszkaniowa	2007-2010	443 000	221 500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.52	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 3	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	407 000	203 500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.53	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 4	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	152 900	76 450,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.54	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 5	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	64 900	32 450,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.55	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 26	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	286 000	143 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.56	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 30/II	Wspólnota mieszkaniowa	2007-2010	235 000	117 500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.57	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2012	451 000	225 500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.58	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38A	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2012	467 500	233 750,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.59	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38B	Wspólnota mieszkaniowa	2007-2012	453 500	226 750,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.60	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 11	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	220 200	110 100,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.61	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 12	Wspólnota mieszkaniowa	2009	179 800	89 900,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.62	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 24	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	167 500	83 750,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.63	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 246	Wspólnota mieszkaniowa	2007-2012	86 900	43 450,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.64	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 26	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	167 500	71 187,50	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.65	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 59	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	272 200	136 100,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.66	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 7	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	344 400	172 200,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.67	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Rolna 4	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2012	184 600	92 300,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.68	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Rolna 4A	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2012	219 560	109 780,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.69	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 10	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	627 200	313 600,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.70	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 14	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	486 400	243 200,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.71	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 16	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2011	486 400	243 200,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.72	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 4	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2011	280 100	140 050,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.73	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M. C. Skłodowskiej 6	Wspólnota mieszkaniowa	2007-2011	326 400	163 200,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.74	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M.C. Skłodowskiej 8	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2012	850 000	425 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.75	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 7	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2011	170 500	85 250,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.76	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 9	Wspólnota mieszkaniowa	2011	77 000	38500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.77	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Spacerowa 6	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2012	534 000	267 000,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.78	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Staromiejska 14A	Wspólnota mieszkaniowa	2009-2010	69 800	34 900,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.79	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Partyzantów 45	Wspólnota mieszkaniowa	2008	2 451 350	1 225 675,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.80	Montaż elementów małej architektury i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej	Gmina Opoczno	2012-2015	295 100	250 835,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej

LP.	NAZWA PROJEKTU	BENEFICJENT	CZAS REALIZACJI	KOSZTY CAŁKOWITE (PLN)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
1.82	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Żeromskiego 1	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2009	210 000	105 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkaniowej
1.83	Remont budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Piotrkowskiej 256 i 260	Wspólnota mieszkaniowa	2008-2010	2 500 000	1 250 000,00	Poprawa infrastruktury mieszkaniowej,
1.84	Modernizacja i termomodernizacja budynku usługowego SAVANA, Piotrkowska 61	Przedsiębiorca	2012-2014	650 000	552 500,00	Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.85	Modernizacja i termomodernizacja budynku „SPOŁEM" Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Przyszłość" przy Pl. Kilińskiego 22, Piotrkowskiej 13 oraz sklepu nr 7 przy ul. Konopnickiej	Przedsiebiorca	2008-2010	346 890	294 856,50	Poprawa dostępności usług Publicznych, Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.86	Modernizacja i termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Pl. Kościuszki 9	Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna	2008-2010	650 000	552 500,00	Poprawa dostępności usług Publicznych, Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.87	Modernizacja i termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o., Plac Kościuszki 1 i Kowalskiego 2	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o.,	2012-2014	845 000	718 250,00	Poprawa dostępności usług Publicznych, Poziom wydajności energetycznej budynków, stopień degradacji środowiska
1.88	Restauracja i konserwacja zabytków oraz remont obiektów cennych historycznie zlokalizowanych w śródmieściu Opoczna	Gmina Opoczno	2014-2017	2 550 000	2 167 500,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej
1.89	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informacji Miejskiej	Gmina Opoczno	2017-2019	4 000 000	3 400 000,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej
1.90	Renowacja pomników zlokalizowanych na terenie miasta	Gmina Opoczno	2019-2022	420 000	357 000,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej
1.91	Montaż sieci monitorującej miasto	Gmina Opoczno	2016-2018	4 000 000	3 400 000,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej
1.92	Inwestycje w infrastrukturę o znaczeniu turystycznym	Gmina Opoczno	2021-2022	7 000 000	5 950 000,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej, Liczba osób korzystających z produktów turystycznych

2. ZADANIA GOSPODARCZE

LP.	NAZWA ZADANIA	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU	CZAS REALIZACJI	KOSZT CAŁKOWITY	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
2.1.	Budowa infrastruktury technicznej Opoczyńskiej Strefy Przemysłowej	Gmina Opoczno	2008-2015	860 000	731 000,00	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach, Liczba nowych produktów/usług

3. ZADANIA SPOŁECZNE

LP.	NAZWA ZADANIA	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU	CZAS REALIZACJI	KOSZT CAŁKOWITY	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA Z UE	OCZEKIWANE REZULTATY - WSKAŹNIKI
3.1	Działania w celu poprawy dostępu osób niepełnosprawnych do instytucji użyteczności publicznej.	Gmina Opoczno	2014-2015	360 000	306 000,00	Poprawa infrastruktury użyteczności publicznej i dostępu do niej oraz jakości świadczonych usług
3.2	Organizacja imprez kulturalno – gospodarczych promujących miasto.	Gmina Opoczno	2009-2022	7 000 000	5 950 000,00	Liczba nowych imprez kulturalno – gospodarczych promujących miasto

Rozdział 4

PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2007 – 2022

Tabela 28. Zadania przestrzenne (techniczno – materialne) – lata finansowania 2007 - 2013

KOD	NAZWA DZIAŁANIA (PRZESTRZENNE)	RODZAJ ŚRODKÓW	ŚRODKI FINANSOWE W LATACH 2007 - 2013						
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.1	Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap II i III	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	4090057
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	4090057
1.2	Renowacja budynków gminnych zlokalizowanych przy Placu Kościuszki	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	1 175 000	1 175 000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	**1 175 000**	**1 175 000**
1.3	Modernizacja dróg osiedlowych na osiedlu Ustronie	PUBLICZNE	×	1 408 750	1 408 750	1 408 750	1 408 750	1 408 750	1 408 750
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	**1 408 750**	**1 408 750**	**1 408 750**	**1 408 750**	**1 408 750**	**1 408 750**
1.4	Adaptacja budynku zamieszkania zbiorowego na lokale socjalne przy ul. Przemysłowej 2	PUBLICZNE	×	×	×	1 330 000	1 330 000	1 330 000	1 330 000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**1 330 000**	**1 330 000**	**1 330 000**	**1 330 000**
1.5	Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap I	PUBLICZNE	×	×	×	238 463,97	1 900 617,78	182 269,76	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**238 463,97**	**1 900 617,78**	**182 269,76**	×
1.7	Modernizacja dróg osiedla Trąbki	PUBLICZNE	136363	136363	136363	136363	136363	136363	136363
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**136363**	**136363**	**136363**	**136363**	**136363**	**136363**	**136363**
1.8	Modernizacja dróg osiedla Kolejowego	PUBLICZNE	225000	225000	225000	225000	225000	225000	225000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**225000**	**225000**	**225000**	**225000**	**225000**	**225000**	**225000**
1.9	Modernizacja dróg miejskich	PUBLICZNE	×	606000	2480000	2480000	2480000	606000	2480000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	**606000**	**2480000**	**2480000**	**2480000**	606000	2480000
1.10	Budowa ulicy Jana Pawła II	PUBLICZNE	×	×	×	×	507 500	507 500	507 500
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	507 500	507 500	507 500
1.13	Budowa włączenia ulicy Długiej w ulicę Przemysłową	PUBLICZNE	×	×	×	86 667	86 667	86 667	86 667
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	86 667	86 667	86 667	86 667
1.14	Budowa ulicy prostopadłej do ulicy Szkolnej	PUBLICZNE			×	×	186 000	186 000	186 000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	186 000	186 000	186 000
1.15	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×

	„Pionier"	PRYWATNE	×	×	×	×	×	400000	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	**400000**	×
1.17	Remont i modernizacja budynków mieszkalnych, remont dróg, chodników i placów zabaw oraz modernizacja kanalizacji deszczowej na osiedlu mieszkaniowym SM „Nasz Dom"	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	800800	800800	800800
		RAZEM	×	×	×	×	800800	800800	800800
1.18	Automatyzacja kotłowni SM „Nasz Dom"	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	275000	275000	275000
		RAZEM	×	×	×	×	275000	275000	275000
1.19	Budowa magistrali cieplnej dla miasta Opoczna	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	3025000	3025000
		RAZEM	×	×	×	×	×	3025000	3025000
1.20	Termomodernizacja budynków mieszkalnych Wspólnoty Mieszkaniowej „Nasza"	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	600000	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	**600000**	×	×	×	×	×
1.21	Poprawa warunków mieszkaniowych we wspólnocie mieszkaniowej przy ul. Kopernika 10	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	410000	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**410000**	×	×	×
1.22	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego oraz remont i modernizacja chodników zlokalizowanych przy budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 11	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	300000	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**300000**	×	×	×
1.23	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Staromiejskiej 25/III	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	200000	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	**200000**	×	×	×	×	×
1.24	Remont dachu i elewacji, wymiana instalacji wodno – kanalizacyjnej w budynku mieszkalnym wspólnoty mieszkaniowej ul. Słowackiego 1	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	450000	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	**450000**	×	×
1.25	Modernizacja dróg i chodników osiedlowych oraz montaż rynien w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Kopernika 15	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	30000	30000	×	×	×	×
		RAZEM	×	**30000**	**30000**	×	×	×	×
1.26	Termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Staromiejska 25/II.	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	100000	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**100000**	×	×	×
1.27	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Kopernika 14	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	400000	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**400000**	×	×	×
1.28	Renowacja i odbudowa zalewu oraz modernizacją jazu	PUBLICZNE	×	1225857	1225857	1225857	1225857	1225857	1225857
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM		1225857	1225857	1225857	1225857	1225857	1225857
1.29	Modernizacja targowisk miejskich. Zasilanie elektryczne	PUBLICZNE	×			352727	352727	352727	352727

	pawilonów handlowych	PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	352727	352727	352727	352727
1.30	Budowa peronu „Opoczno – Południe".	PUBLICZNE	×		×	×	×	1450000	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×		×	×	×	1450000	×
1.33	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 49	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	100000	×	450000	×
		RAZEM	×	×	×	**100000**	×	**450000**	×
1.34	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kopernika 18	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	400000	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**400000**	×	×	×
1.35	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 4	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	12000	185300	×	×	×
		RAZEM	×	×	**12000**	**185300**	×	×	×
1.36	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 6	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	12000	185300	×	×	×
		RAZEM	×	×	**12000**	**185300**	×	×	×
1.37	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 7A	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	46000	140000	×	×	×
		RAZEM	×	×	**46000**	**140000**	×	×	×
1.38	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Żeromskiego 7B	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	28000	×	×	120000	×	×	×
		RAZEM	**28000**	×	×	**120000**	×	×	×
1.39	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Janasa 9	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	44000	265860	×	×	×	×
		RAZEM	×	**44000**	**265860**	×	×	×	×
1.40	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kolberga 2A.	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	23000	182700	×	×	×	×
		RAZEM	×	**23000**	**182700**	×	×	×	×
1.41	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kolberga 2B	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	125000	55500	38800	×	×	×
		RAZEM	×	**125000**	**55500**	**38800**	×	×	×
1.42	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Konopnickiej 1	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	45000	106000	70000	×	×	×
		RAZEM	×	**45000**	**106000**	**70000**	×	×	×
1.43	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Konopnickiej 2	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	114900	165000	×	×	×
		RAZEM	×	×	**114900**	**165000**	×	×	×
1.44	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kossaka 16	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	489200	32800	×	×	×	×
		RAZEM	×	**489200**	**32800**	×	×	×	×
1.45	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Kossaka 20	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	176000	12400	×	×	×	×
		RAZEM	×	**176000**	**12400**	×	×	×	×

1.46	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 1	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	105600	132200	×	×	×
		RAZEM	×	×	**105600**	**132200**	×	×	×
1.47	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 3	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	93000	115600	×	×	×
		RAZEM	×	×	**93000**	**115600**	×	×	×
1.48	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 5	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	30000	182600	×	×	×	×
		RAZEM	×	**30000**	**182600**	×	×	×	×
1.49	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Mickiewicza 5A	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	30000	165700	16000	×	×	×
		RAZEM	×	**30000**	**165700**	**16000**	×	×	×
1.50	Wymiana dachu z ociepleniem w budynku wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 1 w Opocznie.	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	23500	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	**23500**	×	×	×
1.51	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 1A	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	96000	120000	204000	23000	×	×	×
		RAZEM	**96000**	**120000**	**204000**	**23000**	×	×	×
1.52	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 3	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	216000	168000	23000	×	×	×
		RAZEM	×	**216000**	**168000**	**23000**	×	×	×
1.53	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 4	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	87500	65400	×	×	×
		RAZEM	×	×	**87500**	**65400**	×	×	×
1.54	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Norwida 5	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	35500	29400	×	×	×
		RAZEM	×	×	**35500**	**29400**	×	×	×
1.55	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 26	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	133000	78000	75000	×	×	×
		RAZEM	×	**133000**	**78000**	**75000**	×	×	×
1.56	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 30/II	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	100000	126000	×	9000	×	×	×
		RAZEM	**100000**	**126000**	×	**9000**	×	×	×
1.57	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	48000	228000	×	×	175000	×
		RAZEM	×	**48000**	**228000**	×	×	**175000**	×
1.58	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38A	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	48000	228000	×	26500	165000	×
		RAZEM	×	**48000**	**228000**	×	**26500**	**165000**	×
1.59	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Partyzantów 38B	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	252000	×	×	26500	×	175000	×
		RAZEM	**252000**	×	×	**26500**	×	**175000**	×
1.60	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	81600	138600	×	×	×	×

	mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 11	**RAZEM**	×	**81600**	**138600**	×	×	×	×
1.61	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 12	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	179800	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	**179800**	×	×	×	×
1.62	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 24	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	22500	19200	125800	×	×	×
		RAZEM	×	**22500**	**19200**	**125800**	×	×	×
1.63	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowskiej 246	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	22400	×	×	34500	×	30000	×
		RAZEM	**22400**	×	×	**34500**	×	**30000**	×
1.64	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 26	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	41700	125800	×	×	×
		RAZEM	×	×	**41700**	**125800**	×	×	×
1.65	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 59	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	199200	73000	×	×	×	×
		RAZEM	×	**199200**	**73000**	×	×	×	×
1.66	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Piotrkowska 7	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	93000	24000	227400	×	×	×
		RAZEM	×	**93000**	**24000**	**227400**	×	×	×
1.67	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Rolna 4	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	5000	24000	26000	13600	116000	×
		RAZEM	×	**5000**	**24000**	**26000**	**13600**	**116000**	×
1.68	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej ul. Rolna 4a	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	83760	×	×	19800	116000	×
		RAZEM	×	**83760**	×	×	**19800**	**116000**	×
1.69	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 10	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	180000	403200	44000	×	×	×
		RAZEM	×	**180000**	**403200**	**44000**	×	×	×
1.70	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 14	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	144000	309600	32800	×	×	×
		RAZEM	×	**144000**	**309600**	**32800**	×	×	×
1.71	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 16	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	144000	309600	×	32800	×	×
		RAZEM	×	**144000**	**309600**	×	**32800**	×	×
1.72	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Skłodowskiej 4	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	36000	122100	×	122000	×	×
		RAZEM	×	**36000**	**122100**	×	**122000**	×	×
1.73	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M. C. Skłodowskiej 6	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	131000	48400	×	×	147000	×	×
		RAZEM	**131000**	**48400**	×	×	**147000**	×	×
1.74	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. M.C. Skłodowskiej 8	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	96000	358000	×	×	396000	×
		RAZEM	×	**96000**	**358000**	×	×	**396000**	×

1.75	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 7	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	10000	24000	105500	31000	×	×
		RAZEM	×	**10000**	**24000**	**105500**	**31000**	×	×
1.76	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Słowackiego 9	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	77000	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	**77000**	×	×
1.77	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Spacerowa 6	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	72000	215000	22000	×	225000	×
		RAZEM	×	**72000**	**215000**	**22000**	×	**225000**	×
1.78	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Staromiejska 14A	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	61000	8800	×	×	×
		RAZEM	×	×	**61000**	**8800**	×	×	×
1.79	Remont i termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Partyzantów 45	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	2451350	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	**2451350**	×	×	×	×	×
1.80	Montaż elementów małej architektury i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej	PUBLICZNE	×	×			×	235100	20000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×			×	**235100**	**20000**
1.82	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Żeromskiego 1	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	10000	200000	×	×	×	×
		RAZEM	×	**10000**	**200000**	×	×	×	×
1.83	Remont budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Piotrkowskiej 256 i 260	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	50 000	1100000	1350000	×	×	×
		RAZEM	×	**50 000**	**1100000**	**1350000**	×	×	×
1.84	Modernizacja i termomodernizacja budynku usługowego SAVANA, Piotrkowska 61	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×				×	50000	200000
		RAZEM	×				×	**50000**	**200000**
1.85	Modernizacja i termomodernizacja budynku „SPOŁEM" Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Przyszłość" przy Pl. Kilińskiego 22, Piotrkowskiej 13 oraz sklepu nr 7 przy ul. Konopnickiej	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	75600	40000	33000	×	15000	183290
		RAZEM	×	**75600**	**40000**	**33000**	×	**15000**	**183290**
1.86	Modernizacja i termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Pl. Kościuszki 9	PUBLICZNE	×	50000	200000	400000	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	**50000**	**200000**	**400000**	×	×	×
1.87	Modernizacja i termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o., Plac Kościuszki 1 i Kowalskiego 2	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	45000	400000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	**45000**	**400000**
RAZEM DZIAŁANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO-MATERIALNE) W LATACH 2007 - 2022		PUBLICZNE	**361 363,00**	**2 243 220,00**	**4 267 220,00**	**4 906 614,00**	**5 200 114,00**	**6 231 214,00**	**9 710 171,00**
		PRYWATNE	**629 400,00**	**6 285 610,00**	**6 088 860,00**	**5 288 600,00**	**1 995 500,00**	**6 413 800,00**	**4 484 090,00**
		RAZEM	**990 763,00**	**8 528 830,00**	**10 356 080,00**	**10 195 214,00**	**7 195 614,00**	**12 645 014,00**	**14 194 261,00**
RAZEM		**64 105 776,00 PLN**							
PUBLICZNE		**32 919 916,00 PLN**							
PRYWATNE		**31 185 860,00 PLN**							

Tabela 29. Zadania przestrzenne (techniczno – materialne) – lata finansowania 2014 - 2022

KOD	NAZWA DZIAŁANIA (PRZESTRZENNE)	RODZAJ ŚRODKÓW	ŚRODKI FINANSOWE W LATACH 2014 - 2022								
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.1	Rewitalizacja przestrzeni publicznych zabytkowego centrum Opoczna – etap II i III	PUBLICZNE	4090057	4090057	4090057	4090057	4090057	4090057	4090058	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	4090057	4090057	4090057	4090057	4090057	4090057	4090058		
1.2	Renowacja budynków gminnych zlokalizowanych przy Placu Kościuszki	PUBLICZNE	1175000	1175000	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**1175000**	**1175000**	×	×	×	×	×	×	×
1.3	Modernizacja dróg osiedlowych na osiedlu Ustronie	PUBLICZNE	1 408 750	1 408 750	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**1 408 750**	**1 408 750**	×	×	×	×	×	×	×
1.4	Adaptacja budynku zamieszkania zbiorowego na lokale socjalne przy ul. Przemysłowej 2	PUBLICZNE	1330000	1330000	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	1330000	1330000	×	×	×	×	×	×	×
1.6	Budowa dróg osiedla Milenijnego	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	3956666	3956666	3956667
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	3956666	3956666	3956667
1.7	Modernizacja dróg osiedla Trąbki	PUBLICZNE	136363	136363	136363	136364	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**136363**	**136363**	**136363**	**136364**	×	×	×	×	×
1.8	Modernizacja dróg osiedla Kolejowego	PUBLICZNE	225000	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**225000**	×	×	×	×	×	×	×	×
1.9	Modernizacja dróg miejskich	PUBLICZNE	2480000	2480000	606000	2480000	2480000	2480000	606000	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	2480000	2480000	606000	2480000	2480000	2480000	606000	×	×
1.10	Budowa ulicy Jana Pawła II	PUBLICZNE	507 500	507 500	507 500	507 500	507 500	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	507 500	507 500	507 500	507 500	507 500	×	×	×	×
1.13	Budowa włączenia ulicy Długiej w ulicę Przemysłową	PUBLICZNE	86 667	86 667	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	86 667	86 667	×	×	×	×	×	×	×
1.14	Budowa ulicy prostopadłej do ulicy Szkolnej	PUBLICZNE	186 000	186 000	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	×	×
1.17	Remont i modernizacja budynków mieszkalnych, remont dróg, chodników i placów zabaw oraz modernizacja kanalizacji deszczowej na osiedlu mieszkaniowym SM „Nasz Dom"	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	800800	800800	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	800800	800800	×	×	×	×	×	×	×
1.18	Automatyzacja kotłowni SM „Nasz Dom"	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	275000	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	275000	×	×	×	×	×	×	×	×

1.19	Budowa magistrali cieplnej dla miasta Opoczna	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	×	×
1.28	Renowacja i odbudowa zalewu oraz modernizacją jazu	PUBLICZNE	2000000	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	2000000	×	×	×	×	×	×	×	×
1.29	Modernizacja targowisk miejskich. Zasilanie elektryczne pawilonów handlowych	PUBLICZNE	352727	352727	352727	352727	352727	352730	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	352727	352727	352727	352727	352727	352730	×	×	×
1.32	Budowa zespołu rekreacyjno – sportowego przy ZSS Nr 1	PUBLICZNE	×	×	×	775000	775000	775000	775000	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	775000	775000	775000	775000		
1.80	Montaż elementów małej architektury i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej	PUBLICZNE	20000	20000	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	20000	20000	×	×	×	×	×	×	×
1.82	Remont budynku mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Żeromskiego 1	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	×	×
1.83	Remont budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Piotrkowskiej 256 i 260	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	×	×
1.84	Modernizacja i termomodernizacja budynku usługowego SAVANA, Piotrkowska 61	PUBLICZNE		×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	400000	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	400000	×	×	×	×	×	×	×	×
1.85	Modernizacja i termomodernizacja budynku „SPOŁEM" Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Przyszłość" przy Pl. Kilińskiego 22, Piotrkowskiej 13 oraz sklepu nr 7 przy ul. Konopnickiej	PUBLICZNE		×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	×	×
1.86	Modernizacja i termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Pl. Kościuszki 9	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	×	×
1.87	Modernizacja i termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o., Plac Kościuszki 1 i Kowalskiego 2	PUBLICZNE	400000	×	×	×	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	400000	×	×	×	×	×	×	×	×
1.88	Restauracja i konserwacja zabytków oraz remont obiektów cennych historycznie zlokalizowanych w śródmieściu Opoczna	PUBLICZNE	1000000	1000000	200000	350000	×	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	1000000	1000000	200000	350000	×	×	×	×	×
1.89	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informacji Miejskiej	PUBLICZNE	×	×	×	2000000	×	2000000	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	2000000	×	2000000	×	×	×

1.90	Renowacja pomników zlokalizowanych na terenie miasta	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	120000	120000	120000	60000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	120000	120000	120000	60000
1.91	Montaż sieci monitorującej miasto	PUBLICZNE	×	×	1500000	1500000	1000000	×	×	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	1500000	1500000	1000000	×	×	×	×
1.92	Inwestycje w infrastrukturę o znaczeniu turystycznym	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	×	×	2000000	5000000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	×	×	2000000	5000000
RAZEM DZIAŁANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO-MATERIALNE) W LATACH 2014 - 2022		PUBLICZNE	13 215 172,00	11 364 314,00	7 392 647,00	12 191 648,00	9 205 284,00	9 817 787,00	9 547 724,00	6 076 666,00	9 016 667,00
		PRYWATNE	4 500 800,00	3 825 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		RAZEM	17 715 972,00	15 190 114,00	7 392 647,00	12 191 648,00	9 205 284,00	9 817 787,00	9 547 724,00	6 076 666,00	9 016 667,00
RAZEM		96 154 509,00 PLN									
PUBLICZNE		87 827 909,00 PLN									
PRYWATNE		8 326 600,00 PLN									

Tabela 30. Zadania gospodarcze

KOD	NAZWA DZIAŁANIA GOSPODARCZE	RODZAJ ŚRODKÓW	ŚRODKI FINANSOWE W LATACH 2007 - 2015								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2.1.	Budowa infrastruktury technicznej Opoczyńskiej Strefy Przemysłowej	PUBLICZNE	×	107500	107500	107500	107500	107500	107500	107500	107500
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**×**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**
RAZEM DZIAŁANIA GOSPODARCZE		PUBLICZNE	×	107500	107500	107500	107500	107500	107500	107500	107500
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**×**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**	**107500**
RAZEM		**860 000,00 PLN**									
PUBLICZNE		**860 000,00 PLN**									
PRYWATNE		**0 PLN**									

Tabela 31. Zadania społeczne

KOD	NAZWA DZIAŁANIA SPOŁECZNE	RODZAJ ŚRODKÓW	ŚRODKI FINANSOWE W LATACH 2009 - 2022								
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	(...)	2022
3.1	Organizacja imprez kulturalno - gospodarczych promujących miasto	PUBLICZNE	500000	500000	500000	500000	500000	500000	500000	(...500 000	500000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**500000**	**500000**	**500000**	**500000**	**500000**	**500000**	**500000**	**(...500 000**	**500000**
3.2	Działania w celu poprawy dostępu osób niepełnosprawnych do instytucji użyteczności publicznej	PUBLICZNE	×	×	×	×	×	180000	180000	×	×
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	×	×	×	×	×	**180000**	**180000**	×	×
RAZEM DZIAŁANIA SPOŁECZNE		PUBLICZNE	500000	500000	500000	500000	500000	680000	680000	(...500 000	500000
		PRYWATNE	×	×	×	×	×	×	×	×	×
		RAZEM	**500000**	**500000**	**500000**	**500000**	**500000**	**680000**	**680000**	**500 000**	**500000**
RAZEM		**7 360 000 PLN**									
PUBLICZNE		**7 360 000 PLN**									
PRYWATNE		**0 PLN**									

Rozdział 5

SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania zapisów lokalnego programu rewitalizacji jest niezbędnym elementem ich realizacji. Realizacja programu jest uzależniona od pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych, w tym Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Lokalny program rewitalizacji jest dokumentem niezbędnym do pozyskiwania funduszy strukturalnych. Jednak samo posiadanie tego dokumentu nie gwarantuje sukcesu. Aby lokalny program rewitalizacji mógł przynieść oczekiwane efekty konieczne jest jego sukcesywne wdrażanie i realizacja. Właściwe wdrażanie lokalnego programu rewitalizacji wymaga skumulowania działań wszystkich jednostek zaangażowanych w jego wdrożenie i realizację.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów dokumentu jest Urząd Miejski w Opocznie a w ramach urzędu Wydział ds. Funduszy Europejskich.

Rozdział 6

SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ LOKALNEGO PROGRAMU REWIATALIZACJI

1. System monitorowania LPR

Monitorowanie procesu rewitalizacji będzie odbywać się poprzez system współpracy wszystkich partnerów biorących udział w programie. Organem nadzorującym przebieg realizacji zadań ujętych w Programie Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022 będzie Komisja ds. Rewitalizacji z przewodniczącym na czele. Komisja powstała na mocy Uchwały Nr VII/69/07 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie przystąpienia do opracowania „Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022" oraz powołania Komisji Rady Miejskiej w Opocznie ds. Rewitalizacji. Zakłada się, że ocena realizacji programu dokonywana będzie w cyklu rocznym w postaci całościowego raportu prezentowanego na Sesji Rady Miasta, na który będą się składać cykliczne (kwartalne) raporty z realizacji poszczególnych projektów przedkładane przez koordynatorów projektów. Program rewitalizacji zakończy się sprawozdaniem końcowym.

Sprawozdania na wszystkich szczeblach powinny zawierać informacje dotyczące:

- ✓ rzeczowego i finansowego postępu realizacji projektu i prognozę na okres przyszły,
- ✓ postępu realizacji projektu i prognozę na okres przyszły,
- ✓ przeprowadzonych działań promocyjnych i informacyjnych,
- ✓ zgodności realizacji projektu z politykami horyzontalnymi UE i przepisami dotyczącymi zamówień publicznych,
- ✓ zagrożeń realizacji projektu.

2. Sposoby oceny

Ewaluacja jest definiowana jako ocena wartości interwencji publicznej dokonany przy uwzględnieniu odpowiednich kryteriów (skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) i standardów. Ocena dotyczy zwykle potrzeb, jakie muszą być zaspokojone w wyniku interwencji oraz osiągniętych efektów.

Ewaluacja oparta jest na specjalnie w tym celu zebranych i zinterpretowanych informacjach za pomocą odpowiedniej metodologii.

Ze względu na moment, w którym ewaluacja jest wykonywana wyróżnia się:

- ocenę ex-ante- przeprowadzenie oceny szacunkowej przed rozpoczęciem realizacji programu,

- ocenę on going - przeprowadzenie bieżącej oceny połączonej z monitorowaniem programu,

- ocenę ex-post - przeprowadzenie oceny nie później niż w 2 lata po zakończeniu realizacji programu.

Ewaluacja to także umiejętność zbierania i analizowania wszelkich informacji, danych, aby móc odpowiedzieć na pytanie – czy zostały osiągnięte zamierzone cele zakładane przez lokalny program rewitalizacji?

Ewaluacja lokalnego programu rewitalizacji obejmować powinna ocenę okresową odpowiedzialności, efektywności, skuteczności, wpływu, realności ekonomicznej i finansowej oraz trwałości programu w kontekście jego ustalonych celów.

Zasadniczym celem ewaluacji jest przegląd osiągnięć lokalnego programu rewitalizacji w stosunku do planowanych oczekiwań oraz wykorzystanie doświadczeń płynących z realizacji programu w przyszłości. Przy dokonywaniu ewaluacji korzysta się z rutynowych raportów przygotowanych w trakcie wdrażania lokalnego programu rewitalizacji.

Ocena zostanie dokonana na poziomie wewnętrznym przez Wydział ds. Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Opocznie. Wyniki tej oceny zostaną przedłożone Burmistrzowi Miasta Opoczno.

Etapy procesu ewaluacji

etap I

Określenie przedmiotu ewaluacji. W przypadku lokalnego program rewitalizacji, ewaluacji podlegają działania wpisane do lokalnego programu rewitalizacji.

etap II

Postawienie pytań kluczowych, na które ewaluator powinien znać odpowiedź.

etap III

Ustalenie jakie zagadnienia należy przeanalizować w celu udzielenia odpowiedzi na pytania ewaluatora. Kryteriami będą:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

etap IV

Zidentyfikowanie źródeł potrzebnych informacji – np. dobór próby przy badaniu ankietowym, gdzie znaleźć konieczne dokumenty, źródła GUS, PUP, itp.

etap V

Wybranie metod pracy – badanie ankietowe, wywiady, obserwacja, analiza dokumentów źródłowych.

etap VI

Opracowanie narzędzi – formularze ankiet, wytyczne do wywiadów, raportów ze zrealizowanych zadań.

etap VII

Przygotowanie harmonogramu ewaluacji.

Ewaluacja to stałe, cykliczne zbieranie informacji. Bardzo ważnym jest to, aby na etapie planowania, a więc na etapie opracowanie lokalnego programu rewitalizacji, określić jak

będzie wyglądała ewaluacja zadań wpisanych do lokalnego programu rewitalizacji i już na etapie planowania powinno się określić plan i organizację ewaluacji działań:

- cele ewaluacji,
- sposoby zbierania informacji,
- terminy cząstkowe,
- odbiorcy ewaluacji.

Dużą zaletą ewaluacji jest jej systematyczność. Pozwala to na systematyczne zbieranie informacji, a co za tym idzie ewaluacja umożliwia na każdym etapie planowania i realizacji ulepszenie podejmowanych działań oraz właściwie na każdym etapie realizacji, pozwala na wykrycie najmniejszych uchybień. Dzięki temu można zminimalizować ryzyko, a przez to uniknąć nadmiernych kosztów związanych z nieprawidłową realizacją zadań.

Do ewaluatora należy przede wszystkim kierowanie się obiektywizmem w procesie ewaluacji. Brak obiektywizmu, zachowania dokładności i precyzji w ocenie, powoduje, że działania ewaluacyjne stają się nieprecyzyjne, konsekwencją jest ich nieprzydatność.

W procesie ewaluacji bardzo ważne jest zbieranie informacji, jednak nie każda informacja jest tak samo przydatna w procesie ewaluacji. Aby uniknąć zbierania niepotrzebnych informacji, już na etapie tworzenia lokalnego programu rewitalizacji ewaluator powinien jasno sprecyzować, jakie informacje są mu potrzebne do przeprowadzenia procesu ewaluacji.

Bardzo istotną kwestią, wywierającą wpływ na każdą ewaluację jest wybór kryteriów.

Komisja Europejska stosuje następujące kryteria :

1) Odpowiedniość – odpowiedniość celów lokalnego programu rewitalizacji i poszczególnych działań realizowanych w jego ramach dla problemów, jakie program miał rozwiązać, jak również dla środowiska fizycznego i środowiska polityk, w ramach których funkcjonuje.

2) Przygotowanie lokalnego programu rewitalizacji – logika i kompletność procesu planowania oraz wewnętrzna logika i spójność programu.

3) Efektywność – koszty, szybkość i efektywność zarządzania, przy wykorzystaniu których wkład i działania zostały przekształcone w wyniki, a także jakość osiągniętych wyników.

4) Skuteczność – ocena wkładu osiągniętego dzięki wynikom w stosunku do osiągnięcia celów programu, oraz tego, jaki wpływ miały założenia na osiągnięcia programu.

5) Wpływ – skutek, jaki wywiera program rewitalizacji w szerszym środowisku, oraz jego wkład w rozwój i podniesienie konkurencyjności miasta.

6) Trwałość – prawdopodobieństwo, że strumień korzyści wynikających z program będzie „płynął" nadal.

W ramach ewaluacji dokonywana będzie ocena raportów, składanych przez beneficjentów końcowych po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań. Natomiast okresowe oceny lokalnego programu rewitalizacji dokonywane będą, zgodnie z systemem wdrażania lokalnego programu rewitalizacji i monitoringiem.

Przy opracowywaniu poszczególnych raportów w ramach ewaluacji ważne będzie także powiązanie poszczególnych wskaźników produktu i rezultatu z celami lokalnego programu rewitalizacji. Aby ten efekt osiągnąć ważne jest na samym początku określenie i usystematyzowanie źródeł informacji, z których korzystać będzie Wydział ds. Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Opocznie.

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnymi organizacjami pozarządowymi

Ważnym elementem programu rewitalizacji jest współpraca instytucji realizującej Program, tj. Gminy Opoczno, z partnerami społecznymi. Są to: podmioty gospodarcze i społeczne, mieszkańcy miasta oraz wszystkie te podmioty i użytkownicy, których bezpośrednio będą dotyczyć przedsięwzięcia związane z odnową wytyczonych obszarów miasta Opoczna.

4. Działania informacyjno-promocyjne Lokalnego Programu Rewitalizacji

Równolegle z procesem rewitalizacji konieczne jest przeprowadzenie działań na rzecz rozpowszechniania informacji na temat przebiegu prac związanych z realizacją programu. Działania informacyjne służyć będą utrzymaniu i wzrostowi wiarygodności programu. W ramach działań promocyjnych planuje się umieszczenie odpowiednich informacji, w formie ulotek, folderów i tablic reklamowych, w Urzędzie Miejskim w Opocznie. Zawierały one będą informacje dla mieszkańców miasta dotyczące programu rewitalizacji, przyczyn, zasad, celów, itp. Na obszarach Opoczna najbardziej uczęszczanych, zarówno przez mieszkańców jak i przyjezdnych (np. okolice dworca PKP, PKS, plac Kościuszki, itp.), zamontowane zostaną telebimy, na których po ukończeniu inwestycji będzie wyświetlany materiał reklamujący miasto jako centrum kulturalne regionu, miejsce atrakcyjne dla turystów, pełne zabytków i obiektów sportowo – rekreacyjnych, posiadające wyodrębnione tereny inwestycyjne dla przedsiębiorstw, itp. Podobne reklamy zostaną zamieszczone w telewizji regionalnej oraz w Internecie, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Opocznie. Celom informacyjnym posłuży również lokalna prasa oraz billboardy reklamowe i tablice informacyjne zamontowane w miejscach inwestycji realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji Miasta Opoczna na lata 2007 – 2022. Uzupełnieniem w/w działań będą konferencje prasowe i publiczne sprawozdania z poczynionych postępów (w formie pisemnej i ustnej) oraz spotkania władz gminy z mieszkańcami i inwestorami zainteresowanymi lokowaniem kapitału na terenie miasta.